

Inatsisartut

**En undersøgelse af tre danske dagblades dækning af
Grønlands landstingsvalg i 2018**

Speciale i Journalistik, Roskilde Universitet, januar 2019

Louise Schou Drivsholm, studienummer: 46718

Vejleder: Anne Kirstine Hermann

Antal anslag: 171.360 (71,4 normalsider)

[Inatsisartut er Grønlands Landsting og betyder 'dem, der laver love']

Abstract

This master thesis explores how three Danish newspapers covered the Greenlandic election 2018.

Based on *the agenda-setting function* of the press (McCombs and Shaw 1972) this thesis investigates how the media *frame* the Greenlandic society and how this may affect the public opinion on Greenland (Entman 2015). The research relies on a content analysis of 115 articles, published in Jyllands-Posten, Berlingske and Politiken in the months leading up to and following the Greenlandic election 2018. The content analysis consists of both quantitative and qualitative categories, including an inductive framing analysis.

The analysis finds that the most common way to frame Greenland in the three newspapers is the *dependent frame*. According to this frame independence of Greenland is impracticable due to the country's irresponsible and passive behaviour. The colonial past is absent, and the challenges of the Greenlandic society are perceived as self-inflicted, which is a sign of *colonial aphasia* (Stoler 2016). This framing of Greenland is in accordance with the long-lived ideas of Greenland among the Danish population. It resembles the perceptions of *Eskimo orientalism* (Fienup-Riordan 1995) as well as the widespread narrative of Greenland as dependent on the charitable patron Denmark (Thisted 2014).

This thesis concludes that Berlingske, Jyllands-Posten and Politiken in their coverage of the Greenlandic election 2018 reproduce an existing representation of Greenland. Hereby the newspapers contribute to colonial aphasia and specific Greenlandic stereotypes among the Danish population.

However, modified journalistic procedures might be able to change this. The content analysis shows that the framing of Greenland is different in the articles where the journalist as well as the majority of sources is based in Greenland. When this is the case the framing includes the colonial past and the potential of Greenland to a greater extent and hereby challenges the existing stereotypes.

Thus, by being present in Greenland or letting local journalists cover the election the newspapers can make sure that the Greenlanders themselves get a voice in the media coverage. This thesis indicates that this is the most efficient way to challenge the existing Danish stereotypes and prejudice about the country.

Indholdsfortegnelse

1. Problemfelt	5
1.1 Problemformulering.....	7
2. Teori	9
2.1 Orientalisme.....	9
2.1.1 Eskimo-orientalisme	10
2.2 Afhængighedsteori.....	11
2.3 Danmark – modernation eller udbytende koloniherre?	11
2.4 Erindringsfigurationer	12
2.5 Kolonial afasi.....	13
2.6 Mediernes dagsordenssættende funktion	14
2.7 Entmans framingteori.....	16
3. Metode	18
3.1 Udvælgelse af empiri.....	18
3.1.1 Valg af medier	18
3.1.2 Valg af valgdækning	20
3.1.3 Valg af periode	20
3.1.4 Søgning på Infomedia.....	21
3.2 Analytiske tilgange	22
3.2.1 Kombinationsdesign	22
3.2.2 Kvantitativ udvikling.....	23
3.2.3 Kvantitativ indholdsanalyse	23
3.2.4 Kvalitativ framinganalyse	29
4. Analyse	32
4.1 Mediedækningen af syv landstingsvalg	32
4.2 Landstingsvalgdækningen i 2018.....	34
4.3 Frames i landstingsvalgdækningen	37
4.3.1 Neutral frame	37
4.3.2 Uselvstændig-frame	38
4.3.3 Selvstændig-frame	40
4.3.4 Selvforskyldt-frame	42
4.3.5 Koloni-frame	44
4.3.6 Potentiale-frame.....	45
4.3.7 Sammenligning af frames	46
4.4 Dagbladenes dækning.....	47
4.4.1 Dagbladenes framing.....	47
4.4.2 Jyllands-Posten.....	48
4.4.3 Berlingske	50
4.4.4 Politiken	52
4.4.5 Sammenligning af dagblade.....	54

5. Mediernes dagsordenssættende funktion	56
5.1 Et spørgsmål om selvstændighed	56
5.2 En fordrukken befolkning i igloer?.....	58
5.3 Indlejrede forestillinger	62
5.4 En ny journalistisk praksis	63
6. Konklusion	68
7. Litteratur	70
8. Formidlende artikel	76
9. Oversigt over bilag	80

1. Problemfelt

»Flagbrølere og valgbøffer.«

Sådan blev den danske mediedækning af det grønlandske landstingsvalg i 2013 efterfølgende beskrevet i et Ritzau-telegram (Ritzau 2013). Det var der flere årsager til:

På Grønlands valgdag den 12. marts havde TV 2 News først bragt det japanske flag i en grafik, hvorefter DR's nyhedsflagskib TV Avisen klokken 21.30 vendte det grønlandske flag på hovedet, mens Politiken i en artikel havde beskrevet, at bystyret i Nuuk havde »arrangeret gratis bustransport til dem, der kommer langvejsfra i landet« for at stemme – til trods for, at man i Grønland kan afgive stemmer i sin lokale bygd (Ritzau 2013).

Tretrinsraketten af faktuelle fejl resulterede i meget selvransagelse hos medierne og talrige beklagelser. Også dækningen af det seneste grønlandske landstingsvalg, som blev afholdt den 24. april 2018, blev genstand for kritik. Her klagede den Danske Organisation i Grønland over P1-værten Esben Kjærs formuleringer i sit program *Bagklog*, der blev sendt 2. april 2018. »Om en lille måneds tid er der valg her i Kongeriget – ikke at det rager os, for det er Grønland, der 24. april skal til stemmeurnerne og vælge nogle nye korrupte ledere deroppe,« sagde han blandt andet (Aquat 2018).

Eksemplerne er anekdotiske og umulige at generalisere ud fra. Men de har forårsaget en undren hos mig over, hvordan det grønlandske samfund egentlig skildres i danske medier. Her er en valghandling oplagt at tage udgangspunkt i, da den giver anledning til en intensiveret, omfangsrig mediedækning af Grønland. Her findes altså et stort, tidsbegrænset datasæt, som kan give indblik i danske mediers repræsentation af det grønlandske samfund.

Kigger man på statistikken, er det et faktum, at Grønland på adskillige områder har flere udfordringer end Danmark. Uddannelses- og indkomstniveauet er lavere, mens alkoholforbruget og forekomsten af seksuelle misbrug er højere (Kern-Jespersen 2016; Christensen og Baviskar 2015). Men ud fra et postkolonialt teoretisk perspektiv er denne sammenligning eurocentrisk i sin antagelse om, at Grønlands udvikling skal ligne den danske. Den undlader desuden at inddrage det historiske, asymmetriske magtforhold mellem den tidligere koloni og koloniherre (Ashcroft m.fl. 2013: 204).

Eksisterende forskning på området har nemlig etableret, at selv om Grønland overgik fra koloni til en ligeberettiget del af det danske rige i 1953 i forbindelse med revisionen af Grundloven, eksisterer den postkoloniale arv stadig i dag, 65 år senere (DIIS 2007: 7). De opfattelser af Grønland og grønlænderne, som herskede under kolonitiden, er således stadig at finde i blandt andet aktuel litteratur og film (Thisted 2004: 135).

Ifølge historikeren Hanne Thomsen eksisterede der i 1800-tallet to dominerende fortællinger om Grønland, som blev opretholdt af det danske handelskompagni Den Kongelige Grønlandske Handel i et forsøg på at fastholde grønlænderne i fangererhvervet (Thomsen 1998: 23). De to

fortællinger beskrev grønlænderne som henholdsvis 1) de ædle vilde i form af fangerne og 2) de halvciviliserede og dovne (Thomsen 1998).

I forlængelse heraf har adskillige forskere konkluderet, at danske fremstillinger af grønlændere i film, litteratur og medier de seneste årtier har været domineret af to lignende stereotyper. Det gælder for begge narrativer, at grønlænderne er fanget i og udelukkende defineres af deres kultur (Rud 2014: 3).

I en analyse af danske grønlandsfilms fremstillinger af eskimoer konkluderer Erik Gant, at grønlænderne skildres på et spektrum fra 'ædel og enestående' til 'unormal og socialt belastet' (Gant 2004: 39). En lignende konklusion når Ann Fienup-Riordan frem til i sin filmiske analyse af eskimoer, der introducerer begrebet 'eskimo-orientalisme', som uddybes i dette speciales teori-afsnit (Fienup-Riordan 1995: 11). Tilsvarende konkluderer Werner Sperschneider, at danske kulturfilm fra starten af 1900-tallet beskriver en eksotisk, men passiv grønlandsk befolkning, som er underkastet modernisering og vestliggørelse (Sperschneider 2003: 122).

Fortællingen er den samme i dansk litteratur, konkluderer Kirsten Thisted i en undersøgelse af danske grønlandsfiktioner. Her identificerer hun en kulturdeterministisk repræsentation af grønlandsk kultur som ensartet og uforanderlig, i tråd med billedet af den ædle vilde (Thisted 2003: 34). En tilsvarende konklusion findes i et kandidatspeciale, som undersøger fremstillingen af det grønlandske i ny dansk litteratur med særligt fokus på Kim Leines *Kalak*. »Grønlænderne beskrives generelt som naturmennesker, ofre, stakkels eksistenser,« lyder det (La Cour 2011: 92).

Og i en casebaseret undersøgelse af fordomme og stereotyper om Grønland og Arktis, hvor hun blandt andet fokuserer på kunst- og medierepræsentation, konkluderer Lill Rastad Bjørst, at de dominerende kollektive vestlige diskurser i det arktiske felt kan skitseres som et pendul med to udsving: 1) den positive fortælling om Arktis i tryk harmoni med naturen og 2) den hovedsageligt negative fortælling om Arktis som et samfund i opbrud tynget af problemer forårsaget af modernisering og globalisering (Bjørst 2008: 112). Ligeledes konkluderer et speciale, som diskursanalyserer danske mediers brede grønlandsdækning, at der trækkes på en kolonial diskurs, en diskurs om den socialt udsatte eller fordrukne grønlænder samt en diskurs om grønlændere som naturmennesker (Pedersen 2016: 77).

Men fælles for den store mængde beslægtede grønlandsforskning er, at den i højere grad fokuserer på herskende fortællinger om det grønlandske folk – uanset om de befinder sig i Grønland eller Danmark – end på selve det grønlandske samfund og dets tilstand. Fokus er altså i højere grad på individ- end på samfundsniveau. Forskningsspørgsmålet om, hvordan det grønlandske samfund repræsenteres og forstås i en dansk kontekst, står mere ubesvaret hen. Det er dog ikke utænkeligt, at eksisterende konklusioner vil gå igen i dette speciale.

Størstedelen af den eksisterende forskningslitteratur på området beskæftiger sig desuden med grønlandsbilleder i litteratur og film. Ved at undersøge mediedækningen får jeg indblik i en repræsentation af Grønland, som har betydning langt ud over spalterne. Det er ikke tilfældigt, at pressen betegnes som den fjerde statsmagt. Medieforskerne Maxwell McCombs og Donald

Shaw er berømte for deres studier om sammenhængen mellem mediernes dagsorden og modtagernes viden og den heraf afledte teori om mediernes dagsordensættende funktion (McCombs og Shaw 1972: 177). Medierne kan ikke bare påvirke, *hvad* modtagerne ved noget om, men også *hvordan* de anskuer et givent emne. Det sker ved at *frame* emnet, altså fremhæve en række karakteristika og udelade andre (Kim et. al. 2002: 11). Jeg vil derfor argumentere for, at repræsentationen af Grønland i medierne har en anden betydning for den offentlige debat, end det er tilfældet for litteratur og film.

Endvidere adskiller journalistik sig ved at være mere transparent i sin tilblivelsesproces, idet det eksempelvis er muligt at få indblik i, hvilke kilder som bidrager til artiklernes framing. Ved at undersøge medierne kan jeg altså i højere grad belyse, hvordan den journalistiske *proces* påvirker framingen af Grønland, end det havde været muligt med litteratur eller film.

De danske mediers framing af det grønlandske samfund i deres dækning af landstingsvalget 2018 kan altså antages at påvirke den danske offentligheds opfattelse af Grønland. Spørgsmålet er bare hvordan. Langt de færreste danskere har førstehåndskendskab til den arktiske megaø, og deres viden herom afhænger derfor af mediernes fortællinger. En undersøgelse af mediedækningen af Grønland kan altså give et indblik i samtidens danske grønlandsopfattelser, som ikke er blevet mindre relevante i en tid, hvor spørgsmålet om grønlandsk selvstændighed, kinesiske investeringer i Grønland og Rigsfællesskabet på skoleskemaet fylder stadig mere.

Med udgangspunkt i de tre største landsdækkende dagblade Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens dækning af det seneste grønlandske landstingsvalg i 2018 vil dette speciale undersøge, hvilke fortællinger om det grønlandske samfund, som dominerer, og ud fra hvilken forståelseshorisont de søges forklaret og begrundet.

Danmarks kolonisering af Grønland spiller en marginal rolle i dansk historieskrivning og selvforståelse, og den har altså ikke tidligere fået den store forklaringskraft i skildringer af Grønland (Bjørnsson 2016; Thisted 2004). Men spørgsmålet er, hvilken fortælling som dominerer det danske mediebillede anno 2018. Altså hvad synet er på Grønland i spalterne. Og om Grønlands kolonifortid spiller en rolle i denne sammenhæng, samt om landet skildres i sin 'egen essens' eller i en eurocentrisk og moderniseringsdeterministisk sammenligning med Danmark.

I dette speciale vil jeg undersøge, hvordan de tre danske dagblade *framede* det grønlandske landstingsvalg i 2018. Med udgangspunkt i postkolonial teori vil jeg analysere, hvilket syn på Grønland, den undersøgte dækning repræsenterer, og afslutningsvis vil jeg med udgangspunkt i teori om mediernes dagsordensættende funktion diskutere, hvilke konsekvenser mediedækningen kan få for den danske offentligheds opfattelse af Grønland.

1.1 Problemformulering

Helt konkret søger dette speciale svar på følgende:

Hvordan og med hvilke frames har de tre største danske dagblade dækket landstingsvalget i Grønland i 2018, og hvilken betydning kan dækningen få for den danske opfattelse af Grønland?

Besvarelsen af denne problemformulering kræver både et kvantitativt og kvalitativt analytisk fokus. Gennem en kvantitativ indholdsanalyse og en kvalitativ, tekstnær framinganalyse vil jeg undersøge dagbladenes dækning af Grønland. Herefter vil jeg anlægge et diskuterende analytisk fokus, i forhold til hvad dette kan få af konsekvenser for den danske offentligheds opfattelse af Grønland.

Besvarelsen af problemformuleringen vil tage udgangspunkt i følgende forskningsspørgsmål:

- Er mængden af de tre dagblades artikler om Grønland ændret i løbet af de seneste syv landstingsvalg?
- Hvilke frames om det grønlandske samfund ses i mediedækningen af landstingsvalget i 2018?
- Hvilke kilder får taletid i mediedækningen, og i hvilket omfang kommer grønlænderne selv til orde?
- Hvilke forskelle er der på de tre dagblades dækning?
- Hvilke konsekvenser kan den danske mediedækning af landstingsvalget i 2018 få for den danske offentligheds opfattelse af Grønland?

2. Teori

I dette afsnit præsenteres den teori, jeg benytter i min analyse af Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens dækning af det grønlandske landstingsvalg i 2018.

Mit teoretiske udgangspunkt er postkolonial teori. Formålet med postkolonial teori er kulturelt, historisk, politisk og økonomisk at analysere nutidens koloniale arv i tidligere kolonier og (magt)forholdet mellem koloniherre og koloni (Ashcroft m.fl. 2013: 204). Grundantagelsen er, at Vestens dominans har haft kritisable konsekvenser for de koloniserede lande.

Det har dog skabt en del kritik, eksempelvis fra den canadiske professor Stephen Slemon, at betegnelsen 'postkolonial' bruges teoretisk til at beskrive alle lande, der tidligere har været kolonier – uden at have den lokale kontekst for øje. Koloniseringen har gennemgående effekter, som går på tværs af geografi og historie. Men samtidigt er ethvert koloniale møde unikt og afhængigt af kontekst og tidspunkt. Ved brugen af postkolonial teori er det således essentielt både at inddrage teoriens generelle betragtninger og de specifikke omstændigheder (Ashcroft m.fl. 2013: 206f).

Den postkoloniale teoris genstandsfelt gør den oplagt at benytte i en analyse af den tidligere kolonimagt Danmarks mediedækning af den tidligere koloni Grønland. Det postkoloniale teoretiske felt er stort og dynamisk, men jeg redegør i de følgende afsnit for de begreber, som er relevante for dette speciale.

Herefter følger en introduktion til relevant medieteorier, som kan forklare mediers dagsordenssættende funktion, samt Robert Entmans framingteori, der både beskriver holdningsskabelsen i en tekst og udgør den metodiske ramme for den kvalitative del af specialets analyse.

2.1 Orientalisme

Med sit ikoniske værk *Orientalisme* fra 1978 blev den amerikanske litteraturprofessor Edward Said en del af den første gren af postkolonial teori. Der var en stærk poststrukturel indflydelse i denne periode, som udover Said blev formet af teoretikere som Homi Bhabha og Gevatri Spivak. Inspirationen havde de tre fra henholdsvis Michel Foucault, Louis Althusser og Jacques Lacan og Jacques Derrida (Ashcroft m.fl. 2013: 204).

I *Orientalisme* undersøger Said, hvordan ideen om 'Orienten' er blevet og fortsat bliver konstrueret i europæisk tænkning. Både som akademisk diskurs, men også mere institutionaliseret som »den ontologiske og epistemologiske skelnen mellem 'Orienten' og 'Occidenten' (vesterlandene, *red.*)«. Dermed bliver orientalisme en måde, hvorpå Vesten kan dominere, ændre og opnå autoritet over Orienten i et asymmetrisk magtforhold (Said 2003: 4).

Overordnet set er Said optaget af, hvordan andre kulturer og folk tænkes og repræsenteres. Orienten er ifølge ham ikke et objektivt faktum, men et socialt konstrueret fænomen, skabt af generationer af intellektuelle, politikere og kunstnere, og ikke mindst ved normaliseringen af orientale fordomme og stereotyper (Said 2003: 5).

Med sit værk *Orientalisme* begrebsliggør Edward Said den andethed, som er kendetegnende for relationen mellem koloniherre og koloni. Gennem sin anderledeshed bliver Orienten dermed også afgørende for, hvordan Vesten definerer sig selv: Som en overlegen kultur sammenlignet med alle ikkevestlige samfund og traditioner (Said 2003: 7). Ideen om 'den anden' er central inden for postkolonial teori. Den koloniale befolkningsgruppe, som bliver andetgjort, homogeniseres til ét kollektivt Dem, som står i kontrast til det velkendte Os (Aschroft m.fl. 2013: 189). Dette muliggør stereotypisering, dehumanisering eller fremmedgørelse af den koloniserede gruppe.

Selv om orientalisme oprindeligt beskæftiger sig med forholdet mellem Øst og Vest, har en række teoretikere videreudviklet begrebet til andre geografiske modsætningsforhold. Hans Hauge (2003) har introduceret 'nordorientalisme' (nordisk orientalisme), mens Anne Fienup-Riordan (1995) har overført Saims indsigter til en arktisk kontekst med begrebet 'eskimo-orientalisme', som introduceres nedenfor.

2.1.1 Eskimo-orientalisme

Med sin analyse af repræsentationen af eskimoer og inuit i den amerikanske filmindustri var antropologen Anne Fienup-Riordan den første til at anvende Edward Saims orientalisme-begreb i en arktisk kontekst (Jensen 2015: 139). Ifølge Fienup-Riordan (1995: 11) er repræsentationen af eskimoer på eksempelvis museer, i børnebøger eller i faglitteratur sammenlignelig med repræsentationen af Orienten, som Edward Said beskrev den. De handler begge om oprindelse – i eskimoernes tilfælde om oprindelsen af et »rent og primitivt« samfund, som er fredfyldt, barnligt og frit:

»Eskimoen i filmen er en 'essentiel mand', frigjort fra sociale begrænsninger og finkultur. At det 20. århundredes Inupiaq and Yup'ik mænd og kvinder faktisk var medlemmer af komplekse samfund regeret med komplicerede kulturelle begrænsninger anses ikke som vigtigt« (Fienup-Riordan 1995: 11).

Samtidigt bliver Arktis også brugt som et spejlbillede på, hvad Vesten *ikke* er. Fienup-Riordan beskriver det som »konstruktionen af et Selv gennem råmateriale fra den Anden«. (Fienup-Riordan 1995: 11). Altså som en form for andethed (Bjørst 2008: 9), der er i tråd med det tidligere beskrevne skel mellem Dem og Os. Ideen om den Anden opretholdes lettest ved en forenklet fremstilling, da vi som mennesker ønsker at dele verden op og skabe en symbolsk konstruktion for at kunne danne os en virkelighed (Bjørst 2008: 15). Det er derfor, at stereotyper om eskimoer trives så godt. Her har de to mest udbredte billeder af grønlænderne historisk set været den 'ædle vilde' eller den 'fordrukne sociale taber', hvilket blev uddybet i specialets problemfelt (Thomsen 1998: 29).

Den postkoloniale forsker Lars Jensen (2015) kritiserer eskimo-orientalismen for at være for bredt et begreb til specifikt at bruges på eksempelvis Grønland. For når repræsentationen af Arktis samles i ét teoretisk begreb, tages der ikke højde for Grønlands specifikke postkoloniale kontekst, argumenterer han (Jensen 2015: 139). Dette er i tråd med den generelle kritik af postkolonial teori. Trods kritikken vil jeg dog argumentere for, at eskimo-orientalismen

introducerer narrativer, som det er relevant at være bevidst om i en diskussion af aktuelle grønlandsbilleder.

Andre teoretikere, såsom Kirsten Thisted, har i højere grad beskæftiget sig med Grønlands særlige forhold. Hun udvikler en grønlandsk 'arktisk orientalisme' som udgangspunkt for en diskussion af danske narrativer om Grønland (Jensen 2015: 142). Ifølge Thisted har danskerne oprettet Grønland som »deres private vildmark, hvor eventyret udfolder sig, hvor drenge bliver mænd, og hvor en ældgammel, dybt fascinerende kultur engang trivedes og stadig kan opleves af den, der har øjne at se med« (Thisted 2003: 62). Dermed fastholdes Den Anden – altså grønlænderen – som fremmed og i modsætning til, hvad det vil sige at være dansk.

2.2 Afhængighedsteori

En anden retning inden for postkoloniale studier kaldes afhængighedsteori. Denne teoretiske gren giver en forklaring på de fortsat forringede levevilkår i mange tidligere koloniserede lande (Ashcroft m.fl. 2013: 77). I tråd med verdenssystemteoriens kerne og periferi-struktur forklares de tidligere koloniers manglende udvikling med de globale magtstrukturer i den moderne verden. Teorien forholder sig dermed kritisk til den eurocentriske hypotese i moderniseringsteorien, der har tendens til at forklare den langsomme eller fraværende modernisering i tidligere kolonier som et udtryk for manglende entreprenørskab og kreativitet (Ashcroft m.fl. 2013: 77).

Man kan kritisere afhængighedsteori for ikke at kunne forklare økonomisk succesfulde tidligere kolonier såsom 'tigerøkonomierne' i Østasien. Men dens fokus på en eurocentrisk bias i den ellers anerkendte moderniseringsteori er et vigtigt bidrag (Ashcroft m.fl. 2013: 78).

Edward Said argumenterer ligeledes for, at fortidens koloniale forhold er afgørende for nutidige (magt)relationer (Said 2003: 18). Selv om Danmark allerede i 1953 gav afkald på sin rolle som kolonimagt, overlever det ulige magtforhold således gennem indlejrede diskurser, repræsentationer og forestillinger om Grønland.

2.3 Danmark – modernation eller udbytende koloniherre?

Ifølge den danske grønlandsforsker Kirsten Thisted (2014a) kæmper to grundfortællinger om at definere Danmark og danskernes indflydelse på Grønland. Disse fortællinger, som eksisterer i politiske diskurser, populærkultur, litteratur og medier, anerkender begge, at Grønland er påvirket af at være en tidligere dansk kolonimagt, men de er uenige om, hvorvidt konsekvenserne heraf er positive eller negative. Fortællingerne er opstået historisk, men eksisterer og reproduceres fortsat.

I den ene fortælling skildres Danmark som en beskyttende 'modernation', der har påtaget sig opgaven at løfte grønlænderne ud af et primitivt stadie som nomadisk jægersamfund (Thisted 2014a: 3). Danmarks kolonisering er altså næstekærlig. Her er analogien om Grønland som et barn eller teenager og Danmark som den opdragende, beslutsomme og omsorgsfulde forælder udbredt (Gad 2008: 117). Fortællingen om den humane danske kolonisering vandt første gang indpas i kølvandet på Danmarks salg af de Dansk Vestindiske Øer til USA i 1917 (Thisted 2014a:

4). Man kan argumentere for, at denne fortælling har samme opfattelse af grønlænderne som eskimo-orientalismen.

I den anden fortælling fremstilles Danmark som en klassisk imperialistisk magt, der primært har taget hensyn til egne behov for magtudvidelse og økonomisk gevinst (Thisted 2014a: 5). »Det var Grønlands naturgivne ressourcer, man udnyttede, og det var det grønlandske folk, man udbyttede,« som Jørgen Viemose beskriver det i sin bog *Dansk Kolonipolitik I Danmark* fra 1977 (Thisted 2014a: 5). Denne fortælling, der opstod sideløbende med studenteroprøret i 1968 og de antikapitalistiske og antiimperialistiske strømninger i Europa, kan siges at have mere til fælles med afhængighedsteorien.

Historikeren Iben Bjørnsson tilføjer en tredje fortælling til billedet – en slags mellemvej. Nemlig opfattelsen af, at Danmark måske ikke altid var lige god som koloniasator, men at vi trods alt var bedre end andre kolonimagter (Bjørnsson 2016: 125). Intentionerne for Grønland har altså altid været de bedste uanset udfaldet.

Ingen af de tre danske postkoloniale opfattelser af Grønland gør dog landet selv til aktør, som Kirsten Thisted påpeger (Thisted 2014b: 171). I fortællingerne er grønlænderne enten heldige modtagere af eller ofre for et dansk foretagende. Thisted efterspørger derfor et nyt narrativ, hvor Grønland er et handlende subjekt.

2.4 Erindringsfigurationer

Den danske kolonifortid – både i Grønland, men også eksempelvis på de Dansk Vestindiske Øer – spiller en marginal rolle i dansk historiefortælling og selvforståelse. Det har fået forskere til at beskrive en fortrængning af kolonifortiden (Bjørnsson 2016; Thisted 2014). Ideen om at det er muligt at fortrænge fortiden indebærer, at nationen har en *kollektiv hukommelse*, der både kan huske og glemme.

Denne forståelse af nationen som én organisme, bundet sammen af fælles fortid og minder, er nært beslægtet med historikeren Benedict Andersons nationsbegreb. Han beskriver nationen som et *forestillet politisk fællesskab*, altså en konstrueret størrelse (Anderson 2006: 6). Selv om de fleste af en nations medlemmer aldrig kommer til at mødes, deler de en fællesskabsfølelse omkring fælles sprog, kultur og historie (Anderson 2006: 197). Hermed defineres nationen som anderledes end det, der findes uden for dens grænser, hvilket er i tråd med orientalismens idé om andethed som afgørende for selvforståelsen.

Sammen med blandt andet uddannelsessystemet er medierne afgørende for det forestillede fællesskab, fordi de skaber følelsen af at opleve de samme begivenheder på tværs af nationen – eksempelvis et grønlandsk landstingsvalg (Anderson 2006: 114).

En oplagt kritik af det forestillede fællesskabs kollektive hukommelse er, at nationen ikke er én homogen størrelse. Individet inden for samme nation oplever, husker og forstår den fælles fortid forskelligt.

For at imødekomme denne kritik introducerer erindringssociologen Jeffrey K. Olick begrebet *figurations of memory*, altså *erindringsfigurationer* (Olick 2007: 91). Denne form for hukommelse er mere flydende og dynamisk end den kollektive. Her er altså ikke tale om hukommelse som én håndgribelig enhed, men nærmere som flertydige former og praksisser (Olick 2007: 89). Olick introducerer fire såkaldte *modbegreber*, som adskiller erindringsfigurationer fra den kollektiv hukommelse: Erindringsfigurationer findes i forskellige *felter*, de formidles af forskellige *medier* såsom museer eller overleverede fortællinger, de eksisterer som forskellige *genrer*, og de har forskellige *profiler* (Olick 2007: 192ff).

Som medier kan Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken altså formidle forskellige erindringer om Grønlands fortid som dansk koloni, der kan eksistere i avisernes forskellige tekstgenrer, og som har forskellige syn på de historiske begivenheder. Men de erindringer, som kommer til udtryk i avisspalterne, er ikke nødvendigvis repræsentative for hele den danske befolkning, der altså ikke er én homogen størrelse.

2.5 Kolonial afasi

Fraværet af den koloniale fortid i den kollektive hukommelse – eller i de enkelte erindringsfigurationer – betegnes af flere teoretikere som *kolonial amnesi* (Stoler 2016: 127). Altså et totalt hukommelsestab hvad angår kolonitiden. Men ifølge Ann Laura Stoler, som forsker i kolonial fortid, er det en misforståelse, at kolonitiden på noget tidspunkt har været totalt fraværende. Den har altid været genstand for forskning, litteratur og kultur, argumenterer hun med en lang række eksempler (Stoler 2016: 125f).

I stedet introducerer Stoler begrebet *kolonial afasi*. Udgangspunktet er Frankrigs koloniale fortid, men begrebet finder også anvendelse på andre tidligere kolonimagter (Stoler 2016: 128). Det kan altså antages også at være relevant for den danske kolonifortid i Grønland, der som tidligere beskrevet i overvejende grad har været udtalt i den nationale historieskrivning.

I hjernevidenskaben dækker afasi over en nedsat evne til at bruge sproget og frembringe et ordforråd, der forbinder passende ord og begreber til passende begivenheder. Kolonial afasi er således ikke et udtryk for uvidenhed eller glemsomhed, men nærmere en »blokade for viden« og hermed også en manglende dømmekraft hvad angår kolonitiden (Stoler 2016: 167). Det indebærer både vanskeligheder med at finde et begrebsmæssigt og fagligt ordforråd for kolonitiden, men i lige så høj grad en manglende evne til at forstå beskrivelserne og konsekvenserne af den (Stoler 2016: 128).

Stoler påpeger dog samtidigt, at der i dag er markant større fokus på kolonitiden i Vesten, end det tidligere har været tilfældet (Stoler 2016: 130f). En udvikling, hun forklarer som en modreaktion på den øgede politiske skepsis mod indvandring. Spørgsmålet er, om dette kommer til udtryk i den danske mediedækning af det grønlandske landstingsvalg i 2018, eller om opmærksomheden på Grønland er uforandret og kolonitiden fortsat er fraværende.

Det vil dette speciale undersøge ved at inddrage ovenfor beskrevne teori om den orientale andethed, herunder eskimo-orientalisme og de dominerende danske grønlandsbilleder.

Samtidigt inddrager jeg kolonial afasi i samspil med Olicks relevante kritik af, at det ikke er muligt at tale om én homogen national hukommelse, men snarere mange, flertydige erindringer under konstant forandring. De grønlandsforestillinger, jeg identificerer i Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens dækning af det grønlandske landstingsvalg i 2018, kan altså være forskelligartede og er ikke nødvendigvis repræsentative for hele den danske befolkning.

2.6 Mediernes dagsordenssættende funktion

Mediers påvirkning af deres modtagere har været genstand for meget forskning. Det er efterhånden en veletableret sammenhæng, at medier har en definitionsmagt i forhold til, hvad deres læsere, lyttere eller seere skal vide og mene noget om gennem de emner, som de vælger at sætte fokus på (Kim et. al. 2002: 7).

Med sin beskrivelse af at medierne former »billederne i vores hoved« var den amerikanske journalist og forfatter Walter Lippmann allerede i 1922 den første til at beskrive denne sammenhæng (Lippmann 2004: 1). Medieforskerne Maxwell McCombs og Donald Shaw begrebsliggjorde 50 år senere sammenhængen som mediernes *dagsordenssættende funktion* (McCombs og Shaw 1972: 177). Begrebet kan defineres som »den succesfulde overførsel af synligheden af mediernes dagsorden til den offentlige dagsorden« (McCombs 2014: 80).

Som det gælder for alle videnskabelige studier, er det vanskeligt at bevise kausalitet mellem mediernes dagsorden og modtagernes viden, men i et studie af den amerikanske valgkamp i 1968 finder McCombs og Shaw så høj en grad af korrelation, at mediernes indflydelse på deres modtagere virker som den mest plausible forklaring (McCombs og Shaw 1972: 185). Lignende resultater er desuden fundet ved mere end 400 undersøgelser af mediedækningen af nationale og lokale politiske emner i både USA og adskillige andre lande i perioden fra 1968 og frem til i dag (McCombs 2014: 22).

McCombs skelner mellem to niveauer af effekterne ved den dagsordenssættende funktion, som det er vigtigt at holde adskilt. Første *traditionelle* niveau omhandler, at medierne kan påvirke, *hvad* modtagerne tænker på. Det andet *attribut* niveau beskriver, at medierne kan påvirke, *hvordan* lytterne, læserne eller seerne skal anskue et emne (McCombs 2014: 41). Dette sker ved at *frame* emnet. Forskning har bevist en sammenhæng mellem mediers framing og modtagernes anskuelse af et givent emne eller en kilde (Kim et. al. 2002: 11).

Framingbegrebet minder om den journalistiske *vinkling*, hvilket kan være brugbart at have i baghovedet, hvis det er vanskeligt at definere framingen i en artikel (Jensen 2011: 39). I medieprodukter er framingen kendetegnet ved, at journalisterne beskriver et givent emne gennem en række fremhævede karakteristika, eller på engelsk *attributes*. Framing betegnes derfor også som *attribute agenda-setting* (Kim et. al. 2002: 11).

Modtagerens virkelighedsopfattelse er af stor betydning for en eventuel holdningspåvirkning. Man taler om, hvorvidt vedkommende er *primet* (McCombs 2014: 99). Om modtageren påvirkes af mediernes dagsorden og framing af et givent emne, afhænger af, om emnet er relevant for

modtageren. Her skelnes mellem social relevans, altså medborgerpligt; personlig relevans, der handler om personlig interesse; og følelsesmæssig relevans (McCombs 2014: 70).

Herudover spiller modtagerens kendskab til emnet også ind. Hvis vedkommende ikke har meget forhåndsviden om emnet, eller det er langt fra hendes hverdagsliv, vil hun være mere påvirkelig af medierne (McCombs 2014: 77). Man kan argumentere for, at dette for mange danskere er tilfældet med Grønland, hvilket har givet anledning til en aktuell debat om at sætte Rigsfællesskabet på skoleskemaet (Sæhl 2018). Det manglende kendskab til Grønland gør altså danskerne særligt modtagelige over for mediernes grønlandsrepræsentationer.

Mediernes dagsordenssættende funktion giver dem en massiv magt over den offentlige meningsdannelse. Både politisk, økonomisk, socialt og religiøst (Shaw 1979: 101). »Kort fortalt så konvergerer mediernes *attribute agendas* og befolkningens holdninger,« som McCombs beskriver det (McCombs 2014: 97). Ifølge Shaw er det ikke utænkeligt, at medierne er den primære holdningspåvirker i den moderne teknologiske æra (Shaw 1979: 101). Medierne har magten til at gøre befolkningen interesseret i emner, de ikke på forhånd fandt vigtige, eller til at ændre deres holdning til et givent emne (McCombs 2014: 87). Samtidig kan de påvirke befolkningens adfærd, hvad enten det handler om politisk vælgeradfærd eller valg af uddannelse (McCombs 2014: 110).

Men medierne påvirker ikke kun offentlighedens dagsorden, de påvirkes også selv, både på det *traditionelle* niveau og på *attribut* niveau. Denne påvirkning sker fra en bred række af aktører, såsom interesseorganisationer, andre mediers agenda, professionel kommunikation og politiske budskaber, der alle kæmper om at indtage mediedagsordenen (McCombs 2014: 112). Dermed påvirker medierne den offentlige debat og påvirkes af den på én og samme tid. Samtidigt påvirkes mediernes agenda også af de journalistiske normer, dyder og traditioner, som hersker på den enkelte avis, radio- eller tv-station (McCombs 2014: 132).

Mediernes rolle som 'dobbeltspejl' for den offentlige meningsdannelse gør dem til et oplagt genstandsfelt i en analyse af det danske syn på Grønland. Som landsdækkende omnibusaviser med store læsersegmenter påvirker Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken sine læsere *vertikalt*, som råbte de fra toppen af en pyramide ned til ørkenens befolkning (Shaw og Weaver 2014: 145).

Da jeg ikke inddrager modtageranalyser, er det dog ikke muligt endegyldigt at bevise, hvorvidt og hvordan dagbladenes læsere påvirkes af framingen i artiklerne om det grønlandske landstingsvalg. Men med udgangspunkt i teorien om mediernes dagsordenssættende funktion er det rimeligt at antage, at læserne påvirkes af de tre avisers framing af Grønland. Der er dog ikke nogen garanti for, at modtageren påvirkes af de samme frames, som den forskeren identificerer i teksten (Entman 2015: 18).

Som Kim et. al. (2002: 8) påpeger, er framing et så hyppigt benyttet begreb, at dets betydning hurtigt udvandes. Jeg benytter mig derfor af den amerikanske medieprofessor Robert Entmans (2015) teori, som præsenteres i artiklen med den meget passende titel *Framing: Til afklaring*

af et spredt paradigme. Her definerer Entman »et konsistent framingbegreb«, som introduceres nedenfor.

2.7 Entmans framingteori

Begrebet *framing* dækker over den udvælgelse og fremhævnings af forskellige elementer, som altid finder sted i kommunikative tekster (Entman 2015: 116). Robert Entmans definition af framing lyder:

»At udvælge nogle aspekter af erfaringsverdenen og fremhæve dem i en kommunikativ tekst på en sådan måde, at der ansøres til en bestemt definition af problemet, fortolkning af årsager, moralsk evaluering og/eller anbefaling af (be)handling« (Entman 2015: 2016).

Hver frame kan således have fire funktioner. En teksts frame behøves dog ikke indeholde dem alle. De fire funktioner er:

- 1) *Problemdefinition*. Afgør, hvordan en aktør handler, og hvilke omkostninger og gevinster som er knyttet hertil
- 2) *Årsagsdiagnosticering*. Identificerer de faktorer, som skaber problemet
- 3) *Moralsk vurdering*. Evaluerer aktørerne og deres påvirkninger
- 4) *Forslag til behandling*. Tilbyder og retfærdiggør problemløsninger og deres mulige effekter (Entman 2015: 117).

Ifølge Entman (2015: 117) eksisterer framingen fire steder i kommunikationsprocessen. Hos afsenderen, i teksten, hos modtageren og i kulturen. I min analyse fokuserer jeg kun på *teksten*, hvor framingen blandt andet kommer til udtryk i sprogbrug, tilstedeværelsen eller fraværet af særlige nøgleord, stereotyper og valg af kilder. I specialets diskussion inddrager jeg dog også *kulturen*, som blandt andet er den eksisterende teori og forskning på området. Herunder eksempelvis eskimo-orientalismen og de dominerende forestillinger om Grønland, som Kirsten Thisted (2014a) beskriver. Jeg introducerer endvidere empiriske undersøgelser af danskernes syn på Grønland og grønlandere. Da jeg hverken interviewer journalister eller læsere, beskæftiger jeg mig ikke med framingen hos *afsender* og *modtager*. Dette kunne være relevant at arbejde videre med, men ligger uden for dette speciales formål.

I medieforskningen har framing-begrebet især været nyttigt i forhold til at belyse, at tilstræbt objektiv journalistik som nyheder eller reportager ikke blot gengiver virkeligheden, men rummer en række valg, der tilskriver forskellig mening til begivenheder og aktører (Hjarvard 2015: 105). Frames fungerer ved at gøre en eller flere oplysninger mere bemærkelsesværdige eller meningsfulde for modtagerne. Altså fremhæves noget, mens andet udelades. En markant fremhævnings øger sandsynlighed for, at modtagerne vil opfatte, forstå og huske en information (Entman 2015: 117).

Dermed får framing en afgørende magt i den demokratiske proces og kan være meddefinerende for den offentlige holdning på et område (Entman 2015: 121f). Jeg argumenterer således for, at jeg gennem en analyse af mediedækningen af det grønlandske landstingsvalg i 2018 får et

indblik i det danske syn på Grønland, selv om jeg ikke undersøger, hvordan dækningens framing opfattes af læserne.

Entmans framingteorien kan betegnes som en *middle-range teori* (Hjarvard 2015: 111). Den er således mere afgrænset end eksempelvis diskursteori, som er central i postkolonial teori og på en mere omfattende måde anskuer tekster set i lyset af en generel og kritisk kultur- og samfundsteori. Det gør det nærliggende at anskue framinganalysen som mindre ambitiøs end en diskursanalyse (Hjarvard 2015: 111f). Men framing muliggør en mere præcis og systematisk analyse af tekster og deres samspil med meningsdannelsen, hvilket er sigtet for dette speciale.

3. Metode

Dette afsnit beskriver de metodiske overvejelser i forbindelse med undersøgelsen af den danske mediedækning af det grønlandske landstingsvalg i 2018.

Først operationaliserer jeg analysen ved at begrunde valget af medier, fokus på landstingsvalgdækningen, sampleperiode og søgeord.

Dernæst gennemgår jeg metodologien for den kvantitative analyse af den indsamlede empiri. Denne omfatter en kvantitativ undersøgelse af den tilsvarende mediedækning af de seneste syv landstingsvalg for at afdække, om mediebevågenheden har ændret sig. Samt en indholdsanalyse af 2018's valgdækning med brug af udvalgte kategorier såsom kildetyper og frames. Den indsamlede data behandles ved hjælp af statistiske metoder, som gør det muligt at skabe overblik og identificere tendenser i store datamængder.

Afslutningsvist beskriver jeg den kvalitative framinganalyse af den indsamlede empiri. Jeg udvælger i den forbindelse artikler, der er illustrative for de identificerede frames, og analyserer disse tekstnært. Formålet er, at jeg ikke blot ønsker at konstatere, *hvilke* frames om Grønland som kommer til udtryk, men også *hvordan* de konstrueres og udfoldes i teksten.

3.1 Udvalgelse af empiri

Alt empiri er indsamlet i mediedatabasen Infomedia. Nedenfor uddybes de overvejelser, som ligger til grund for indsamlingen af empirien.

3.1.1 Valg af medier

Medier er et oplagt genstandsfelt grundet deres dagsordenssættende funktion, som blev teoretisk uddybet i afsnit 2.6. Det er ikke tilfældigt, at medierne ofte beskrives som den fjerde statsmagt eller demokratiske vagthund (Schmidt 2011: 11). Det må derfor antages, at mediedækningen har andre konsekvenser for offentlighedens opfattelse af Grønland, end det ville være tilfældet, hvis jeg havde analyseret andre kulturprodukter som film eller skønlitteratur. Dette uddybes i specialets diskussion.

Min analyse tager udgangspunkt i de tre dagblade Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken. Det er der flere årsager til. For det første er de tre aviser Danmarks største daglige landsdækkende betalingsaviser, målt på læser- og oplagstal (Gallup 2017). Som dagblade udgør de desuden første led i den 'journalistiske fødekæde', og de står dermed for produktionen af størstedelen af de oprindelige nyheder og dagsordener, som videreføres af eksempelvis tv- og radiomedier (Willig og Lund 2009: 168).

De tre valgte dagblade kan således antages at være definerende for den danske mediedækning af det grønlandske landstingsvalg 2018. Dog er jeg opmærksom på, at både DR og TV 2 oprustede deres dækning af dette valg. I pressemeddelelser beskrev de to medier en ambition om at give valget henholdsvis et »massivt fokus« (DR 2018) og en »stærkere dækning end tidligere« (TV 2 2018). Det kan dermed ikke udelukkes, at de to public service tv-kanaler har haft deres egne dagsordener i valgdækningen.

Men valget af dagblade frem for public service tv-kanalerne giver mig mulighed for også at medtage holdningsstof, herunder kommentarer, kronikker, læserbreve og ledere. Dette kan give et interessant og potentielt forskelligartet indblik i synet på Grønland. Selv om Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken kan karakteriseres som partipolitisk uafhængige omnibusaviser, orienterer de sig nemlig mod bestemte læsersegmenter (Schultz 2007: 16).

Ifølge medieforskeren Ida Willig (tidligere Schultz) bevæger omnibuspressen sig i retning af en *segmentpresse*. Dette gælder især for de tre aviser, dette speciale undersøger, som »har fundet en skarpere profil i udvælgelsen og vinklingen af nyhedsstoffet og i prioriteringen af stofområder, der harmonerer med avisernes overordnede observans« (Schultz 2007: 17). Dagbladene er stadig tilstræbt objektive i deres journalistiske dækning og adskiller tydeligt *news fra views*, men der er altså tegn på en differentieret profilering. Dette sås eksempelvis i Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens forskellige vinkling i dækningen af både Mohammed-krisen og Irakkrigen, som var overlappende med de forskellige holdninger, der kom til udtryk i hver af avisernes ledere. Ifølge Schultz er det rimeligt at antage, at dette også er tilfældet for mere rutinepræget hverdagsjournalistik – såsom dækningen af Grønlands landstingsvalg (Schultz: 2007: 16).

Dykker man mere konkret ned i de tre dagblades politiske orientering, er Jyllands-Postens og Berlingskes læsere overvejende højreorienterede, mens Politikens overvejende er venstreorienterede (Hjarvard 2007: 36).

Jyllands-Posten beskriver selv, at avisen har »liberale rødder – og en liberal ånd« og definerer sine læsere som »moderne, frit tænkende danskere« (JP 2018). I Gallups Kompas, der bruges til profilering af forbrugere, medier og brands, tilhører Jyllands-Postens det *moderne individorienterede segment*. Dette segment består overvejende af unge, erhvervsrettede mænd, og det er her, at især Venstre og Konservative finder sine vælgere (Gallup 2018).

Berlingske laver med egne ord »journalistik til borgerlige«, der »sætter borgernes frihed først«, »fra, til og om København«. Læserne er i aldersgruppen 35-64 år, og en overvejende andel på 58 procent er mænd. De tilhører et købestærkt, engageret segment, »dem med mentalt såvel som økonomisk overskud« (Berlingske Media 2018). Ifølge Gallups Kompas tilhører Berlingskes læsere *det moderne segment*, som er veluddannede og velhavende, vægter karriere og luksus og stemmer Venstre eller Konservative (Gallup 2018).

Politiken bygger på en radikal, socialliberal tradition og definerer sin målgruppe som *de moderne fællesskabsorienterede* (JP/Politikens Hus 2018). Ifølge Gallups Kompas består dette segment af kulturkonsumerende og samfundsengagerede akademikere, der især bosætter sig i de større byer og stemmer på De Radikale, Socialdemokraterne eller SF (Gallup 2018).

Valget af de tre dagblade åbner dermed op for muligheden for et mere pluralistisk medie billede af Grønland, end det havde været tilfældet, hvis jeg kun undersøgte de to største danske public service tv-kanaler. Forskellene i ideologi og læsersegmenter må især forventes at komme til udtryk i avisernes ledere og holdningsstof, men kan i tråd med Schultz' (2007) konklusioner

potentielt også spores i avisernes redaktionelle prioriteringer og journalistiske vinkling, hvilket jeg undersøger i min kvantitative og kvalitative analyse.

Ud over DR og TV 2's landstingsvalgdækning har jeg også fravalgt at inddrage andre aviser såsom de tabloide formiddagsaviser Ekstra Bladet og BT samt de nicheprægede landsdækkende dagblade Information og Kristeligt Dagblad. En analyse af disse kunne bidrage med et indblik i andre avistypers skildring af Grønland, som muligvis adskiller sig fra de tre valgte omnibusavisers. Dette havde formentligt øget analysens pluralisme yderligere og havde måske bidraget med ellers oversete perspektiver. Afgrænsningen er dog foretaget af både plads- og tidsmæssige årsager, og for at sikre at det analyserede genstandsfelt ikke bliver så stort, at det går ud over analysens grundighed. Jeg argumenterer desuden for, at Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken med deres forskelligartede, segmenterede dækning og både nyheds- og holdningsstof tilbyder et bredt udsnit af journalistisk indhold, som giver plads til forskellige fremstillinger af Grønland i valgdækningen.

3.1.2 Valg af valgdækning

Der er mange måder at undersøge den danske mediedækning af et givent emne eller område. En forskergruppe på Roskilde Universitet analyserer hvert år mediedækningen i uge 46, som de betegner 'nyhedsugen'. Andre konstruerer perioder ved systematisk at udvælge ugedage i forskellige ugenumre eller ved at vælge et antal dag ved hjælp af en såkaldt tilfældighedsgenerator (Elmelund-Præstekjær 2014: 193). Jeg har i stedet valgt at undersøge dækningen af en specifik begivenhed, nemlig landstingsvalget i 2018.

Valg ansues af mange som et demokratisk højdepunkt, og de giver derfor altid anledning til stor mediedækning. Både af selve valgkampen og valgets kontekst, altså de omgivende samfundsforhold. Dermed kan landstingsvalget ansues som en 'magiterning' af den danske mediedækning af det grønlandske samfund, selvfølgelig med mulighed for at andre emner og problematikker end dem, som præger hverdagsdækningen, dukker op. Denne unikke, tidsbegrænsede og intensiverede danske grønlandsdækning gør landstingsvalget til et oplagt analyseemne.

3.1.3 Valg af periode

Det seneste grønlandske landstingsvalg blev afholdt den 24. april 2018, og det blev udskrevet den 5. marts samme år. For at sikre at jeg får alt relevant mediedækning med, har jeg udvidet tidsperioden i samlingen til at gå fra valgets udskrivelse 05.03.18 og helt frem til 01.10.18.

Jeg har ikke medtaget artikler udgivet inden valgets udskrivelse, da det må formodes, at de ikke specifikt omhandler selve landstingsvalget i Grønland. Grundet specialets tidsbegrænsning har det ikke været muligt for mig at medtage eventuelle artikler udgivet efter den beskrevne periode. Dette er en mulig fejlkode. Valget ligger dog så langt tilbage, at det ikke antages at påvirke den indsamlede empiri betydeligt, at min sampleperiode ophører 01.10.18. Størstedelen af avisernes dækning må formodes at være centreret i ugerne op til og efter valget (Hansen og Machin 2013: 95). Jeg har alligevel valgt at lade sampleperioden løbe helt frem til 01.10.18 for at sikre, at jeg får alt relevant dækning med. Eksempelvis dækkes kinesiske

investeringer i grønlandske lufthavne, som var et debatteret emne i valgkampen, flere måneder efter.

For at undersøge om der er sket en udvikling i mængden af journalistik om det grønlandske landstingsvalg, foretager jeg desuden en kvantitativ undersøgelse af mediedækningen i Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken de seneste syv valgår. Her har jeg søgt enkeltvis på hvert af de syv valgår, som finder sted fra 1999 til 2018, med en sampleperiode fra valgets udskrivelse og fem måneder frem, for at gøre det sammenligneligt med den aktuelle undersøgte periode.

3.1.4 Søgning på Infomedia

Jeg har brugt samme søgemetode og søgeord i den kvantitative undersøgelse af tidligere landstingsvalgdækning og indholdsanalysen fra 2018 for at sikre et så sammenligneligt resultat som muligt. Da formålet er at finde alle artikler, som omhandler det grønlandske valg, har jeg benyttet følgende søgeord i Infomedia:

- Grønl* OG v*lg*

Disse trunkeringer (stjerneerne i ordet, som muliggør alternative endelser) betyder, at søgeresultatet også inkluderer formuleringer, som er beslægtet med 'grønlandsk valg', såsom 'grønlandske vælgere'. Jeg skriver 'OG' frem for 'ELLER', da jeg kun er interesseret i artikler, som omhandler det specifikke valg i Grønland – og altså ikke artikler om andre valg, eller artikler hvor Grønland indgår i en helt anden kontekst.

Jeg har valgt ikke angive nogen minimumslængde for søgeresultaterne i Infomedia. Dette betyder, at mindre formater som henvisninger, rettelser eller telegrammer medtages i søgeresultatet. Det er muligvis svært at definere frames i disse korte tekstpassager, men jeg inddrager dem, da jeg finder dem relevante for indblikket i de tre avisers forskellige redaktionelle prioriteringer af og overvejelser omkring det grønlandske landstingsvalg.

Jeg har indsamlet artikler fra Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens printudgaver, og altså ikke inkluderet de artikler som kun publiceres på internettet. Dette valg er både taget for at undgå for mange gentagelser, da printavisernes artikler som udgangspunkt også offentliggøres online. Men også ud fra en formodning om, at størstedelen af nyheds- og holdningsstoffet om det grønlandske landstingsvalg, som har høj redaktionel prioritering, trykkes i printaviserne.

Selv om ambitionen med de valgte søgeord har været kun at finde artikler, der omhandler specifikt det grønlandske valg, viste mine resultater, at det ikke var tilfældet for en del artikler. For at sikre, at jeg kun indholds- og framinganalyserer artikler, som enten centralt eller perifært omhandler landstingsvalget i Grønland i 2018, har jeg derfor indledningsvist skimmet dem. Dette har ført til en udskilning af primært sportsartikler og navnestof, hvor de to søgeord indgår uafhængigt af hinanden og i en helt anden kontekst end det grønlandske valg. Jeg kan dog ikke garantere, at jeg på baggrund af skimningen har frasorteret alle irrelevante artikler, hvorfor jeg i min indholdsanalyse har medtaget en kategori om artiklens emne.

Søgeordene 'Grønland' OG 'valg' i den definerede sampleperiode fra 05.03.2018 til 01.10.2018 har resulteret i følgende resultater for de forskellige dagblade:

- Jyllands-Posten: 106 artikler. I alt er 42 relevante
- Berlingske: 98 artikler. I alt er 32 relevante
- Politiken: 109 artikler. I alt er 41 relevante

Mit sample består altså samlet set af 115 artikler.

3.2 Analytiske tilgange

3.2.1 Kombinationsdesign

I analysen benytter jeg mig både af kvantitative og kvalitative tilgange i et såkaldt *kombinationsdesign* (Pihl-Thingvad 2014: 321). De to analyseformer adskiller sig metodologisk. Kvantitative analyser har høj reliabilitet, mens kvalitative er bedst egnede til at undersøge enkelte hændelser grundigt. Men kombinationen af de to analytiske tilgange i en *integreret indholdsanalyse* gør det muligt både at undersøge den samme danske mediedækning i bredden og i dybden i en form for *triangulering*, hvor de kvantitative fund kan krydstjekkes med de kvalitative (Eskjær og Helles 2015: 131).

Formålet med en indholdsanalyse er systematisk at undersøge massemedieret kommunikation såsom nyhedsdækning (Eskjær og Helles 2015: 9f). Den kvantitative indholdsanalyse reducerer medieindhold og fænomener til numeriske koder, så det er muligt at foretage beregninger af frekvens eller sandsynlighed. Indholdsanalysen kan således identificere og kvantificere fremkomsten af specifikke karakteristika i medietekster (Hansen og Machin 2013: 85). Fordelen ved dette er muligheden for at danne sig et overblik over tendenserne i et stort sample uden detaljeret at gennemgå hele indholdet (Eskjær og Helles 2015: 12).

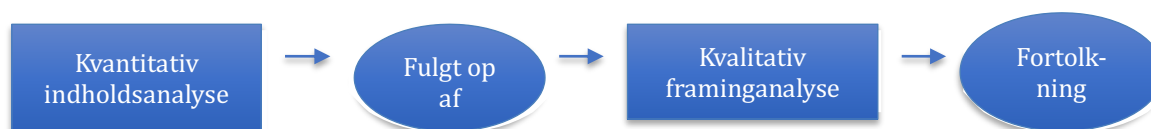
Den traditionelle definition af indholdsanalysen som en *objektiv* researchteknik er blevet kritiseret for at være forældet på grund af sin positivistiske natur. Uanset om udvælgelsen af de elementer, som skal optælles, har et teoretisk udgangspunkt, vil den uundgåeligt være subjektivt funderet (Hansen 2013: 88). Jeg kan således ikke fuldstændigt fraskrive min påvirkning på valget af kategorier og variable i indholdsanalysen.

En udelukkende kvantitativ indholdsanalyse vil ikke nødvendigvis få øje på de fortolkninger og underlæggende budskaber, som en medietekst oftest indeholder. Derfor er det gavnligt at supplere med kvalitative, tekstnære metoder, der i højere grad har dette for øje, og som også medtager tekstens potentielle effekt på modtageren (Pihl-Thingvad 2014: 322).

Min analyse af mediedækningen af det grønlandske landstingsvalg i 2018 vil derfor kombinere den kvantitative indholdsanalyse med en kvalitativ, tekstnær framinganalyse. Ifølge Entman (2015: 121) kan framinganalysen berige indholdsanalysen ved at registrere, hvilke elementer eller budskaber som er mest fremtrædende i en tekst. Suppleres indholdsanalysen ikke af et

framingparadigme, argumenterer han, risikerer den således at konkludere fejlagtigt om mediebudskaberne.

De kvantitative og kvalitative metoder bør forekomme i en særlig tidsmæssig rækkefølge, altså *sekventielt*, for at opnå de ovenfor nævnte synergieffekter. Jeg benytter et *forklarende sekventielt design*, hvor den kvantitative indholdsanalyse følges op af den kvalitative framinganalyse (Pihl-Thingvad 2014: 329):

I den kvantitative indholdsanalyse identificerer jeg systematisk en række karakteristika og frames ved mediedækningen af det grønlandske valg i 2018, som jeg efterfølgende uddyber og illustrerer i den kvalitative framinganalyse. Herefter fortolker jeg de kvantitative og kvalitative resultater i en diskussion af mediedækningens mulige indflydelse på den danske offentligheds syn på Grønland.

3.2.2 Kvantitativ udvikling

Den kvantitative analyse af udviklingen i mediedækningen udgøres af artikler fra de seneste syv grønlandske landstingsvalg, som har fundet sted i 2018, 2014, 2013, 2009, 2005, 2002 og 1999 – altså over en periode på knap 20 år. Jeg har kun undersøgt dækningen i de tre aviser Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken for at få et direkte sammenligningsgrundlag med analysen af de samme mediers dækning af landstingsvalget i 2018 (Bilag 2).

Det primære formål er at undersøge, om der har været en udvikling i omfanget af de forskellige dagblades dækning. Derfor illustrerer jeg resultaterne i kurvedigrammer, som er velegnede til at anskueliggøre en udvikling over tid, især hvis der er mere end to målepunkter (Kobbernagel 2014: 295).

Det er åbenlyst en svaghed ved den kvantitative analyse af udviklingen, at jeg ikke kan fastslå, hvor mange af artiklerne i de syv valgår, der har det grønlandske landstingsvalg som deres primære emne, og hvor mange der blot nævner valget perifert eller slet ikke handler om det. Denne del af analysen kan således kun bruges til et overfladisk overblik over omfanget af Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens grønlandsdækning ved de seneste syv landstingsvalg.

3.2.3 Kvantitativ indholdsanalyse

Jeg har opdelt den kvantitative indholdsanalyse af landstingsvalgdækningen i 2018 i Hansen og Machins (2013: 91f) otte stadier, som gennemgås nedenfor. Da det ottende punkt omhandler resultater og konklusioner, som først nås i analysen og diskussionen, medtager jeg dog ikke dette her.

1) Definition af forskningsspørgsmålet

Uden et klart defineret forskningsspørgsmål – som i dette speciale er problemformuleringen – er det ikke muligt at rette indholdsanalysen mod de elementer af medieindholdet, som er relevant for undersøgelsen (Hansen og Machin 2013: 92).

2) Gennemgang af relevant litteratur og forskning

Definitionen af forskningsspørgsmålet bør altid være baseret på relevant teoretisk litteratur og relaterede studier (Hansen og Machin 2013: 93). Dette er præsenteret i specialets problemfelt og teoriafsnit.

3) Udvælgelse af medier og sample

Det er hverken praktisk muligt eller ønskværdigt at analysere alt mediedækning af et givent emne eller område. Så selv om indholdsanalysens styrke er muligheden for at analysere i bredden, er det nødvendigt at afgrænse indholdet til specifikke medier og en defineret tidsperiode (Hansen og Machin 2013: 93f). Dette speciales afgrænsning er beskrevet og begrundet i afsnittene 3.1.1 og 3.1.3 om valg af medier og periode.

4) Definition af analytiske kategorier

Det mest krævende ved en indholdsanalyse er at definere de kategorier, som skal optælles. Her er en uendelig række af muligheder, men det er afgørende kun at optælle de elementer, som faktisk er relevante for at besvare forskningsspørgsmålet. Det kan eksempelvis være kildebrug, genrer, fotos eller frames. Det er dog muligt at frasortere kategorier i analysen, hvis de viser sig ikke at være relevante (Hansen og Machin 2013: 98ff). Kategorierne i dette speciales indholdsanalyse er valgt med udgangspunkt i den relevante litteratur, som blev gennemgået i specialets problemfelt, samt det postkoloniale og medieteoretiske fundament. De specifikke kategorier præsenteres i det følgende afsnit som del af analysens kodningsmanual.

5) Konstruktion af kodningsmanual

Kodningsmanualen udstikker klare retningslinjer for kodningen af de udvalgte kategorier, så den er mulig at udføre for forskellige personer, der gerne skal nå samme resultat uafhængigt af hinanden. Baseret på kodningsmanualen konstrueres et kodningsskema, der indeholder kategorierne med tilhørende variable, som hver enkelt medietekst skal kodes ud fra (Hansen og Machin 2013: 107f).

6) Pilotkodning og test af manualens pålidelighed

For at sikre indholdsanalysens validitet og reliabilitet bør man først afprøve kodningsmanualen og -skemaet på et mindre sample af medieindholdet i en såkaldt *pilotkodning*. Hvis en kategori eller variabel viser sig at være uklar eller fejlagtigt defineret, er det hermed muligt at justere den (Hansen og Machin 2013: 109). Er man ene om at kode medieindholdet, som det er tilfældet for mig, bør man desuden foretage en *interkoder reliabilitetstest*. Her lader man en uafhængig person kode et mindre udsnit af samplet. Hvis der viser sig at være for stor afvigelse i de forskellige kodninger af det samme medieindhold, er det nødvendigt med en mere grundig kodningsmanual og en gentagelse af indholdsanalysen for at sikre dens validitet og reliabilitet (Hansen og Machin 2013: 110). Min udførsel af disse to kvalitetssikrende initiativer gennemgås i afsnit 3.2.3.2 og 3.2.3.3.

7) Dataforberedelse og analyse

Man kan med fordel indtaste sine kodningsdata direkte i et passende analyseprogram på computeren (Hansen og Machin 2013: 110). Jeg benytter Microsoft Excel, som giver mulighed for at bruge pivottabeller i analysen (Bilag 5). I pivottabellerne kan jeg sammenligne de forskellige mediers dækning på kryds og tværs af de forskellige kodningskategorier. Jeg har desuden mulighed for at illustrere min data på forskellig vis. Kurvediagrammer kan vise en udvikling over tid, søjlediagrammer er velegnede til at sammenligne resultater, og lagkagediagrammer kan anskueliggøre eksempelvis, hvor stor en andel en frame udgør af den samlede mediedækning (Kobbernagel 2014: 290ff).

3.2.3.1 Kodningsskema og -manual

Baseret på min problemformulering, relevant litteratur og mit postkoloniale og medieteoretiske fundament har jeg defineret 13 analytiske kategorier med hver deres variable. Det er med udgangspunkt i disse 13 kategorier, at jeg har kodet de 115 relevante artikler, som Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken har publiceret om det grønlandske landstingsvalg i perioden 05.03.2018 til 01.10.2018. Kategorierne og deres variable er opstillet i et skema lignende det, Elmelund-Præstekjær (2014: 196f) præsenterer som brugbart eksempel.

I forhold til kategorien 'frames' har jeg valgt en *induktiv* analytisk tilgang. Det betyder, at jeg har haft en 'åben' tilgang og identificeret de specifikke frames med afsæt i artiklerne frem for eksisterende teori eller studier på området (Hjarvard 2015: 111). Som tidligere beskrevet introducerer jeg framingsens *kultur* i min diskussion, men jeg lader den altså ikke være definerende for, hvordan jeg undersøger og analyserer mit sample. Det betyder, at jeg har tilføjet de forskellige variable i indholdsanalysens framingskategori undervejs i pilotkodningen, efterhånden som jeg identificerede forskellige gennemgående frames. Hvis den samme artikel indeholder elementer fra flere frames, har jeg valgt den mest dominerende. Dette er en afvejningssag.

Det er dog umuligt helt at fralægge min forforståelse, som især er opnået gennem læsningen af den postkoloniale teori og andre studier om dækningen af Grønland. Endvidere kan jeg som førnævnt ikke fuldstændig fraskrive min egen subjektivitet i indholdsanalysen. Men jeg har forsøgt at minimere denne bias ved at foretage en interkoder reliabilitetstest, hvilket uddybes i det senere afsnit herom.

Her følger indholdsanalysens kodningsskema med tilhørende manual. Resultaterne fra udførelsen af indholdsanalysen er vedlagt som Bilag 3.

Kategori og variable	Beskrivelse
1. Artiklens rubrik	Angiver artiklens rubrik, som den stod i printavisen.
2. Dato (DD/MM/ÅÅ)	Angiver datoen for artiklens publicering i printavisen.
3. Medie 1) Jyllands-Posten	Angiver avismediet, artiklen har været bragt i.

2) Berlingske 3) Politiken	
4. Emne 1) Nævnes slet ikke 2) Centralt 3) Ikke-centralt	Angiver om det grønlandske landstingsvalg 2018 er 2) artiklens centrale emne, 3) om det blot nævnes perifært, eller 1) om det slet ikke berøres i artiklen.
5. Forside 1) Ikke-forside 2) Forside	Angiver om artiklen har været bragt på printavisens forside.
6. Tekstgenre 1) Journalistisk egenproduktion 2) Leder 3) Journalistisk analyse 4) Holdningsstof 5) Anmeldelse 6) Telegram 7) Note 8) Andet	Angiver om artiklen er 1) en journalistisk egenproduktion, hvor mediets journalist nævnes med byline, 2) en leder, 3) en journalistik analyse, skrevet af en redaktør, kommentator eller journalist, 4) eksternt holdningsstof såsom en kronik eller et læserbrev, 5) en anmeldelse af eksempelvis teater eller en bog, 6) et telegram typisk af Ritzau, 7) en note, skrevet af en ansat på avisen. Hvis artiklen ikke falder inden for disse variable, markeres det med 8) og genren noteres.
7. Sektion 1) Indland 2) Udland 3) Temasider 4) Debat 5) Kultur 6) Rejser 7) Andet	Angiver i hvilken sektion i printavisen, artiklen er bragt. Hvis artiklen bringes på særlige temasider om det grønlandske valg noteres det som 3). Hvis artiklen ikke falder inden for disse variable, eller det ikke fremgår nogen steder, markeres det med 7) og sektionen noteres eventuelt.
8. Journalistens geografiske placering 1) Danmark 2) Grønland 3) Andet	Angiver, hvor journalisten bag artiklen befinder sig. Om vedkommende skriver fra 1) Danmark, 2) Grønland eller 3) et tredje eller ukendt sted. Hvis artiklen er en leder eller holdningsstof, noteres det som 3).
9. Kilders geografiske placering 1) Ingen kilder 2) Overvejende Danmark 3) Overvejende Grønland	Angiver, hvis der er kilder, hvorvidt de er 2) overvejende placeret i Danmark, 3) overvejende placeret i Grønland, eller 4) om fordelingen mellem de to

<p>4) Ligelig fordeling af kilder i Danmark/Grønland 5) Andet</p>	<p>geografiske placeringer er ligevægtig. Dette punkt påvirkes ikke kun af mængden af kilder, men også hvordan de vægtes i den samlede artikel. Dette er en afvejningssag. Hvis artiklen er en leder eller holdningsstof, er det skribenten, som er kilden, og vedkommendes geografiske placering noteres.</p>
<p>10. Kildetyper i Danmark 1) Ingen kilder 2) Erfaringskilder 3) Ekspertkilder 4) Partskilder 5) Andet</p>	<p>Angiver om eventuelle kilder i Danmark anvendes som 2) erfaringskilder, 3) ekspertkilder eller 4) partskilder. Hvis der optræder flere 'danske' kilder, vurderes det hvilken kildetype, som er dominerende. Dette er en afvejningssag. Hvis artiklen er en leder eller holdningsstof, er skribenten en 4) partskilde.</p>
<p>11. Kildetyper i Grønland 1) Ingen kilder 2) Erfaringskilder 3) Ekspertkilder 4) Partskilder 5) Andet</p>	<p>Angiver om eventuelle kilder i Grønland anvendes som 2) erfaringskilder, 3) ekspertkilder eller 4) partskilder. Hvis der optræder flere 'grønlandske' kilder, vurderes det hvilken kildetype, som er dominerende. Dette er en afvejningssag. Hvis artiklen er en leder eller holdningsstof, er skribenten en 4) partskilde.</p>
<p>12. Frame 1) Neutral frame 2) Uselvstændig-frame 3) Selvstændig-frame 4) Selvforskyldt-frame 5) Koloni-frame 6) Potentiale-frame 7) Andet</p>	<p>Angiver artiklens dominerende frame. De seks variable tager udgangspunkt i en induktiv tilgang til pilotkodningen, som viste sig repræsentativ for hele mit sample. Her skelnes mellem, hvorvidt artiklen framer Grønlands selvstændighed som 2) urealistisk eller med lang tidshorisont 3) forståelig som følge af dansk kolonial udbytning; det grønlandske samfund som 4) passivt og i selvforskyldt opløsning, 5) tynget af kolonial fortid eller som 6) havende et stort potentiale. Hvis teksten forholder sig neutralt til Grønland eller</p>

	er for kort til en tydelige framing, er framen 1) neutral.
13. Noter	Notér eventuelle kvalitative kommentarer, som ikke ellers fremgår af kodningen

3.2.3.2 Pilotkodning

For at sikre at mine kodekategorier er velbeskrevne og dækkende for mit sample, har jeg foretaget en pilotkodning af i alt 25 artikler om det grønlandske landstingsvalg i 2018 (Bilag 1). Det svarer til godt 20 procent af det samlede datasæt. Jeg har udvalgt artiklerne sandsynlighedsbaseret, hvilket er grundlaget for repræsentative stikprøver (Eskjær og Helles 2015: 54). Min udvælgelse er *systematisk*. Det vil sige, at jeg har opereret med samme afstand mellem de artikler, jeg har udvalgt fra mit sample (Eskjær og Helles 2015: 55). I forbindelse med udvælgelsen datosorterede jeg alle artikler uafhængigt af medie og udvalgte så hver femte. Dette betyder, at jeg har artikler om valgdækningen fra hele den undersøgte tidsperiode. Artiklerne repræsenterer desuden en bred palet af genrer, kildebrug og frames, hvorfor jeg forventer, at de bidrager med alle nødvendige tilpasninger til min kodningsmanual.

Pilotkodningen har ført til, at jeg har ændret følgende i kodningsmanualen:

- Under kategorien 'Sektion' har jeg tilføjet variabelen 'Temasider', da dækningen af landstingsvælget nogle dage er samlet i printaviserne under et tema, som fremgår i stedet for sektionen.
- Jeg blev opmærksom på, at det ikke er muligt at definere kildernes nationalitet, som jeg oprindeligt havde tænkt mig. Mange grønlandere har dansk klingende navne, ligesom der findes danskere med grønlandske navne. Jeg har i stedet ændret kategorien til 'Kilders geografiske placering', som giver et indblik i, om dem som får taletid, befinder sig i Grønland eller Danmark. Da kilderne altid angives med tilhørssted eller erhverv, og jeg har indblik i, hvor journalisten, som taler med dem, befinder sig, viste det sig at være nemt at operationalisere denne nye kategori.
- Ved ledere og holdningsstof har jeg præciseret kodningsmanualen således, at det er skribenten, som er kilden. Det skyldes, at jeg er interesseret i, hvilke stemmer, som får taletid i dækningen – og i holdningsstoffets tilfælde er det skribenterne i højere grad end eventuelle nævnte kilder i teksten. I forhold til at vurdere skribenternes geografiske placering, har jeg også taget udgangspunkt i beskrivelsen af deres tilhørssted eller erhverv.
- Min induktive tilgang til framinganalysen resulterede i seks gennemgående frames i pilotkodningen. Jeg har tilføjet disse i kodningsskemaet, og de introduceres nedenfor i afsnit 3.2.4.1. Da artiklerne til pilotkodningen er sandsynlighedsbaseret udvalgt, antog jeg, at de seks identificerede frames ville være repræsentative for hele mit sample. Der var dog stadig mulighed for at tilføje frames i selve indholdsanalysen, da jeg fastholder en 'åben' tilgang til empirien.

3.2.3.3 Interkoder reliabilitet

Efter at have justeret min kodningsmanual på baggrund af pilotkodningen har jeg foretaget en interkoder reliabilitetstest, hvor jeg har bedt en uafhængig medstuderende om at kode ti procent af mit sample svarende til 12 artikler (Bilag 4). Disse artikler er udvalgt efter samme systematiske sandsynlighedsbaserede metode, som det gjaldt for pilotkodningen. I dette tilfælde har jeg bare udvalgt hver tiende datosorterede artikel. Interkoder reliabilitetstesten blev udført, inden jeg foretog selve indholdsanalysen for at sikre, at jeg ikke var nødt til at lave denne om, hvis der viste sig at være stor forskel mellem den uafhængige kodning og min.

Tommelfingerreglen er, at der skal være et sammenfald på mindst 85 procent for at sikre undersøgelsens validitet (Eskjær og Helles 2015: 78). Sammenholder jeg min kodning og den uafhængige medstuderendes kodning af de 12 samme artikler, viser der sig at være et overlap for 138 ud af 144 variable. Det svarer til et sammenfald på 96 procent. De få uoverensstemmelser er sporadisk spredt på forskellige kategorier.

Det tyder altså på, at indholdsanalysens kategorier er tydeligt defineret, og at de frames, jeg har identificeret i pilotkodningen, er relevante og ikke blot et udtryk for min subjektive fortolkning. Jeg har således ikke fundet behov for at justere min kodningsmanual på baggrund af interkoder reliabilitetstesten.

3.2.4 Kvalitativ framinganalyse

Med udgangspunkt i indholdsanalysens resultater foretager jeg en tekstnær, kvalitativ framinganalyse af nogle af de artikler, som er illustrative for de kategorier og frames, der viste sig at være dominerende i mit sample. Dette giver mig mulighed for at belyse, hvordan de identificerede frames udtrykkes og konstrueres i artiklerne gennem eksempelvis sprog- og kildebrug.

Som Entman argumenterer, er dette en måde at tage højde for de fortolkninger og vægtninger, som altid er til stede i en tekst, men som kan være svære at kvantificere i en indholdsanalyse (Entman 2015: 121). Som allerede beskrevet kan den kvalitative framinganalyse altså berige indholdsanalysen og formentlig bidrage med perspektiver, der ville være gået tabt i en udelukkende kvantitativ undersøgelse.

Den tekstnære analyse er nemlig et redskab, som afdækker, hvad der står *i, mellem og bag* ved linjerne i en tekst. Også det, der *ikke* siges, kan have relevans (Blom 2014: 164). Metoden bygger på antagelsen om, at en tekst aldrig er en fuldstændig nøjagtig gengivelse af virkeligheden, men altid indeholder forskellige værdiladninger, som det er nødvendigt kvalitativt at nærstudere teksten for at identificere.

Det er svært at definere én fastlagt metode, som altid kan følges fra start til slut, når man tekstanalyserer. Men den tekstnære analyse har fire egenskaber, nemlig at karakterisere tekstens form, indhold, kontekst og skjulte meninger – sidstnævnte er frames i dette speciales tilfælde (Blom 2014: 165f). Og så er der altid to fællestræk ved de forskellige metodiske varianter. For det første stiller man en række analytiske spørgsmål til teksterne for at svare på forskningsspørgsmålet, altså problemformuleringen (Jensen 2011: 21f). For det andet fortolker

man samspillet mellem tekstens dele og helhed, altså mellem selve teksten og konteksten (Blom 2014: 167).

Framinganalysen, hvis formål er at undersøge, hvilken forståelsesramme teksten bygger på og skaber, er en af talrige metodiske tilgange til den tekstnære analyse (Blom 2014: 173). I dette speciales kvalitative framinganalyse vedrører forståelsesrammen det danske syn på Grønland.

Medieforskeren Claes de Vreese skelner mellem to framingtyper, nemlig *emnespecifikke frames* og *generiske frames*. Førstnævnte er karakteristisk for et bestemt emnefelt, eksempelvis udlændinge- eller kolonipolitik, mens sidstnævnte går på tværs af emner og tillader sammenligninger af disse. Det kan eksempelvis være en konfliktframe og en løsningsframe i forhold til politiske problematikker (Hjarvard 2015: 111). Da min tilgang til den kvalitative framinganalyse er induktiv, kan jeg ikke på forhånd fastslå framingtypen i den danske mediedækning af det grønlandske valg. Men Vreeses framingkategorier er relevante for den kontekst, analysen kommer til at indgå i, og om der kan drages paralleller til lignende studier på andre områder.

Den tekstnære analyse kritiseres ofte for en lav grad af reliabilitet, fordi den er baseret på en subjektivt funderet fortolkning og ikke har som indbygget krav, at en anden forsker skal nå frem til samme resultater (Blom 2014: 178). Jeg forsøger at imødekomme denne metodiske svaghed ved interkoder reliabilitetstesten og gennem det allerede beskrevne kombinationsdesign, hvor den kvalitative analyses konklusioner suppleres af den kvantitative indholdsanalyse. Desuden er jeg bevidst om ikke at være for generaliserende i mine konklusioner, men at tilpasse dem til samplets repræsentativitet (Blom 2014: 179).

3.2.4.1 Frames i pilotkodningen

I den kvalitative del af analysen analyserer jeg de seks frames, som blev identificeret på baggrund af pilotkodningen, og der som forventeligt viste sig at være gennemgående i hele mediedækningen af det grønlandske landstingsvalg i 2018. Jeg illustrerer eksempler på, hvordan framesne kommer til udtryk i udvalgte, repræsentative artikler. Dette gøres med udgangspunkt i Entmans beskrivelse af framens fire komponenter, der som førnævnt er at definere problemer, diagnosticere årsager, foretage moralske vurderinger og foreslå behandlinger (Entman 2015: 117).

De seks frames introduceres helt kort her:

1. Neutral frame: Artiklen er for kort eller faktuel til at indeholde en klar framing, eller forskellige repræsentationer af Grønland er vægtet ligeligt
2. Uselvstændig-frame: Danmark er så vigtig for Grønland, at selvstændighed er urealistisk – i hvert fald inden for en overskuelig årrække
3. Selvstændig-frame: Grønlands ønske om selvstændighed skyldes Danmarks historiske kolonisering
4. Selvforskyldt-frame: Grønlands samfund er passivt og agerer uansvarligt. Landets udfordringer er selvforskyldte

5. Koloni-frame: Grønlands samfund er tynget af sin koloniale fortid, som er årsagen til landets problemer
6. Potentiale-frame: Det grønlandske samfund har potentiale, og fremtiden tegner lys

Disse seks frames fordeles sig således, at nummer 2 og 3 beskæftiger sig med Grønlands selvstændighed, mens 4, 5 og 6 beskæftiger sig med det grønlandske samfund. Grønlands koloniale fortid spiller en forskellig rolle i framesne. I frame 3 og 5 har kolonitiden afgørende forklaringskraft, mens den er fraværende i frame 2, 4 og 6. Synet på det grønlandske samfund varierer, men kun frame 6 ser et stort potentiale i Grønland.

De fem frames, som ikke er neutrale, kan således opstilles i følgende skema:

Emne / Syn på Grønland	Grønlands udfordringer er selvforskyldte	Grønlands udfordringer skyldes kolonitiden	Grønland har potentiale
Emnet er selvstændighed	2. Uselvstændig-frame	3. Selvstændig-frame	
Emnet er ikke selvstændighed	4. Selvforskyldt-frame	5. Koloni-frame	6. Potentiale-frame

4. Analyse

Dette afsnit indeholder undersøgelsens kvantitative og kvalitative resultater i en analyse af Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens mediedækning af det grønlandske landstingsvalg 2018.

I analysens første afsnit fremlægger jeg resultaterne fra den kvantitative undersøgelse af de seneste syv landstingsvalg, samt udvalgte relevante pointer fra indholdsanalysen af dækningen i 2018. Formålet er at skabe overblik over og indblik i tidligere og aktuel mediedækning af de grønlandske landstingsvalg.

I analysens anden kvalitative del undersøger jeg de seks identificerede frames i udvalgte illustrative artikler fra 2018. Dermed får jeg også et indblik, i *hvordan* framesne udtrykkes og konstrueres i de forskellige tekstgenrer.

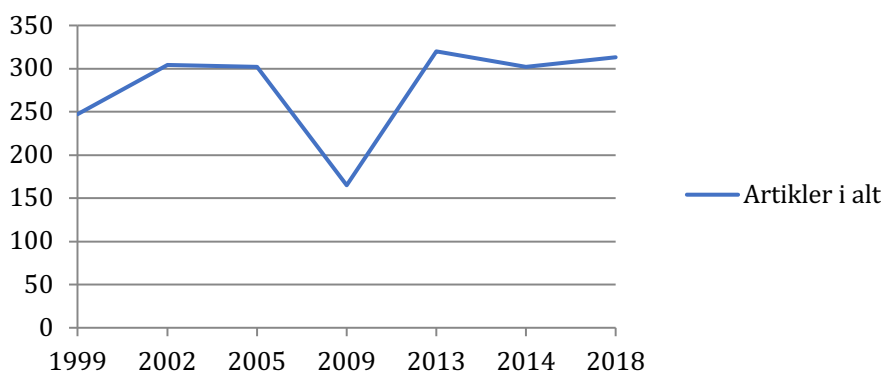
I analysens tredje del undersøger jeg, hvordan de tre dagblade hver især har dækket og prioriteret det grønlandske landstingsvalg i 2018. Formålet er at identificere ligheder og forskelle for at belyse, om den danske grønlandsdækning er ensartet eller pluralistisk. Det er relevant for min efterfølgende diskussion af mediedækningens konsekvenser for den danske offentligheds opfattelse af Grønland.

4.1 Mediedækningen af syv landstingsvalg

Som beskrevet i specialets teoretiske afsnit er den danske kolonisering af Grønland overvejende fraværende i dansk historieskrivning. Mediernes faktuelle fejl i tidligere landstingsvalg skyldes ligeledes manglende viden om Grønland.

Ifølge Ann Laura Stoler er der dog i dag et markant større fokus på kolonitiden i Vesten, end det tidligere har været tilfældet (Stoler 2016: 130f). Man kunne derfor have en formodning om, at de tidligere grønlandske landstingsvalg har været dækket mindre end det aktuelle; at Grønland i mediedækningen har været fraværende i den danske offentlighed, men nu er blevet genstand for en øget kolonial bevidsthed.

Figur 1: Udvikling i mediedækning 1999-2018

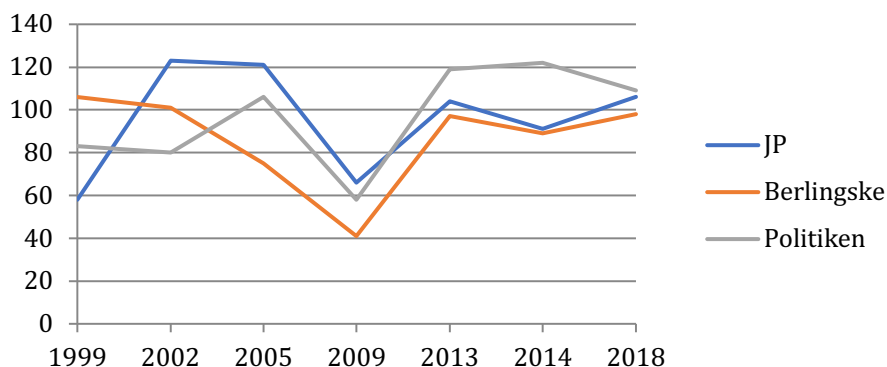

Et blik på mediedækningen af de seneste syv landstingsvalg, som er afholdt i løbet af de sidste knap 20 år, viser dog, at dette ikke er tilfældet. På nær ved det grønlandske landstingsvalg i 2009 har den danske mediedækning i de undersøgte dagblade Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken været nærmest konstant med omkring 300 publicerede artikler fra valgets udskrivelse og månederne herefter (Figur 1).

Undersøgelsen giver ikke et indblik i, *hvad* aviserne skriver om Grønland, og her kan altså potentielt være sket en udvikling, som det er uden for dette speciales formål at undersøge. Men det ville være fejlagtigt at konkludere, at det undersøgte landstingsvalg i 2018 har været genstand for øget medieopmærksomhed. Det større fokus på kolonitiden i Vesten de seneste år kommer altså ikke til udtryk i en intensiveret dækning af det grønlandske landstingsvalg i de tre største danske omnibusaviser, hvilket man måske kunne have forventet.

Her er det dog vigtigt igen at pointere, at det ud fra den kvantitative analyse af udviklingen ikke er muligt at afgøre, hvor stor en andel af de medtalte artikler, som rent faktisk omhandler de grønlandske landstingsvalg – og hvor mange, der blot helt kort eller slet ikke nævner dem. Desuden ville udviklingen måske se anderledes ud, hvis DR's og TV 2's dækning var inkluderet, da de to tv-stationer som nævnt har opprioriteret landstingsvalgdækningen i 2018.

Figur 2: Udvikling i artikler fordelt på aviser 1999-2018

Kigger man på hver af de tre medier Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens mediedækning af de syv seneste grønlandske landstingsvalg, tegner der sig et interessant mønster. Med små undtagelser følger de tre medier samme udviklingskurve i mængden af publicerede artikler (Figur 2). Dog har Jyllands-Posten tidligere skrevet mest om landstingsvalgene, hvor det i dag er tilfældet for Politiken.

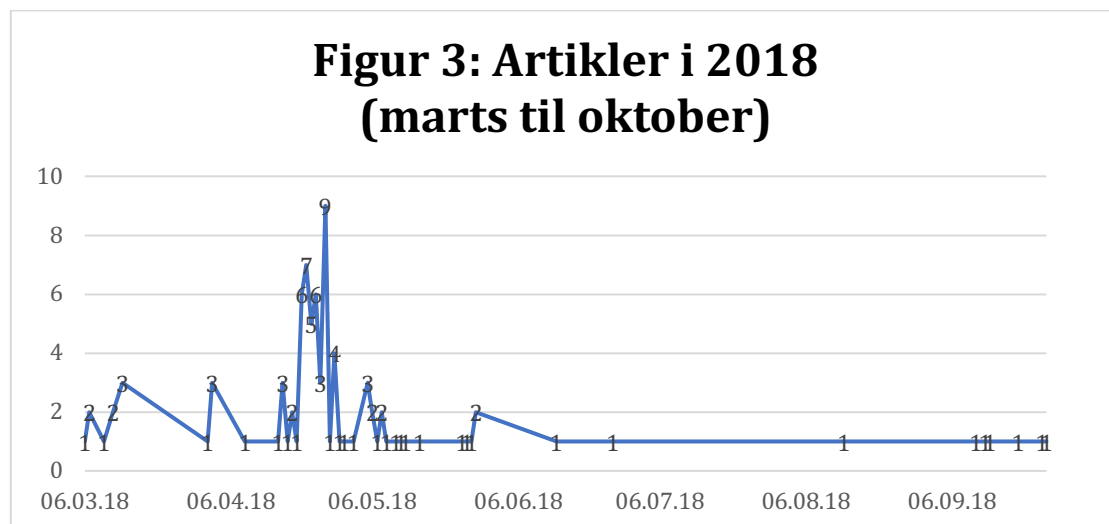
Men der er et markant fald i mediedækningen af valget i 2009 for alle tre medier. Det er uden for dette speciales formål at forklare dette fald. Men man kan argumentere for, at de ensartede kurver er udtryk for, at aviserne – trods deres forskellige læsersegmenter – alle påvirkes af og påvirker den samme offentlighed (McCombs 2014: 112). Derfor må der forventeligt være overlap, i hvilke emner de beskæftiger sig med – og i hvor høj grad.

De tre avisers dækning af Grønlands valg er altså ensartet, hvad angår den kvantitative mængde af artikler. Spørgsmålet er, om det også er tilfældet, når man kigger på substansen af valgdækningen i 2018. Det bliver undersøgt i analysens tredje del.

4.2 Landstingsvalgdækningen i 2018

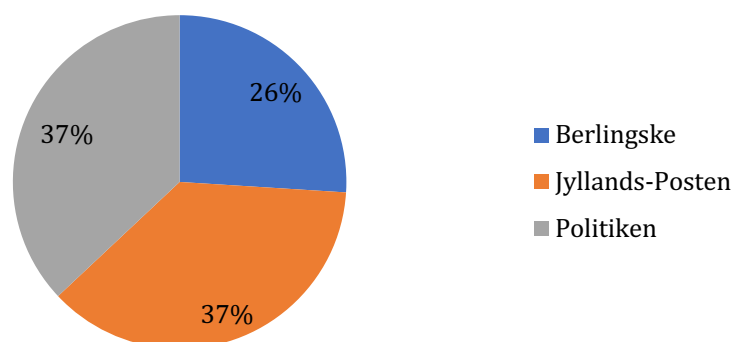
For at få et mere præcist indblik i Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens landstingsvalgdækning i 2018 har jeg i nedenstående figurer 3-8 kun inkluderet de artikler, hvor det grønlandske landstingsvalg enten er det centrale eller perifære emne. Jeg har således fravalgt de artikler, som slet ikke nævner valget. Denne udskillelse er sket på baggrund af kategorien 'Emne' i min indholdsanalyse og resulterer i 93 relevante artikler.

Ser man på udviklingen i de tre dagblades dækning, er det ikke overraskende at den centrerer sig omkring dagene op til og efter selve valgdagen, som var den 24. april 2018. Mediedækningen har sit toppunkt to dage efter valget, den 26. april 2018, med ni publicerede artikler i alt (Figur 3). På dette tidspunkt har de danske journalister haft et døgn til at indsamle reaktioner fra og på valget. Dette er i overensstemmelse med forventningen om, at mediefokusset er størst omkring datoen for den undersøgte begivenhed (Hansen og Machin 2013: 95). I månederne efter valget publiceres dagligt mellem nul og to relevante artikler.

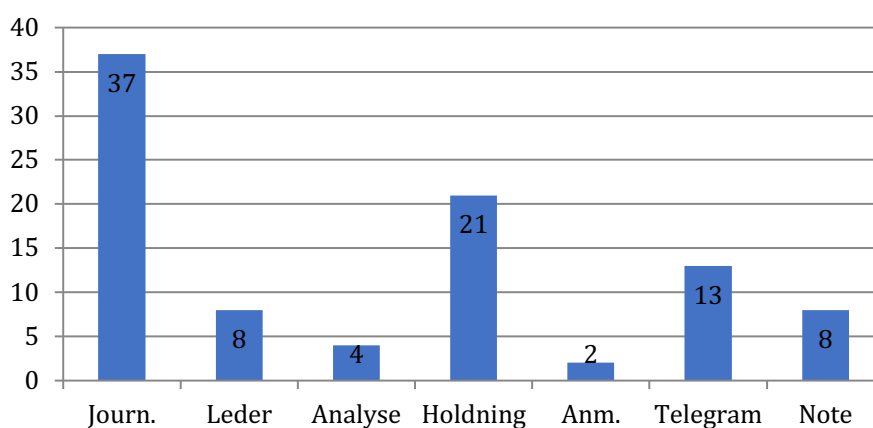
Ser man på fordelingen af de artikler, der omhandler det grønlandske landstingsvalg enten centralt eller perifært, står Jyllands-Posten og Politiken for samme andel af dækningen, mens emnet får lidt mindre spalteplass hos Berlingske (Figur 4). Jyllands-Posten og Politiken prioriterer da også hver tre forsider til valget, mens det ikke er at finde på nogle af Berlingskes forsider. Her er det dog vigtigt at være opmærksom på, at Politiken placerer sine ledere på forsiden.

Figur 4: Artikler om landstingsvalget

Desuden har Politiken og Jyllands-Posten sendt journalister til Grønland for at dække landstingsvalget, og de har skrevet henholdsvis otte og ti artikler herfra. Berlingske har kun udgivet én relevant artikel skrevet fra Grønland. Den er publiceret flere måneder efter valgdagen og omhandler de kinesiske lufthavnsinvesteringer i Grønland. Om Berlingskes tilsyneladende lavere redaktionelle prioritering af landstingsvalgdækningen får indflydelse på avisens framing, eller hvilke kilder, som kommer til orde, belyses i analysens tredje del.

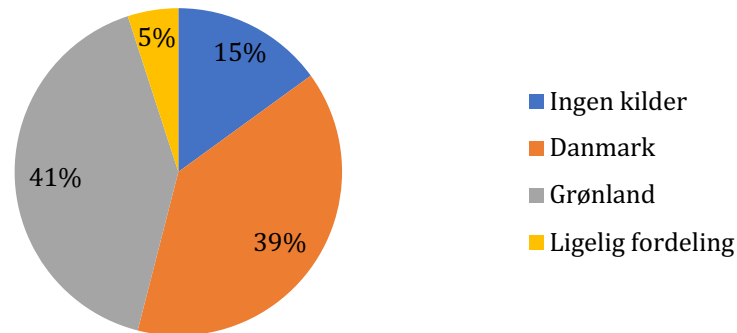
Figur 5: Tekstgenrer

Det er ikke kun relevant, i hvilket omfang de danske medier dækker det grønlandske landstingsvalg, men også i hvilke tekstgenrer, dækningen udspiller sig, samt hvilke kilder, som kommer til orde.

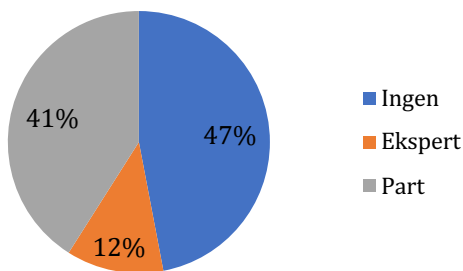
Ser man på fordelingen af tekstgenrer, er der markant flest journalistiske egenproduktioner (Figur 5). Disse udgør 37 artikler svarende til 40 procent af dækningen, mens holdningsstoffet fylder næstmest i aviserne og udgør 21 artikler svarende til 23 procent af den samlede dækning. Artiklerne er overvejende placeret i avisernes debatsektioner, som både ligger spalter til holdningsstoffet og lederne. Alle tre undersøgte aviser dedikerer i flere tilfælde temaside til valgdækningen, især i dagene omkring valget. Derudover placeres artiklerne om landstingsvalget især i avisernes indlandssektion.

Figur 6: Kilders geografiske placering

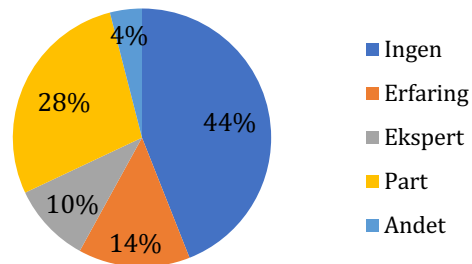

Kaster man et blik på artiklernes kilder og deres geografiske placering, er der nærmest lige mange artikler med overvejende grønlandsk og dansk baserede kilder (Figur 6).

Figur 7: 'Danske' kildetyper

Figur 8: 'Grønlandske' kildetyper

Det er dog ikke kun interessant, hvor stor en andel af 'danske' og 'grønlandske' kilder, der får taletid, men også hvilke kildetyper der er repræsenteret i de to lande (Figur 7 og 8). Her er den største forskel, at der ikke er nogen erfaringskilder med geografisk placering i Danmark. Dette er ikke overraskende, da dækningen omhandler det grønlandske valg, hvorfor det forekommer irrelevant at give taletid til erfaringskilder, som befinder sig i Danmark. Erfaringskilderne i Grønland dominerer dog også kun 14 procent af artiklerne med grønlandsk lokaliserede kilder (Figur 8).

Derudover er andelen af artikler med overvejende 'danske' partskilder markant større end andelen med 'grønlandske'. Det skyldes formentlig især, at danske politikere jævnligt kommer til orde om det grønlandske landstingsvalg og de aktuelle grønlandske samfundsforhold. Desuden er størstedelen af holdningsstoffet skrevet af læsere og debattører, som befinder sig i Danmark. Dominansen af dansk lokaliserede partskilder kan henlede tankerne på Kirsten Thistedes pointe om, at Grønland ikke selv er aktør i de herskende postkoloniale opfattelser af landet, men i stedet gøres til et passivt objekt, som andre taler på vegne af (Thisted 2014b: 171).

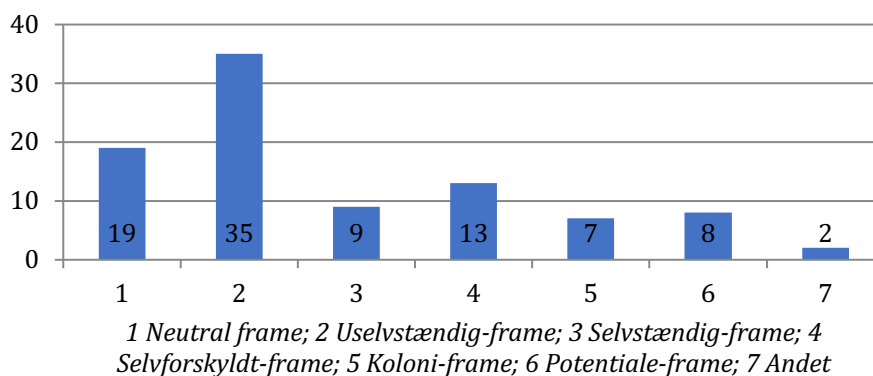
I forhold til ekspertkilder dominerer dansk og grønlandsk lokaliserede kilder dog en ca. lige stor andel artikler. Det tyder altså på, at der fra journalisternes side har været en opmærksomhed på også at lade forskere og eksperter, som befinder sig i Grønland, udtale sig om landstingsvalget og samfundets tilstand.

4.3 Frames i landstingsvalgdækningen

Framinganalysen af Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens mediedækning af det grønlandske landstingsvalg 2018 udgøres både af undersøgelsens kvantitative og kvalitative resultater. De seks gennemgående frames, der blev identificeret induktivt i pilotkodningen, undersøges gennem en tekstnær analyse af udvalgte illustrative artikler. Her tages udgangspunkt i Robert Entmans beskrivelse af framens fire funktioner (Entman 2015: 117). Derudover præsenteres framingresultaterne fra indholdsanalysen for at give et overblik over, hvordan de forskellige frames fordeler sig i dækningen.

Ligesom det gjaldt for indholdsanalysen, har jeg i framinganalysen ikke inkluderet de artikler, som slet ikke nævner det grønlandske valg. De seks frames fordeler sig således på de relevante 93 artikler:

Figur 9: Frames i artikler

4.3.1 Neutral frame

Den neutrale frame-kategori er tilføjjet, fordi flere artikler er så korte, at der ikke tydeligt kommer en frame til udtryk. Samtidigt er der tilfælde, hvor forskellige repræsentationer af det grønlandske samfund vægtes lige højt, og det derfor ville være upræcist at udvælge én af de andre fem frames. I disse tilfælde har jeg kategoriseret framen som neutral.

Den neutrale frame findes i 19 ud af 93 artikler (Figur 9), hvilket svarer til 20 procent af mediedækningen af landstingsvalget. Denne frame er altså den næstmest udbredte af de seks frames. Men den findes især i de noter, telegrammer og henvisninger, der er for korte til at indeholde en klar framing af det grønlandske samfund.

Et eksempel herpå er Ritzau-telegrammet *Broget koalition på plads*, som Politiken har publiceret (Ritzau 2018). Telegrammet konstaterer helt kort, at »Grønland [har] fået en ny

regering, der baserer sig på et snævert flertal på 1 mandat med 16 mandater i alt«. Telegrammet framer altså ikke det grønlandske samfund, men beskriver nøgternt og faktisk valgresultatet.

Man kan argumentere for, at rubrikkens brug af ordet »broget« henleder tankerne på noget kaotisk eller besværligt, men det er min vurdering, at det ville være for svagt underbygget at kategorisere en frame på baggrund heraf. Dette gælder for flere lignende telegrammer og noter, hvorfor den neutrale frame er en gennemgående kategori i indholdsanalysen, der dog ikke i sig selv indeholder en analytisk pointe. Jeg identificerer således heller ikke Entmans fire funktioner for denne frame.

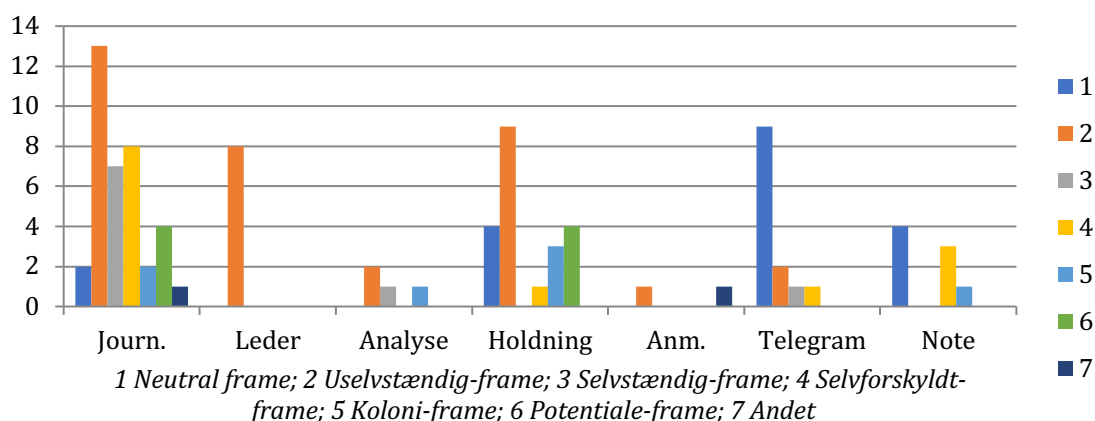
Jeg ser især den neutrale frames udbredelse som et udtryk for, at de tre undersøgte aviser i høj grad har brugt korte telegrammer og noter til at dække landstingsvalget, hvilket uddybes i afsnit 4.3 om dagbladenes redaktionelle prioritering.

4.3.2 Uselvstændig-frame

Uselvstændig-frames *problemdefinition* er, at det udbredte grønlandske ønske om selvstændighed er urealiserbart, i hvert fald inden for en overskuelig fremtid.

Jeg har identificeret denne frame i 35 ud af 93 artikler, svarende til 38 procent af mediedækningen (Figur 9). Det gør frameen til den markant mest udbredte, og den dominerer både de journalistiske egenproduktioner, holdningsstoffet og lederne (Figur 10). Faktisk indeholder alle ledere om landstingsvalget denne frame.

Figur 10: Frames fordelt på tekstgenrer

Jeg har udvalgt et interview bragt i Politikens weekendtillæg PS som eksempel på, hvordan uselvstændig-ramen kan komme til udtryk i en journalistisk egenproduktion. I artiklen »Selvstændighed i morgen ville være en social katastrofe«, som blev bragt den 22. april 2018, mailinterviewer Politikens journalist Sara Olsvig, der er formand for partiet Inuit Ataqatigiit¹. Allerede i artiklens rubrik vinkles på, at grønlandsk selvstændighed fra Danmark inden for

¹ Sara Olsvig trak sig fra grønlandsk politik den 29. oktober 2018 og er ikke længere formand for Ataqatigiit eller medlem af Landstinget

nærmeste fremtid er urealistisk. Det er første indikation på, at framingen falder inden for uselvstændig-kategorien.

Denne frames *årsagsdiagnosticering* er, at Grønland er for økonomisk afhængig af Danmarks årlige bloktilskud på 3,8 milliarder kroner til at kunne løsrive sig. Som Sara Olsvig selv udtrykker det:

»Med til selvstændighed hører naturligvis, at man selv betaler sine regninger. Og i erkendelse af det hul, der kommer i kassen, er den økonomiske udfordring stor« (Olsvig i Straka 2018).

Det er ikke, fordi partiformanden ikke på sigt drømmer om et uafhængigt Grønland, men hun maner til koldt vand i blodet hos den voksende gruppe grønlandere, der ønsker det realiseret allerede i 2021:

»Grønland har brug for nu og i en selvstændig fremtid, at der er politisk og social stabilitet i landet. Hvis man er klar til det enorme sociale og økonomiske eksperiment, som Partii Naleraq lægger op til, så skræmmer man investorer, forskere, iværksættere, erhvervsfolk og veluddannede væk. Det er det stik modsatte af, hvad vi som land har brug for« (Olsvig i Straka 2018).

Framens *moralske vurdering* er, at Danmark yder den nødvendige beskyttelse til Grønland, som ikke kan klare sig uden. Denne opfattelse lægger sig tæt op af Kirsten Thistedes beskrivelse af en af de grundlæggende postkoloniale grønlandsfortællinger. Nemlig Danmark som en generøs 'modernation', der tager hånd om Grønland (Thisted 2014a: 3). »Vi har arvet noget godt fra Danmark,« som Sara Olsvig udtrykker det (Olsvig i Straka 2018). De eventuelt negative konsekvenser af Grønlands koloniale fortid er totalt fraværende i denne frame.

Framens *forslag til behandling* varierer lidt. I nogle artikler er løsningen at opgive alle ambitioner om et selvstændigt Grønland, i andre handler det om at væbne sig med tålmodighed. Denne artikel repræsenterer sidstnævnte. Sara Olsvigs svar på spørgsmålet om, hvorvidt selvstændighed er realistisk om ti år, lyder således:

»Ja, det mener jeg da. Ellers var al snak om selvstændighed jo meningsløs. Det er en politisk retning, der skal bæres af en række reformer, investeringer og forandringer. Det er jo det, der er den politiske opgave, uanset hvem der bliver naalakkersuisutformand (formand for Grønlands landsstyre, *red.*) på tirsdag« (Olsvig i Straka 2018).

Som nævnt indeholder alle ledere i indholdsanalysen også denne frame. Et eksempel herpå er Jyllands-Postens leder *Grønlands valg*, der blev bragt den 20. april 2018. Her beskrives de opstillede kandidater for det separatistiske parti Nunatta Qitornai, der kæmper for en hurtig overgang til selvstændighed, som »dagdrømmere og fantaster, som forsøger at bilde befolkningen ind, at selvstændighed er løsningen på alle problemer« (Jyllands-Posten 2018a). Jeg vil argumentere for, at denne beskrivelse har samme grønlandsbillede som eskimo-orientalismen, der anskuer grønlanderne som umodne, primitive og naive (Fienup-Riordan 1995: 11).

Uselvstændig-ramen er endvidere den mest udbredte frame i holdningsstoffet. Det er ikke journalisterne, der vinkler og framer disse artikler, men avisernes debatredaktører modererer stadig, hvilke debattører og læsere som får spalteplass til at dele deres synspunkter. Holdningsstoffet har altså potentielt samme dagsordenssættende funktion som de journalistiske egenproduktioner, og derfor er det også relevant at belyse, hvordan uselvstændig-ramen kommer til udtryk her. Ramen findes eksempelvis i klummen *Bevar det danske sprog i Grønland* af Venstres grønlandsordfører Marcus Knuth, bragt i Berlingske den 8. maj 2018. Her kritiserer folketingspolitikeren den grønlandske ambition om at nedprioritere det danske sprog:

»Det er ganske enkelt ikke fair, at man i populismens og selvstændighedens navn afkobler Grønland fra uddannelsesmulighederne i Danmark. Det udhuler den grønlandske ungdoms fremtid« (Knuth 2018).

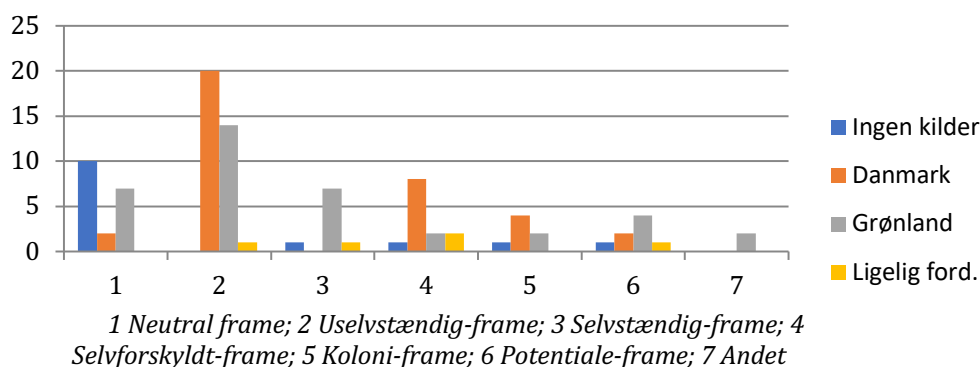
Her er ramens *moralske vurdering* den samme: Grønland er afhængig af den danske arv, i dette tilfælde den sproglige. Det er således kun de populistiske, uansvarlige politikere, som ønsker en grønlandsk løsrivelse. *Forslaget til behandling* ligger således lige for ifølge Marcus Knuth: »tættere samarbejde (mellem Danmark og Grønland, red.) og ved at værne om det danske sprog. Alt andet vil være til skade for Grønland og for Danmark« (Knuth 2018).

4.3.3 Selvstændig-frame

I selvstændig-ramen er Grønlands kolonitid stadig relevant for at forstå samfundets tilstand og politiske ambitioner i dag. Ligesom i ovenstående frame er temaet grønlandsk selvstændighed. Men denne frames *problemdefinition* er, at det grønlandske ønske om selvstændighed skyldes Danmarks tidligere kolonisering. Man kan altså se denne frame som et modsvar til uselvstændig-ramen. Det er også derfor, jeg har navngivet dem som sproglige modsætninger.

Framen findes i 9 ud af 93 artikler, svarende til ti procent af mediedækningen af landstingsvalget (Figur 9). Den findes overvejende i de journalistiske egenproduktioner, hvor den udgør knap en femtedel af artiklerne. I holdningsstoffet er selvstændig-ramen helt fraværende (Figur 10).

Figur 11: Kilders geografiske placering fordelt på frames

Hvor det primært var kilder lokaliseret i Danmark, som udtalte sig i artikler med uselvstændig-rammen, er det nærmest kun kilder geografisk placeret i Grønland, som får taletid i artiklerne med selvstændig-rammen (Figur 11). Dette kunne indikere, at kilder i Grønland i højere grad inddrager landets koloniale fortid i forståelsesrammen for det grønlandske samfund, end det er tilfældet for kilder i Danmark, hvilket uddybes i specialets diskussion.

Det er også tilfældet i artiklen »*Vi vil selv udvikle Grønland, og ingen skal lægge hindringer i vejen for det*«, bragt i Politiken den 23. april 2018. Her interviewer Politikens udsendte journalist Grønlands landsstyreformand Kim Kielsen (Klarskov 2018). Rubrikken vidner om et grønlandsk ønske om løsrivelse fra en hindrende magt, men det står endnu ikke klart, om denne magt er Danmark. Det bliver dog ekspliceret allerede i artiklens første sætning:

»Danske ministre og diplomater kan glemme alt om at få indflydelse på byggeriet af de tre store lufthavne i Grønland, som for tiden skaber panderynker i København. Det fastslår Grønlands landsstyreformand, Kim Kielsen« (Klarskov 2018).

Framens *årsagsdiagnosticering* er altså, at Danmark holder Grønland i et patroniserende jerngreb. Det er meget sigende for denne pointe, at Kim Kielsen beder om at få lavet interviewet på grønlandsk med tolk, selv om han snakker flydende dansk. Han udtrykker Grønlands opfattelse af Danmarks magtudøvelse således:

»Vi vil ikke ofre Grønland på nogen måde. Det er, som om man tror, vi ikke ved noget som helst om f.eks. geopolitiske forhold. Vi er selvfølgelig vidende om vores situation og placering« (Kielsen i Klarskov 2018).

Her varsles altså et opgør med den eskimo-orientalistiske andethed og opfattelse af Grønland som et primitivt, barnligt samfund, der er afhængigt af dansk beskyttelse mod moderniseringens og globaliseringens indtog – i dette tilfælde kinesiske investeringer.

Framens *moralske vurdering* trækker på fortællingen om Danmark som en klassisk imperialistisk magt, der primært varetager egne økonomiske behov. Dette er i tråd med Kirsten Thistedes grønlandsfortælling om Danmark som udbytende kolonisator (Thisted 2014a: 5). »Danmark har et stort samarbejde med Kina, så hvad er forskellen?«, påpeger Kim Kielsen eksempelvis om den danske modstand mod kinesiske lufthavnsinvesteringer i Grønland (Klarskov 2018). Dermed står framens *forslag til behandling* også klart: Danmark skal blande sig uden om Grønlands forhold for at bidrage til det legitime ønske om selvstændighed.

Et andet eksempel på, hvordan selvstændig-rammen kan komme til udtryk, er i artiklen »*Vi vil have vores land og vores sprog tilbage*«, bragt i Jyllands-Posten den 17. april 2018. Her er kilderne også overvejende geografisk placeret i Grønland. Jyllands-Postens udsendte journalist interviewer blandt andet kunstneren Julie Hardenberg om hendes drøm om et selvstændigt Grønland:

»I dag bliver man i Grønland ikke belønnet, hvis man stræber efter sin egen kultur og sit eget sprog. Kun hvis man stræber efter dansk kultur og taler dansk, bliver man belønnet« (Hardenberg i From 2018a).

I artiklen fremstilles det faktum, at offentlig administration og kommunikation i Grønland stadig foregår på dansk, som undertrykkende for det grønlandske folk. »Den danske slagside,« som det beskrives (From 2018a). Ifølge selvstændig-rammen har kolonitidens asymmetriske magtforhold altså stadig konsekvenser. Denne opfattelse er i tråd med den postkoloniale afhængighedsteori (Ashcroft m.fl. 2013: 77). Som tidligere departementschef i Grønlands hjemmestyre Svend Hardenberg beskriver det i artiklen: »Hvis vi var ligeværdige, ville man anerkende os på en helt anden måde. Men vi får ikke den opbakning og den kærlighed fra Danmark, som vi burde« (Hardenberg i From 2018a).

4.3.4 Selvforskyldt-frame

I modsætning til de to foregående frames er temaet for selvforskyldt-rammen ikke selvstændighed. Denne frames *problemdefinition* er, at det grønlandske samfund er passivt og agerer uselvstændigt. Landets udfordringer er derfor selvforskyldte.

Jeg har identificeret selvforskyldt-rammen i 13 ud af 93 artikler, hvilket svarer til 14 procent af mediedækningen. Den findes overvejende i journalistiske egenproduktioner (Figur 10). I modsætning til selvstændig-rammen er det især kilder med geografisk placering i Danmark, som ytrer sig i artiklerne med denne frame (Figur 11).

Flere af artiklerne med flest kilder i Danmark omhandler de kinesiske lufthavnsinvesteringer i Grønland. Det er et emne, som bekymrer mange danske politikere, der ikke mener, at Grønland selv kan håndtere denne beslutning, og at landet ikke forstår de potentielt uønskede konsekvenser af at lukke Kina ind i varmen.

Et eksempel er artiklen *Kinas glubende investeringsiver i Grønland udstiller splittelsen med Danmark*, bragt i Jyllands-Posten den 22. april 2018. Her udtaler Enhedslistens grønlandsordfører Christian Juhl eksempelvis: »Hvis jeg var Grønland, ville jeg nok tage det lidt mere med ro end at lave så vild en udbygning på kort tid« (Juhl i Kehlet 2018).

Framens *årsagsdiagnosticering* er, at Grønland er for umodent, naivt og primitivt et samfund til selv at tage den slags sikkerhedspolitiske beslutninger. Dette er i overensstemmelse med eskimo-orientalismens grønlandsopfattelse, og henleder også tankerne på barne- og teenageanalogien, som er udbredt i eksisterende forskningslitteratur på området (Gad 2008: 117).

Den *moralske vurdering* er, at det grønlandske samfund har brug for beskyttelse fra den ansvarlige og medfølede 'modernation' Danmark for ikke at gå i opløsning. Dermed deler denne frame moralsk vurdering med uselvstændig-rammen.

Framens *forslag til behandling* peger derfor på Danmark som bedste forvalter af Grønlands udfordringer og svære beslutninger. Det bidrager til pacificeringen af det grønlandske samfund,

at det i artikler med selvforskyldt-rammen overvejende er kilder i Danmark, som udtaler sig på vegne af Grønland. Man kan argumentere for, at der heri også ligger en implicit antagelse af, at Grønland ikke kan selv.

Der er dog også artikler med denne frame, hvor kilderne i overvejende grad er geografisk placeret i Grønland. Et eksempel er *Fortiden er grum, men nu er flasken lagt væk, og fremtiden venter*, som blev bragt i Jyllands-Posten den 19. april 2018. Her taler Jyllands-Postens udsendte journalist med en familie i Nuuk, som har været tynget af druk og alkohol.

»Tvangsfjernet som barn på grund af voldsomt druk i familien. Tidligere "lønudbetalingsdranker". Ingen uddannelse. Alene med sine to børn. Hjemløs. Ramt af selvmord i den nærmeste familie – både hos sin egen bror og hos sin onkel« (From 2018b).

Sådan lyder artiklens dystre indledning. Hermed bekræftes alle fordomme om Grønland som et samfund i total opløsning. Det er i denne sammenhæng vigtigt at være opmærksom på, at framing både handler om til- og fravalg. Det *ikke* at nævne noget kan således også være en måde at frame på. I denne artikels tilfælde er Grønlands koloniale fortid totalt fraværende som *årsagsdiagnosticering*. Tilbage står altså billedet af, at det grønlandske samfunds tilstand er selvforskyldt. Denne *moralske vurdering* styrkes af, at artiklen konsekvent gør brug af direkte sammenligninger mellem Grønland og Danmark:

»Antallet af selvmord pr. 100.000 indbyggere er ca. otte gange så højt i Grønland som i Danmark. I gennemsnit lever en grønlænder ca. 10 år kortere end en dansker, mænd bliver knap 70 år og kvinder ca. 74 år gamle. Antallet af aborter er mere end fire gange så højt som i Danmark, mens ledigheden ligger på over det dobbelte af, hvad den er i Danmark« (From 2018b).

Fra et postkolonialt afhængighedsteoretisk perspektiv er denne sammenligning både upræcis og problematisk, fordi den antager, at de to lande har samme forudsætninger og hermed forbigår det historiske, asymmetriske magtforhold, som ellers kan forklare de fortsat forringede levevilkår i den tidligere koloni Grønland (Ashcroft m.fl. 2013: 77). Ønsker man at sammenligne Grønland med andre samfund, er det altså mere præcist at gøre med andre tidligere kolonier, såsom De Dansk Vestindiske Øer.

I artiklens *forslag til behandling* har Grønland selv ansvaret for at skabe en lysere fremtid. Det er altså ikke danske politikere, som konfronteres med de grønlandske udfordringer. I stedet nævnes forskellige initiativer i Grønland som lokale rejsehold med fokus på seksuelle krænkelser, nye boliger til hjemløse og en »helhedsorienteret« indsats for arbejdsløse (From 2018b).

Det er værd at bide mærke i, at selvforskyldt-rammen har forskellige *forslag til behandling* afhængigt af, om kilder i Danmark eller Grønland kommer til orde i artiklerne. Når 'danske kilder' får mest taletid, fremhæves Danmark som afgørende for Grønlands fremtid, mens Grønland selv har løsningerne, når de 'grønlandske' kilder dominerer.

4.3.5 Koloni-frame

Ligesom ovenstående frame har koloni-rammen heller ikke grønlandsk selvstændighed som tema. Men den adskiller sig fra selvforskyldt-rammen ved at inddrage Grønlands koloniale fortid i forståelsesrammen for samfundets aktuelle tilstand. *Problemdefinitionen* er således, at den danske kolonisering af Grønland fortsat tynger det grønlandske samfund.

Koloni-rammen findes i 7 artikler, svarende til blot otte procent af mediedækningen, hvilket gør den til den mindst dominerende af de seks frames (Figur 9). Den er nogenlunde ligelig fordelt i journalistiske egenproduktioner og holdningsstof, med en lille overvægt til sidstnævnte (Figur 10).

Jeg har udvalgt artiklen *Derfor udløste Løkkes pengepose en politisk nedsmeltning på Grønland* som et eksempel på en journalistisk egenproduktion med denne frame. Artiklen blev bragt i Berlingske d. 13. september 2018 og omhandler de kinesiske lufthavnsinvesteringer, som fyldte meget i landstingsvalgkampen. Artiklen er den eneste af Berlingskes artikler, hvor journalisten er til stede i Grønland. Formålet er at dække statsminister Lars Løkke Rasmussens tur til Nuuk, hvor han tilbyder danske kroner at investere for i stedet for kinesiske yuans, Det udløser store protester i lokalsamfundet: »Det var ingen varm velkomst, der ventede Lars Løkke Rasmussen (V) i Nuuk. »Rejs hjem,« stod der på en plakat. »Kolonistyre,« stod der på en anden« (Kruse 2018).

I overensstemmelse med postkolonial afhængighedsteori får det historiske, asymmetriske magtforhold mellem kolonisatoren Danmark og kolonien Grønland en stor forklaringskraft i forhold til de fortsat forringede levevilkår i Grønland (Ashcroft m.fl. 2013: 77). Dette er framens *årsagsdiagnosticering*. Det ville altså være eurocentrisk og historieløst direkte at sammenligne danske og grønlandske forhold, som det blev gjort i et af eksemplerne på selvforskyldt-rammen.

Framens *moralske vurdering* er, at de store udfordringer i Grønland er Danmarks skyld. Denne opfattelse er tilsvarende grønlandsfortællingen om Danmark som en klassisk udbytende, imperialistisk koloniherre (Thisted 2014a: 3). Ifølge denne frame har den historiske, asymmetriske magtrelation ikke blot nutidige konsekvenser for det grønlandske samfund, men den reproduceres også fortsat igennem neokoloniale strukturer, racisme og vestlig imperialisme. Kolonitiden er altså langt fra et afsluttet kapitel, som det fremgår her:

»Ifølge ham (Pele Broberg, afgående finansminister, *red.*) er aftalen et tilbageskridt for Grønlands vej mod selvstændighed. Den fastholder den danske stat som storaktionær og långiver for lufthavne, som ifølge partiet er for dyre. "Man kan ikke sætte nogen fri, hvis de samtidig får en lænke om foden," siger Pele Broberg til Berlingske« (Kruse 2018).

Forslaget til behandling ligger altså lige for: Danmark skal 'løsne lænken' om Grønland.

I det netop præsenterede eksempel på en journalistisk egenproduktion med koloni-rammen er kilderne overvejende placeret i Grønland. Men der findes også eksempler på denne frame, hvor det er stemmer lokaliseret i Danmark, som kommer til orde. Et eksempel er mediekommentaren *Faldskærmstroppe på indlandsisen* af forfatter og journalist Søren Schultz-

Jørgensen, bragt i Politiken den 26. april 2018. Mediekommentaren indledes med følgende retoriske spørgsmål:

»Mon der var hotelværelser og frottéhåndklæder nok til at modtage de journalister, der skulle reportere fra tirsdagens landstingsvalg i Grønland? At dømme efter dækningen var der tale om en mindre invasion af blåøjede danskere med pressekort« (Schultz-Jørgensen 2018).

Med en ironiske distance etableres her et ulige magtforhold mellem danskere og grønlændere, hvor sidstnævnte forventes at varte førstnævnte op. På den måde henvises tilbage til kolonitidens asymmetriske forhold. Gennem en kritik af den *faldskærmsjournalistik*, han mener danske medier har bedrevet ved flygtigt og uoplyst at dække landstingsvalget i Grønland, påpeger Søren Schultz-Jørgensen, at kolonitiden fortsat præger relationen mellem Danmark og Grønland.

Mediekommentaren anviser et *forslag til behandling* lig det i ovenstående Berlingske-artikel. Her er det blot de grønlandske stemmer og perspektiver, som skal frigøres. Søren Schultz-Jørgensen henviser til, hvad han mener er vellykket valgdækning:

»Frem for at lade sine udsendte journalister vandre rundt i byens slumkvarterer, hyrede man lokale journalister til at levere førstehåndsberetninger af, hvordan legene påvirkede Rios fattigste områder. De danske nyhedsmedier kunne utvivlsomt have anvendt en lignende metode ved det grønlandske valg« (Schultz-Jørgensen 2018).

Hermed tilslutter mediekommentaren sig Kirsten Thistedes efterspørgsel af et grønlandsbillede, hvor Grønland selv bliver det handlende subjekt (Thisted 2014b: 171).

4.3.6 Potentiale-frame

Potentiale-ramen er den eneste af de seks frames, som er fremadskuende og optimistisk på Grønlands vegne. *Problemdefinitionen* er, at det grønlandske samfund med sin rige natur, kultur og råstoffer rummer et stort potentiale.

Jeg har identificeret denne frame i 8 ud af 93 artikler, svarende til ni procent af mediedækningen, hvilket gør den til en af de mindre dominerende frames (Figur 9). Den findes kun i journalistiske egenproduktioner og holdningsstoffet (Figur 10). Det er overvejende kilder med geografisk placering i Grønland, som kommer til orde i artiklerne med potentiale-ramen, hvilket er interessant i forhold til de andre sammenhænge mellem frames og kilders geografiske placering, som løbende er præsenteret i framinganalysen.

Et eksempel på en journalistisk egenproduktion med denne frame er *Facebook kan give unge grønlændere en stemme*, udgivet i Politiken 17. april 2018. Artiklen omhandler den grønlandske ungdoms mulighed for at deltage i lokaldemokratiet:

»Fra politisk side bliver det ofte fremhævet, at de unge er Grønlands fremtid, også inden for råstofprojekter som olie-efterforskning og mineprojekter, men de unge ved utrolig lidt om, hvad

der foregår, og hvilken indflydelse det har på deres fremtid og muligheder« (arktisk forsker Anne-Sofie Skjervedal i Hvilsom 2018).

Som det fremgår af citatet, har det grønlandske samfund i dag nogle udfordringer, men de kan potentielt overkommes med landets mange humane og materielle ressourcer. Det er framens *årsagsdiagnosticering*.

Framen tager altså ikke stilling til nogen 'skyldspørgsmål' i sin *moralske vurdering*. Formålet er ikke at udpege de ansvarlige for det grønlandske samfunds tilstand, men at fokusere på dets fremtidige potentiale. *Forslaget til behandling* er altså langt mere konstruktivt, end det gælder for de andre frames. I denne artikels tilfælde handler det om at aktivere og engagere den unge generation: »Derfor er det vigtigt, at man får de unge i tale og giver dem en stemme i den her debat, for det er dem, som skal bære det videre« (Skjervedal i Hvilsom 2018).

Det samme gælder for debatindlægget *Flere og flere fortæller nu om de overgreb, de har oplevet som børn*, bragt i Jyllands-Posten den 27. maj 2018. Her fortæller en tidligere seksuelt misbrugt grønlænder om de positive forandringer, han oplever i sit hjemlands håndtering af problemet:

»Havde jeg været i samme situation i dag, ville jeg ikke have været i tvivl om, hvad jeg skulle gøre. Unicefs kampagne ville have gjort det klart, at jeg skulle henvende mig til de voksne. Mulighederne for at søge hjælp er blevet meget tydeligere« (Nuka 2018).

I stedet for at dvæle ved, hvis skyld den problematiske grønlandske misbrugskultur er, er debatindlægget fremadskuende og konstruktivt i sin beskrivelse af de forbedrede forhold og muligheder i Grønland. På den måde bliver Grønland i potentiale-rammen til et handlende subjekt, som Kirsten Thisted efterspørger, frem for et passivt objekt, der kun eksisterer gennem sin relation til Danmark (Thisted 2014b: 171).

4.3.7 Sammenligning af frames

Gennemgangen af de seks frames og forskellige elementer fra indholdsanalysen viser, at de frames, som ikke inddrager Grønlands koloniale fortid, er mest dominerende i mediedækningen af landstingsvalget i 2018. Dette skyldes formentlig delvist, at emnet er en aktuel politisk valghandling, og ikke en historisk begivenhed. Ud fra et postkolonialt teoretisk perspektiv kan man dog argumentere for, at det alligevel er relevant at inddrage Grønlands kolonihistorie, som er obligatorisk for at forstå nutidens samfundsforhold. Ikke at gøre det er historieløst. På den måde kan man tale om kolonial afasi i den danske mediedækning af landstingsvalget i 2018.

Jeg har undervejs i framinganalysen identificeret en sammenhæng mellem kildernes geografiske placering og artiklernes framing. Det tyder på, at grønlandsrepræsentationen påvirkes af, hvorvidt dansk eller grønlandsk lokaliserede kilder kommer til orde. I artikler med uselvstændig-rammen og selvforskyldt-rammen, hvor Grønland skildres som naivt, uansvarligt og med eget ansvar for, at selvstændighed er urealistisk, får flest kilder i Danmark taletid. Omvendt er der flest kilder lokaliseret i Grønland i artikler med selvstændig-rammen, hvor kolonitiden tilskrives en afgørende rolle for Grønlands udfordringer og ønske om selvstændighed. Det samme gælder for potentiale-rammen, som er fremadskuende og optimistisk på Grønlands vegne.

Her er det vigtigt at være opmærksom på, at kilderne ikke er det eneste, der afgør framen i en artikel. Men det er alligevel bemærkelsesværdigt, at kildernes geografiske placering i mediedækningen af landstingsvalget virker til at påvirke framingen. Dette uddybes i diskussionen.

Framinganalysen har desuden vist, at fælles for alle frames med undtagelse af den neutrale er, at de er, hvad medieforskeren Claes de Vreese betegner som *emnespecifikke* (Hjarvard 2015: 111). Alle frames kan nemlig kobles til postkoloniale tematikker. Det betyder, at jeg kan perspektivere mine analyseresultater til andre postkoloniale studier, men formentlig ikke finde ligheder med eksempel mediedækningen af et dansk valg. Dette er relevant at have i mente i specialets diskuterende afsnit.

4.4 Dagbladenes dækning

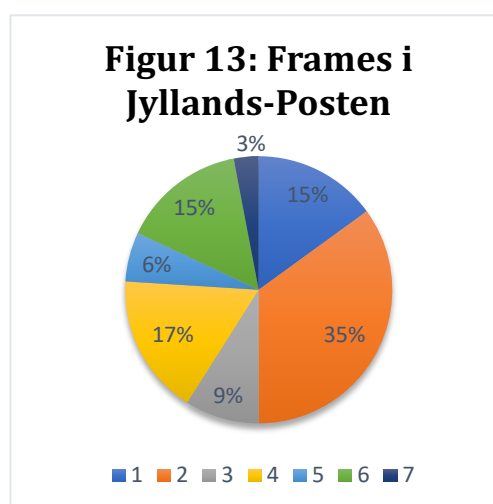
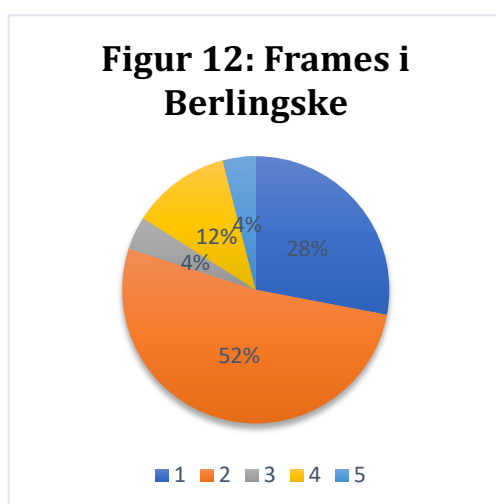
I denne del af analysen undersøger jeg hver af Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens landstingsvalgdækning i 2018. Fokus er på, hvordan de tre dagblade framer Grønland, i hvilket omfang de hver især har prioriteret dækningen, samt om der er overlap mellem avisernes holdninger i ledere, journalistik og redaktionelt valgt debatstof.

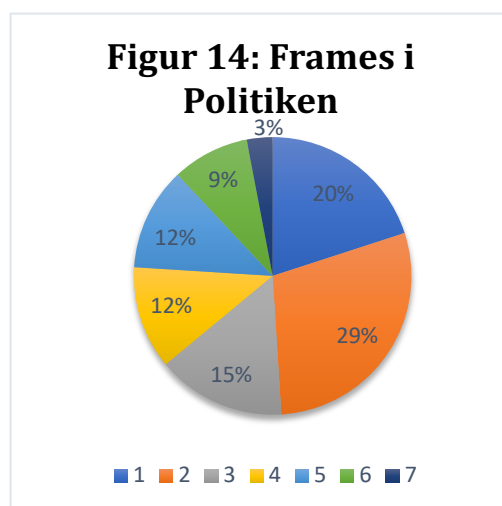
4.4.1 Dagbladenes framing

U selvstændig-framen er den mest udbredte i alle tre aviser (Figur 12-14). Dette er ikke overraskende, da den også generelt set er den mest dominerende frame.

Berlingske adskiller sig fra de to andre aviser ved at være den eneste, der overhovedet ikke har udgivet nogen artikler med potentiale-framen. Avisen er desuden den, som har udgivet færrest artikler med de to frames, der inddrager Grønlands kolonifortid, nemlig selvstændig-framen og koloni-framen (Figur 12).

Omvendt adskiller Politiken sig ved at være den avis, som har bragt flest artikler med de to frames, hvor Grønlands kolonifortid indgår (Figur 14). Jyllands-Posten er den avis, som har flest artikler med potentiale-framen (Figur 13).

1 Neutral frame; 2 Uselvstændig-frame; 3 Selvstændig-frame; 4 Selvforskyldt-frame; 5 Koloni-frame; 6 Potentiale-frame; 7 Andet

4.4.2 Jyllands-Posten

4.4.2.1 Framing i ledere og journalistik

Jyllands-Posten har skrevet to ledere om det grønlandske landstingsvalg i 2018. Den første er publiceret den 20. april 2018 under rubrikken *Grønlands valg*. Denne blev analyseret under gennemgangen af uselvstændig-ramen, hvorfor den kun berøres helt kort her. Men med sin beskrivelse af det separatistiske parti Nunatta Qitornais kandidater som »drømmere og fantastere« slår lederen hurtigt tonen an i forhold til sit syn på Grønlands selvstændighed: Det er et økonomisk urealistisk projekt grundet en alt for stor afhængighed af Danmark (Jyllands-Posten 2018a).

Den anden leder om valget er udgivet den 28. april 2018, altså efter landstingsvalgets afholdelse. Under rubrikken *Grønlands drøm* vurderer den udfaldet af valget. Allerede i lederens første sætning står holdningen klar: »Udfaldet af det grønlandske valg indvarsler forhåbentlig en mere realistisk omgang med det ømtålelige ønske om fuld selvstændighed fra Danmark« (Jyllands-Posten 2018b).

Jyllands-Postens lederskribent opstiller en form for hierarki ved at beskrive en langsom selvstændighedskurs som »realistisk«, mens dem, der ønsker en hurtig overgang til grønlandsk selvstændighed kaldes »drømmere og fantastere« i den ene leder og »radikale kræfter« i den anden:

»Når de mest radikale kræfter udtrykker en så voldsom fortørnelse over Danmark, at man hellere vil kigge mod Canada og endog Kina, så er der grund til at hejse et advarselsflag« (Jyllands-Posten 2018b).

Det er altså, de naive, nærmest barnligt overmodige, som ønsker selvstændighed, mens de mere modne og ansvarlige – de voksne, for at blive i analogien – forstår, at det er urealistisk inden for den nærmeste årrække. I tråd med eskimo-orientalismens andethed bliver de

selvstændighedsivrige kategoriseret som et Dem, der til forskel fra Os ikke ved, hvad der er bedst for Grønland (Said 2003: 7). At Grønlands ønske om selvstændighed måske er affødt af en undertrykt fortid som dansk koloni nævnes slet ikke i lederen. Den framer altså også ved at *undlade* at nævne noget. Det er dog ikke, fordi Jyllands-Postens leder helt afskriver muligheden for selvstændighed en dag. Som det formuleres:

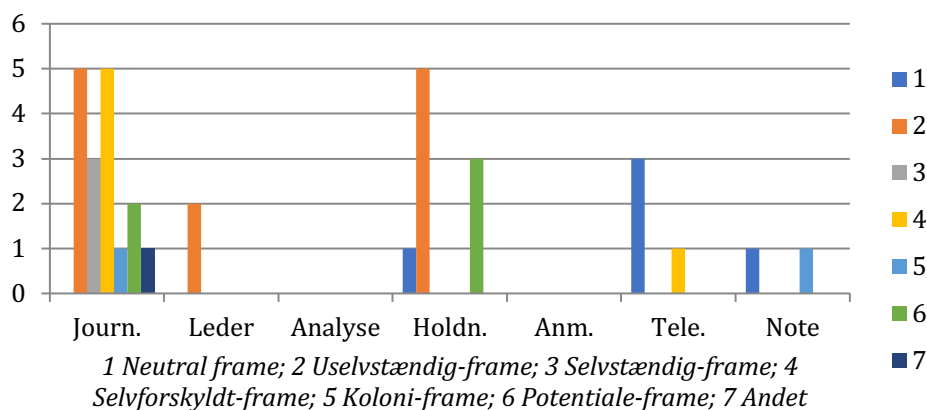
»Det (ønsket om selvstændighed, *red.*) er en drøm, som er helt forståelig, og som må respekteres. Spørgsmålet er, hvordan den skal søges udmøntet i den virkelige verden« (Jyllands-Posten 2018b).

Også i denne beskrivelse er det de naive grønlandere, som i mødet med realiteterne – »den virkelige verden« – må forstå, at deres 'drømmeunivers' er urealistisk.

Når Jyllands-Posten i begge sine ledere forholder sig til det grønlandske landstingsvalg og samfund med uselvstændig-rammen, er det interessant at belyse, om denne framing også er dominerende i avisens journalistiske dækning. Er dette tilfældet, kan det være et brud med de klassiske journalistiske dyder om tilstræbt objektivitet og en adskillelse af *news* og *views*, som blev indført, da partipressen overgik til omnibuspressen (Schultz 2007: 8).

Man kan derfor argumentere for, at det er påfaldende, at uselvstændig-rammen, der så tydeligt er til stede i lederne, også er en af de mest dominerende i de journalistiske egenproduktioner og den markant mest udbredte i avisens redaktionelt udvalgte holdningsstof (Figur 15).

Figur 15: Frames og genrer i Jyllands-Posten

I Jyllands-Postens journalistiske egenproduktioner er selvforskyldt-rammen lige så udbredt som uselvstændig-rammen. Den primære forskel på de to frames er, at kun den enes *problemdefinition* omhandler grønlandsk selvstændighed. Men de har samme *moralske vurdering* af det grønlandske samfunds tilstand, og tilskriver ikke kolonitiden nogen rolle i den sammenhæng. Man kan derfor argumentere for, at lederne framer går igen i langt størstedelen af Jyllands-Postens journalistiske dækning af landstingsvalget.

Her er det dog vigtigt at være opmærksom på, at uselvstændig-rammen generelt er den mest udbredte i alle tre avisers landstingsvalgdækning (Figur 9). Den udbredte brug af uselvstændig-rammen i Jyllands-Postens journalistiske egenproduktioner kan altså blot være et udtryk for den generelle holdning til det grønlandske samfund. Men det er også en mulighed, at Jyllands-Posten redaktionelt vælger at give bestemte kilder og debatstofsskribenter taletid til at frame Grønland på denne måde, fordi det stemmer overens med avisens egen holdning. Er det tilfældet, ville det være uhensigtsmæssigt i forhold til journalistikkens klassiske dyder.

4.4.2.2 Redaktionel prioritering

Jyllands-Posten har udgivet 34 artikler om det grønlandske landstingsvalg i 2018, svarende til 37 procent af den samlede dækning (Figur 4). Avisen har desuden prioriteret tre forsider til mediedækningen i perioden 17.-24. april 2018, altså lige op til landstingsvalgets afholdelse.

I alt har Jyllands-Posten publiceret ti artikler om landstingsvalget, der er skrevet fra Grønland. Avisen har sendt journalisten Lars From til Grønland for at dække valget, og han står også for størstedelen af artiklerne om emnet. Han har blandt andet skrevet *Selv om der er mange arbejdsløse i Grønland, så elsker grønlænderne deres kinesiske gæstearbejdere*, publiceret den 22. april 2018, og *Hvis man kun taler sit modersmål, kan man lige så godt glemme alt om at få en uddannelse*, publiceret den 23. april 2018.

I begge artikler er kilderne overvejende geografisk placeret i Grønland, og her er det erfaringskilder, som dominerer. Det er altså 'almindelige' mennesker, som befinder sig i Grønland, der kommer til orde om valget og det omgivende samfund. Adgangen til denne kildetype er unægteligt lettere, når journalisten er tilstede i Grønland og kan møde de grønlandske borgere på gaden.

4.4.3 Berlingske

4.4.3.1 Framing i ledere og journalistik

Berlingske har skrevet fire ledere om det grønlandske landstingsvalg og er dermed den af de tre aviser, som har tildelt mest lederplads til emnet – til trods for, at avisen også er den, som har skrevet færrest artikler om valget.

Den første af Berlingskes ledere er publiceret den 2. april 2018, altså flere uger inden afholdelsen af landstingsvalget. Under rubrikken *Grønlands vej til selvstændighed* slår lederen fast, at »Grønlands fremtid som selvstændig nation er blevet det helt store emne i Grønlands valgkamp frem mod landstingsvalget 24. april« (Berlingske 2018a).

Men ifølge Berlingskes lederskribent er ambitionen om grønlandsk selvstændighed økonomisk urealistisk: »Grønland som velfærdsstat ville falde sammen, hvis det blev selvstændigt i en nærmere fremtid« (Berlingske 2018a).

Dette argument er overensstemmende med *årsagsdiagnosticeringen* for uselvstændig-rammen, som er til stede i alle Berlingskes fire ledere. Ligesom i Jyllands-Postens ledere appelleres der

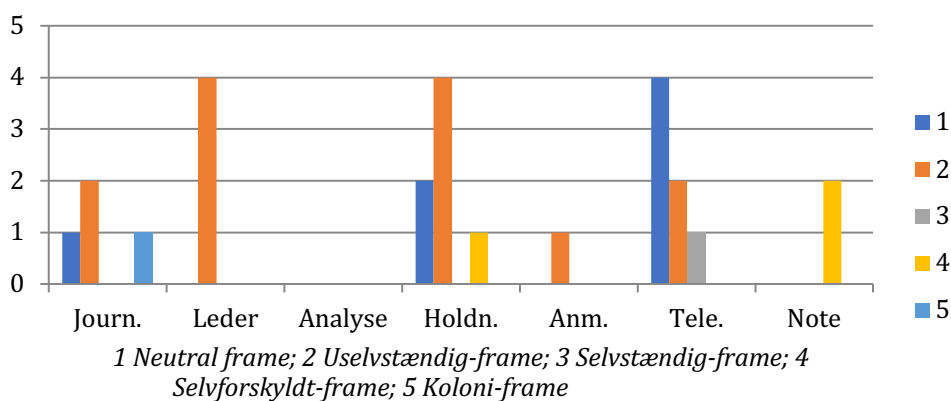
til at »se virkeligheden i øjnene« (Berlingske 2018a). Igen er der altså tale om en repræsentation af naive grønlandere, hvis synspunkter er mindre realistiske end de danske; et Dem over for et Os.

I lederen *Grønland har givet sig selv en ny chance*, publiceret den 26. april 2018, roser Berlingske udfaldet af landstingsvalget, eksempelvis med formuleringen: »Vælgerne har ikke belønnet fatamorgana-politikernes løfter« (Berlingske 2018b). Også her bliver de selvstændighedsivrige grønlandske politikere beskrevet med henvisninger til et drømmeunivers afkoblet fra realiteterne.

Uselvstændig-rammen, som altså totalt dominerer Berlingskes ledere, er også den mest udbredte frame i de journalistiske egenproduktioner. Det samme gælder for holdningsstoffet om landstingsvalget, som Berlingske har tildelt en del mere spaltepads end de journalistiske egenproduktioner (Figur 16). Igen er det svært at afgøre, om dette blot er et udtryk for, at uselvstændig-rammen generelt er den mest udbredte i mediedækningen af landstingsvalget, eller om det skyldes, at Berlingskes egen holdning 'smitter af' på den journalistiske vinkling og redaktionelle udvælgelse af holdningsstof.

Det er desuden bemærkelsesværdigt, at Berlingske er den eneste af de tre aviser, som ingen artikler bringer med potentiale-rammen, der er fremadskuende og optimistisk på Grønlands vegne. Desuden er avisen den, hvor de frames, som inddrager Grønlands koloniale fortid, er mindst udbredte (Figur 12). Dette uddybes nedenfor.

Figur 16: Frames og genrer i Berlingske

4.4.3.2 Redaktionel prioritering

Berlingske er den af de tre aviser, som har publiceret færrest artikler om Grønlands landstingsvalg i 2018. Avisen har udgivet 25 artikler, hvilket svarer til 26 procent af den samlede mediedækning (Figur 4). Ingen af disse artikler er bragt på avisens forside. Berlingske er desuden den af de tre aviser, som i størst omfang har gjort brug af Ritzau-telegrammer for løbende at dække landstingsvalget. Det kan ses som udtryk for en ambition om at spare avisens egne journalistiske ressourcer på emnet.

Den mindre redaktionelle prioritering kommer også til udtryk ved, at avisen som den eneste af de tre undersøgte dagblade ikke har sendt en journalist til Grønland. Det er Berlingskes journalist Mathilde Graversen, der fra København har skrevet de fleste af avisens artikler om landstingsvalget. Hun har blandt andet skrevet artiklerne *Valg i Grønland: Her er de fem vigtigste – og en joker*, publiceret 22. april 2018, og *Tæsk til regeringspartier, arbejdsro til Danmark og en joker, der faldt til jorden*, publiceret 26. april 2018.

I begge artikler optræder både kilder med geografisk placering i Grønland og i Danmark. De er alle ekspertkilder. Den 'grønlandske' ekspertkilde er i begge artikler en adjunkt ved Grønlands Universitet i Nuuk, som man må formode, at journalisten har ringet til fra sit skrivebord i København.

I modsætning til Jyllands-Postens dækning fra Grønland, har Berlingske ikke fået mange grønlandsk lokaliserede erfaringskilder i tale. Der er kun 'almindelige' grønlandske borgere, som udtaler sig om emner relateret til landstingsvalget, i én af Berlingskes artikler, og den er skrevet flere måneder efter valgdagen. Det er ellers et udbredt journalistisk greb i valgdækning at gå på gaden og tale med befolkningen. Men det er svært at realisere for Berlingske, når avisen ikke har nogen journalist til stede i Grønland. Berlingske er da også den af de tre aviser, som har færrest kilder i Grønland generelt, og hvor den mindste andel af dem er erfaringskilder.

Det er svært at bevise en kausalitet mellem, dem, som kommer til orde i Berlingskes dækning af det grønlandske landstingsvalg, og artiklernes framing af Grønland. Men det er værd at bemærke, at Berlingske som førnævnt er den eneste avis, hvor potentiale-ramen slet ikke er til stede i mediedækningen, samt den avis, hvor de frames, der inddrager Grønlands koloniale fortid, er mindst dominerende. Man kan argumentere for, at dette potentielt hænger sammen med, at færre kilder i Grønland kommer til orde med deres perspektiv på det grønlandske samfund. Dette uddybes i diskussionen.

4.4.4 Politiken

4.4.4.1 Framing i ledere og journalistik

Politiken har skrevet to ledere om det grønlandske landstingsvalg. De er ligesom alle andre ledere om emnet framet med uselvstændig-ramen. Der er dog nogle nuancer i Politikens ledere, som man ikke finder i Jyllands-Postens og Berlingskes.

Den første leder er publiceret den 21. april under rubrikken *Sammen er vi bedst*. Allerede i lederrubrikken appelleres til et fællesskab, som ikke nævnes i de to andre avisers ledere, der i højere grad opstiller et hierarkisk forhold mellem Grønland og Danmark, hvor førstnævnte er afhængig af sidstnævnte. Den mere 'ligeværdige' tone fortsætter i lederens brødtekst: »Rigsfællesskabet med Grønland og Færøerne er det, der gør, at Danmark ikke er en relativt ubetydelig småstat, men en arktisk stormagt« (Politiken 2018a).

Det er altså ikke kun Grønland, som er økonomisk afhængige af Danmark. Vi har også brug for det arktiske land. Dermed er *den moralske vurdering* i denne leder mere nuanceret end i mange andre artikler med uselvstændig-ramen. Der opfordres dog også til grønlandsk pragmatisme i

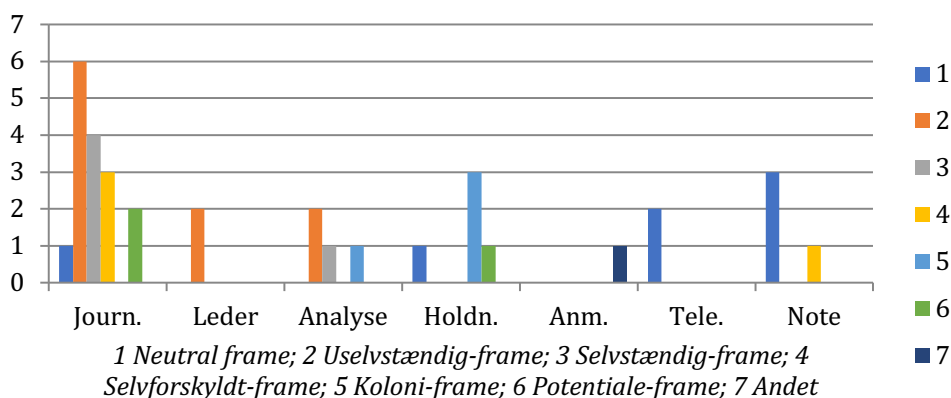
forhold til en hurtig overgang til selvstændighed, hvilket er årsagen til, at jeg har identificeret uselvstændig-rammen. Lederen beskriver eksempelvis, at »Tilsvarende bør grønlænderne grundigt overveje realismen i en udbredt forestilling om, at man blot kan bytte småstaten Danmark ud med en kæmpemagt som Kina« (Politiken 2018a).

I Politikens anden leder *Grønlandsk realisme*, som omhandler valgresultatet og er publiceret den 26. april 2018, opfordres danske politikere ligeledes til at se indad. Væk er alt snak om grønlandske fantaster og urealistiske drømmeuniverser. Også her beskrives snarlig selvstændighed dog som urealistisk, og Grønland roses for med valgresultatet at have indset dette:

»Det er nu op til de danske politikere at tage handsken op fra det grønlandske valg og møde diskussionen af rigsfællesskabet med lige så stor realisme og ansvarlighed, som de grønlandske vælgere har lagt op til« (Politiken 2018b).

Trods nuancerne i Politikens ledere om det grønlandske landstingsvalg, er det dog stadig uselvstændig-rammen, som dominerer dem begge. Denne ramme er også mest udbredt i avisens journalistiske egenproduktioner, hvilket igen kan være udtryk for den generelle tendens i mediedækningen, men potentielt også kan indikere en 'afsmitning' fra avisens holdning til journalistikken (Figur 17).

Figur 17: Frames og genrer i Politiken

Det er dog også værd at bemærke, at den næstmest udbredte frame i Politikens journalistiske egenproduktioner er selvstændig-rammen, hvis *moralske vurdering* er, at Danmarks imperialistiske kolonisering legitimerer det grønlandske ønske om selvstændighed. Desuden er Politiken den af de tre aviser, hvor koloni-rammen er mest udbredt (Figur 12). Koloni-rammen er særligt fremtrædende i Politikens holdningsstof (Figur 17). Her er altså taget en redaktionel beslutning om at give spalteplads til debattører og læsere, som mener, at det grønlandske samfund fortsat er tyngt af den koloniale fortid.

Man kan argumentere for, at Politikens nuancerede syn på Grønlands selvstændighed på lederplads og større fokus på landets koloniale fortid og konsekvenserne heraf i journalistik og holdningsstof kan hænge sammen med, at avisen ideologisk befinder sig til venstre for midten. På venstrefløjten har den koloniale skyld og bevidsthed traditionelt fyldt mere end på højrefløjten (Thisted 2014a: 5). I Jyllands-Posten og Berlingske, som er mere højreorienterede aviser, er holdningsstoffet derimod domineret af uselvstændig-rammen (Figur 15-16).

4.4.4.2 Redaktionel prioritering

Politiken har udgivet 34 artikler om det grønlandske landstingsvalg, hvilket svarer til 37 procent af mediedækningen. Det er præcis samme andel som Jyllands-Posten. Politiken har bragt tre artikler på avisforsiden i perioden 21.-26. april 2018, altså lige omkring landstingsvalgets afholdelse. Som førnævnt er det dog vigtigt at bemærke, at to af de tre forsideartikler er ledere, som Politiken altid bringer på forsiden. Her kan man altså ikke tale om, at landstingsvalget har fået en særlig prominent plads.

Politiken har publiceret otte artikler om valget, som er skrevet fra Grønland. Avisens politiske journalist Kristian Klarskov er udsendt til Grønland i dagene op til og efter selve valgdagen. Herfra skriver han blandt andet artiklerne *Dansk-grønlandske Julie Rademacher hed egentlig Pilunnguaq Lindenhann*, publiceret den 22. april 2018, og *Nordgrønlandsk erhvervsmand har tag i vælgerne*, publiceret den 24. april 2018.

Begge artikler gør kun brug af kilder i Grønland, hvoraf størstedelen er erfaringskilder. Ligesom det gjorde sig gældende for Jyllands-Posten, får Politiken altså mulighed for at få 'almindelige' grønlandske borgere i tale ved at være til stede i landet. Dette kan også være medvirkende til, at framingen i Politikens artikler i højere grad inddrager Grønlands koloniale fortid og Danmarks skyld i samfundets aktuelle tilstand, end det var tilfældet i Berlingskes artikler. Men det er svært at fastslå en direkte sammenhæng mellem de to forhold.

4.4.5 Sammenligning af dagblade

Gennemgangen af Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens dækning af Grønlands landstingsvalg i 2018 viser, at uselvstændig-rammen er den mest gennemgående på tværs af alle tre aviser. Det gælder både i lederne og i de journalistiske egenproduktioner. Det vidner om, at Grønlands selvstændighed har været det mest dominerende tema i den danske mediedækning. Samtidigt er det et udtryk for, at Grønlands koloniale fortid ikke generelt har været en del af framingen af det grønlandske samfund. I den sammenhæng tyder det altså ikke på, at Stolors beskrivelse af et øget og selvkritisk vestligt blik på kolonitiden viser sig i den undersøgte mediedækning af landstingsvalget.

Jeg har observeret flere forskelligheder i de tre mediers grønlandsdækning. Berlingske skiller sig ud ved at være den avis, som har publiceret færrest artikler om valget, samt den eneste avis, der ikke har udsendt en journalist til Grønland for at dække landstingsvalget. Det er formentlig derfor, at særligt erfaringskilder lokaliseret i Grønland er fraværende i Berlingskes spalter. Det kan måske være medvirkende til, at avisen ikke har publiceret en eneste artikel med potentiale-rammen, men det er ikke muligt for mig at bevise kausalitet mellem de to forhold. Jeg vil dog argumentere for, at det har en betydning for framingen, om journalisterne har været til stede i

Grønland – fordi det påvirker, hvilke stemmer og synspunkter, som kommer til orde i artiklerne. Denne tese uddybes i analysens diskuterende afsnit.

Politiken adskiller sig ved at have en større andel af de frames, der inddrager Grønlands kolonifortid, end både Jyllands-Posten og Berlingske. I Politikens dækning spiller det historiske, asymmetriske magtforhold mellem Grønland og Danmark altså en større rolle i skildringen af Grønlands nutidige samfund. Man kan argumentere for, at dette er overensstemmende med avisens ideologiske standpunkt, der er anderledes end de mere højreorienterede aviser Jyllands-Posten og Berlingske.

Der kan altså identificeres sammenhænge mellem de tre dagblades forskellige ideologiske ståsteder og deres ledere, det redaktionelle valg af holdningsstof og den journalistiske prioritering, vinkling og framing af artiklerne. Det bliver altså tydeligt, at de tre aviser er en del af segmentpressen. Den pluralistiske grønlandsrepræsentation i det danske mediebillede gør det særligt relevant at tale om forskelligartede erindringsfigurationer frem for én kollektiv opfattelse af og hukommelse om Grønland. Dette er relevant at have for øje, når jeg i den diskuterende del af analysen nedenfor afdækker mediedækningens potentielle konsekvenser for det danske syn på Grønland.

5. Mediernes dagsordenssættende funktion

I denne diskussion belyser jeg, hvordan Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken i deres mediedækning af Grønlands landstingsvalg i 2018 potentielt kan påvirke den danske offentligheds opfattelse af Grønland.

Diskussionen er opdelt i fire afsnit, hvor jeg berører forskellige tematikker, som forekommer relevante på baggrund af indholds- og framinganalysens resultater. Først diskuteres det grønlandske selvstændighedsspørgsmål, som dominerer alle tre avisers spalter. Dernæst gennemgås forskellige undersøgelser af de fremherskende danske grønlandsopfattelser, og sammenhængen med den undersøgte mediedækning diskuteres. I forlængelse heraf undersøges det, om disse speciales konklusioner er i tråd med den eksisterende forskningslitteratur på området, eller om der er sket en udvikling i de udbredte grønlandsrepræsentationer og -forestillinger. Afslutningsvist diskuteres den journalistiske praksis' indflydelse på framingen af Grønland.

Det er relevant at fastslå, at Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken ifølge dette speciales teoretiske fundament har en *dagsordenssættende funktion* i deres dækning af det grønlandske landstingsvalg 2018. Både på et *traditionelt* niveau i forhold til at bevidstgøre deres læsere om Grønland. Men også på et *attribut* niveau i forhold til, hvordan læserne skal anskue Grønland. Det er sidstnævnte niveau, som er udgangspunkt for denne diskussion.

5.1 Et spørgsmål om selvstændighed

Indholds- og framinganalysen viste, at særligt ét emne dominerer den danske mediedækning af det grønlandske landstingsvalg i 2018: Grønlands selvstændighed. Det er det primære tema for samtlige ledere i de tre aviser, som alle indeholder uselvstændig-ramen. Jeg vil argumentere for, at dette er et udtryk for, at de tre aviser – trods deres forskellige ideologiske standpunkter – er enige om, at selvstændighed er det allervigtigste tema i landstingsvalget. Lederpladsen er nemlig der, hvor avisen selv kan fremhæve og understrege vigtigheden af forskellige problematikker.

Uselvstændig-ramen dominerer ligeledes avisernes journalistiske egenproduktioner og det redaktionelt udvalgte holdningsstof. Samtidigt er selvstændig-ramen, hvis *problemdefinition* også omhandler grønlandsk selvstændighed, også en af mest udbredte frames i de tre avisers journalistiske egenproduktioner (Figur 10). Tilsammen udgør de to frames om selvstændighed 47 procent af alle artikler om Grønlands landstingsvalg.

Jyllands-Posten og Politiken har eksempelvis henholdsvis bragt forsiderubrikkerne *I Grønland stiger presset for at blive løsrevet fra Danmark*, den 17. april 2018, og *Løsrivelse er målet, men ikke nu*, den 24. april 2018. Og i artiklen *Valg i Grønland: Her er de fem vigtigste emner – og en joker*, bragt i Berlingske den 22. april 2018, lyder underrubrikken:

»Hos stort set alle grønlandere findes ønsket om selvstændighed fra Danmark, men valget til Landstinget tirsdag handler hovedsageligt om det rugbrødsarbejde, der kræves for at gøre ønsket realiserbart« (Graversen 2018).

Artiklen omhandler altså også andre temaer end selvstændighed – fra fiskeri til turisme – men det hele er fremet, så det forstås i en kontekst af selvstændighed.

Når selvstændighedsspørgsmålet er så fremherskende i den danske mediedækning, er det meget påfaldende, at det vigtigste valgkampstema for grønlanderne selv ikke virker til at være selvstændighed fra Danmark. Som formand for Inuit Ataqatigiit og kandidat til posten som landsstyreformand, Sara Olsvig, formulerer det i en kronik med den rammende rubrik *Debatten i danske medier er uærlig*, bragt i Jyllands-Posten den 18. april 2018:

»For det virkelige drama handler om hverdagen. Det virkelige slag skal slås om at sikre en bæredygtig økonomi og dermed skabe den vækst, udvikling og beskæftigelse, som kan sikre den velstand og velfærd, som den grønlandske befolkning i langt overvejende grad ønsker sig og fortjener« (Olsvig 2018).

I artiklen *Præsidentvalg i Grønland mellem en rød og en endnu mere rød kandidat*, bragt i Jyllands-Posten den 24. april 2018, påpeger den danske grønlandsforsker Ulrik Pram Gad, der er hyppigt brugt i mediedækningen, ligeledes, at:

»Mens mange medier har fokuseret på kampen for at skabe et selvstændigt Grønland, [har] valgkampen på det nære plan handlet om mere simple ting: Erhvervsudvikling, infrastruktur, uddannelse og at få styr på de sociale problemer« (From 2018c).

Der virker altså til at være en skævvridning mellem de danske mediers selvstændighedsfokus og de emner, som primært har optaget grønlanderne under landstingsvalget. Jeg ser dette som et udtryk for den udbredte brug af den såkaldte *danske vinkel* i dækningen af udlandsstof, som også kaldes *domesticering* og er kendetegnet ved, at mediedækningen lægger en national ramme ned over en ikkenational begivenhed (Johansen 2016: 38). Dette er funderet i nyhedskriteriet om *identifikation* (Schmidt 2011: 72).

I artiklen *I Grønland har flertallet et bud på fremtidens politik*, bragt i Politiken den 7. maj 2018, beskrives det direkte, at »koalitionsaftalen indeholder også nogle formuleringer, der vil blive læst med lup langt fra Grønlands kyster (i Danmark, red.)« (Lidegaard 2018). Her er fokus altså på den danske fortolkning af koalitionsaftalen indgået af Grønlands nye regering. Artiklen fortsætter: »En første afgørende konstatering er, at spørgsmålet om selvstændighed er markant underspillet i aftalen« (Lidegaard 2018). Så snart vinklen er dansk, bliver temaet altså selvstændighed – også selv om det er fraværende i den beskrevne koalitionsaftale.

Det journalistiske identifikationskriterium er effektivt i forhold til at få danske læsere, for hvem Grønlands politiske fremtid bogstavelig talt er tusindvis af kilometer væk fra hverdagen, til at interessere sig for det grønlandske landstingsvalg. Dermed kan det grønlandske landstingsvalg

også komme til at blive oplevet mere *væsentligt*, hvilket er et andet af de fem nyhedskriterier (Schmidt 2011: 72).

Men jeg vil argumentere for, at det også kan få konsekvenser for danskernes grønlandsforestillinger, at medierne primært beskriver landet gennem dets relation til Danmark. For ved at lade selvstændigheden fra Danmark være det overskyggende tema i mediedækningen af landstingsvalget, efterlader Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken deres læsere med indtrykket af, at Grønland først og fremmest eksisterer i forhold til Danmark og mindre i sin 'egen essens'. Grønland er altså kun *aktuelt* og *væsentligt* i form af sine danske forbindelser. Dette bidrager til repræsentationen af Grønland som en passiv aktør frem for et handlende subjekt (Thisted 2014a: 3).

Det påvirker endvidere læserne på et *attribut* niveau, at uselvstændig-rammen er langt mere dominerende end selvstændig-rammen i mediedækningen af det grønlandske landstingsvalg. Man kan argumentere for, at de tre dagblades læsere hermed efterlades med indtrykket af, at det er selvforskyldt, at Grønlands ønske om selvstændighed er urealiserbart. Årsagen hertil er landets økonomiske afhængighed af Danmark og passive, 'umodne' ageren. Denne *årsagsdiagnosticering* er sammenfaldende med analogien om Grønland som et uregerligt barn eller teenager, hvilket også er udbredt i forskningslitteraturen om landet (Gad 2008: 117). Den trækker desuden på samme karakteristika som *eskimo-orientalismen*.

Spørgsmålet er, hvorvidt og hvordan denne grønlandsskildring konkret udmønter sig i den danske offentligheds syn på grønlænderne og det grønlandske samfund. Samt om der er andre repræsentationer i mediedækningen af det grønlandske landstingsvalg i 2018, som kan påvirke den danske offentlighed. Dette diskuteres i nedenstående afsnit.

5.2 En fortrukken befolkning i igloer?

Mediernes dagsordenssættende funktion betyder, at måden hvorpå Grønland beskrives i Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken forventeligt må påvirke danskernes opfattelse af det arktiske land og dets befolkning. Da jeg ikke har udført modtageranalyser som en del af dette speciale, er det ikke muligt at fastslå de specifikke konsekvenser af mediedækningen af det grønlandske landstingsvalg i 2018. Det er desuden vigtigt at påpege, at danskernes syn på Grønland er pluralistisk og dynamisk, som teorien om erindringsfigurationer foreskriver. Man kan altså ikke forvente, at mediedækningen påvirker alle danskere ens, eller at de alle har samme grønlandsopfattelse.

Men der eksisterer adskillige undersøgelser af danskernes fordomme og viden om Grønland, der viser nogle generelle tendenser, som det er relevant at inddrage i denne diskussion for at belyse, om der er sammenfald med de grønlandsrepræsentationer, der er identificeret i specialets framinganalyse.

Institut for Menneskerettigheder udgav i 2015 rapporten *Ligebehandling af Grønlændere i Danmark*, som fokuserer på grønlændernes opfattelse af mødet med det danske samfund. I rapporten henvises til en meningsmåling fra analyseinstituttet Wilke foretaget forud for det

grønlandske landstingsvalg i 2014. Det fremgår af meningsmålingen, at mange danskere ikke føler et fællesskab med Grønland eller grønlandere til trods for, at de to lande har en lang fælles historie (Laage-Petersen og Hendriksen 2015: 104f).

Man kan argumentere for, at den manglende fællesskabsfølelse udspringer af et begrænset dansk kendskab til Grønland, som er beskrevet tidligere i dette speciale (Sæhl 2018). Det kan medierne imødekomme ved at dække Grønland og landets begivenheder – såsom landstingsvalget. Hermed bevidstgøres danskerne om Grønland på det *traditionelle* niveau.

Analysen af udviklingen viste ikke nogen øget mediedækning af Grønlands landstingsvalg gennem de seneste syv valgår (Figur 1), og det tyder altså ikke på, at der her er sket nogen ændring for at bevidstgøre danskerne yderligere om Grønland. Her er det dog værd at bemærke, at DR og TV 2 som tidligere nævnt har opprioriteret landstingsvalgdækningen i 2018, hvilket måske kan påvirke danskernes kendskab til Grønland. Det er dog uden for dette speciales formål at vurdere.

Men Institut for Menneskerettigheders rapport fra 2015 viser også, at den danske befolkning har holdninger til og fordomme om Grønland på et *attribut* niveau. Eksempelvis tror hver anden dansker ikke på, at grønlandske politikere selv er i stand til at styre deres land i en positiv retning, mens kun hver fjerde dansker har tillid til, at Grønland selv kan klare udviklingen. Det viser en meningsmåling foretaget af Wilke for Jyllands-Posten i 2014 (Laage-Pedersen og Hendriksen 2015: 166f). Jeg vil argumentere for, at der er en overensstemmelse mellem disse synspunkter og den dominerende uselvstændig-framing af Grønland, som blev diskuteret i det foregående afsnit. I begge tilfælde tegnes et billede af det grønlandske samfund som passivt, uselvstændigt og 'umodent' og med eget ansvar for denne tilstand. I modsætning til i postkolonial afhængighedsteori er de mulige negative konsekvenser af kolonitidens asymmetriske magtforhold mellem Danmark og Grønland fraværende i denne opfattelse af det grønlandske samfund. Man kan altså tale om udbredt kolonial afasi i både den undersøgte mediedækning og den danske offentlighed.

Da meningsmålingen er foretaget før mediedækningen af landstingsvalget i 2018, er det selvfølgelig ikke muligt at fastslå en direkte sammenhæng mellem Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens valgdækning og resultatet af meningsmålingen. Men ifølge dette speciales teoretiske fundament påvirker medierne, hvad offentligheden skal mene om et givent emne ved at frame det. Derfor vil jeg mene, det er rimeligt at antage, at de tre avisers overvejende brug af uselvstændig-framen styrker de eksisterende synspunkter om Grønlands selvstændighed.

Som det blev fastslået i specialets teoriafsnit, har medierne ikke en ensrettet påvirkning på den offentlige debat. De påvirkes også selv af offentligheden. Man kan altså tale om en form for vekselvirkning, hvor de tre aviser både påvirkes af offentlighedens eksisterende syn på Grønland, men samtidigt påvirker deres modtagere med samme repræsentation af landet. Hvad angår selvstændighed, virker Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken altså til at reproducere en etableret holdning i den danske offentlighed.

Danskernes manglende viden om Grønland betyder også, at fordomme og stereotyper om landet og dets befolkning trives. I en undersøgelse fra 2012 foretaget af Visit Greenland svarede 40 procent af de 1.017 adspurgte danskere, at grønlændere associerer til »druk, misbrug og sociale problemer«. I forhold til de grønlændere, som bor i Danmark, troede 43 procent af de adspurgte, at over halvdelen er på overførselsindkomst såsom kontakthjælp eller dagpenge (Laage-Pedersen og Hendriksen 2015: 105). Ligeledes beskriver grønlandske cases i rapporten »I Grønland er jeg for dansk, i Danmark er jeg 'bare' grønlænder« af Rådet for Socialt Udsatte i 2014 at blive mødt med fordømmende fordomme i Danmark (Rådet for Socialt Udsatte 2014: 30). Det er således næppe tilfældigt, at grønlænderne eksempelvis har måtte ligge nationalitet til udtrykket 'grønlænderstiv' (Laage-Pedersen og Hendriksen 2015: 107).

Undersøgelserne vidner om et udbredt syn på grønlænderen som Den Anden, altså et billede på alt det, Danmark *ikke* er (Aschroft m.fl. 2013: 189). Hermed trækkes på de samme skel og karaktertræk, som eskimo-orientalismen gør (Fienup-Riordan 1995: 11). Denne forestilling opretholdes lettest ved forsimplede stereotyper, som forenklet kan opdele verden i symbolske konstruktioner. Her er en af de mest udbredte stereotyper netop grønlænderen som den 'fordrukne sociale taber', hvilket blev beskrevet i specialets problemfelt. Denne stereotyp er helt i tråd med de danske fordomme om grønlænderne, som undersøgelserne viser.

Den anden fremherskende stereotyp i forskningslitteraturen er den 'ædle vilde' grønlænder. Denne stereotyp, som er mere positivt ladet, virker også til at trives i medierne. Flere af indholdsanalysens artikler, som blev frasorteret, fordi de ikke specifikt omhandler det grønlandske landstingsvalg, var rejseguides til Grønland, der beskriver et eksotisk natursamfund med primitive levevilkår i de små bygder. I artiklen *Isfjorden til lands, til vands og i luften*, bragt i Jyllands-Posten den 29. april 2018, lyder det eksempelvis:

»Isbjergene spejler sig i solens stråler, følger strømmen, smelter, ændrer facon og finder ro. Ved Ilulissat i Diskobugten kan du opleve isen antage de mest fantastiske former og farver« (Nielsen 2018).

Ligeledes beskriver historiestuderende Anthon Engell, som er opvokset i Grønland, i en kronik bragt i Politiken den 16. september 2018, hvordan han kan bilde sin veninde forskellige eksotiske ting ind om sin barndom:

»Jeg fortalte hende, at jeg var fra Grønland, hvor jeg boede i en iglo. Den købte hun 100 procent. Okay, tænkte jeg og fyldte lidt ekstra detaljer på. 'Altså det er en virkelig god iglo – med to etager'. Hun nikkede og spurgte, om det ikke var koldt« (Engell 2018).

Kronikken indgår heller ikke i dette speciales indholdsanalyse, fordi den ikke omhandler landstingsvalget. Men de to eksempler viser, at stereotypen om den 'ædle, vilde' grønlænder fortsat findes i den danske mediedækning af Grønland – bare ikke specifikt i landstingsvalgdækningen.

Dette speciale har som beskrevet i problemfeltet fokuseret mere på repræsentationen af Grønland på et strukturelt samfundsniveau end på individniveau. Men jeg vil alligevel

argumentere for, at der er elementer ved den undersøgte mediedækning af landstingsvalget i 2018, som kan bidrage til især stereotypen om den 'fordrukne sociale taber'. Ifølge et sociologispeciale fra 2009 med titlen »*Hvorfor er du ikke sådan?*« er denne grønlandsrepræsentation da også i dag den mest fremherskende af de to stereotyper om grønlandere:

»Grundet udviklingen og derved tydeliggørelsen af de socialt udsatte mennesker med grønlandsk herkomst, da er opfattelsen skiftet fra det romantiske og folkeskoleprægede billede af den ægte vilde, som blot var forskellig fra det danske, til et billede af den fordrukne og fortabte grønlander« (Freund 2009: 87).

I Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens mediedækning af landstingsvalget 2018 er den mest dominerende af de frames, som ikke omhandler selvstændighed, selvforskyldt-ramen. Som tidligere beskrevet er den at finde i 13 artikler (Figur 9). Det er værd at bemærke, at rammen overvejende findes i journalistiske egenproduktioner, som ellers har et ideal om tilstræbt objektivitet (Schmidt 2011: 56). Selvforskyldt-ramens *problemdefinition* er som førnævnt, at det grønlandske samfund er i opløsning, og at landets problemer er selvforskyldte.

Jeg vil argumentere for, at denne repræsentation af det grønlandske samfund indebærer, at det i høj grad må befolkes af sociale tabere, der hverken kan tage vare på sig selv eller bidrage til samfundet. En af de analyserede artikler med selvforskyldt-ramen, *Fortiden er grum, men nu er flasken lagt væk, og fremtiden venter*, bragt i Jyllands-Posten den 19. april 2018, omhandler da også en familie i Nuuk tynget af druk og misbrug.

Det Grønland, som selvforskyldt-ramen skildrer, kunne dog også bebos af 'ædle vilde', hvis levevis fungerer isoleret, men som ikke kan håndtere mødet med den globaliserede verden og vestlige moderniserede civilisation. Men jeg har ikke fundet eksempler på dette i indholds- og framinganalysen.

Det er bemærkelsesværdigt, at det især er kilder med geografisk placering i Danmark, der kommer til orde i artiklerne med selvforskyldt-ramen. Endvidere er kun 14 procent af de grønlandsk lokaliserede kilder i Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens artikler om landstingsvalget i 2018 erfaringskilder (Figur 8). Der er altså langt mellem, at 'almindelige' grønlandere kommer til orde i spalterne, hvilket formentlig skyldes, at langt de fleste af de tre avisers artikler om landstingsvalget er skrevet fra skrivebordet i København.

Undersøgelsen *Grønlandere i Danmark – en overset minoritet* konkluderede allerede i 2004, at når grønlandere endelig får taletid i danske medier, er det næsten altid dem, der ikke har kunnet klare tilværelsen i Danmark. »Det handler om de hjemløse og fordrukne grønlandere, som indimellem har præget gadebilledet i de store byer,« som det lyder i undersøgelsen (Togeby 2004: 139).

Jeg vil argumentere for, at forsimplede og forældede fordomme om grønlanderne trives bedre blandt danskerne, når de ikke 'møder' den grønlandske befolkning i spalterne og hører deres udlægning af virkeligheden. Når grønlanderne selv får ordet, åbner det desuden op for, at de i

højere grad selv kan præge skildringen af deres samfund. Dette uddybes i diskussionens sidste afsnit.

Det ville være overdrevet og udokumenteret at påstå, at Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens mediedækning af det grønlandske landstingsvalg i 2018 kan forklare alle de danske fordomme og stereotyper, som er præsenteret i dette afsnit. Men noget tyder på, at de tre aviser bidrager til skildringen af Grønland som et passivt, umodent samfund, der primært eksisterer gennem sin tilknytning til Danmark, og som har en befolkning, der i høj grad udgøres af fordrukne sociale tabere. Dermed reproducerer de tre aviser eksisterende forestillinger om Grønland i stedet for at udfordre eller nuancere dem. Her er det dog værd at nævne, at der også er frames i mediedækningen af landstingsvalget, som inddrager Grønlands koloniale fortid eller beskriver landets potentiale. Det er bare ikke de frames, som dominerer spalterne.

Mediernes dominerende grønlandsbillede kan få konkrete konsekvenser. Institut for Menneskerettigheders rapport fra 2015 beskriver, hvordan flere udsatte grønlandske mænd i de større danske byer København, Aarhus og Aalborg oplever at blive diskrimineret på grund af deres grønlandske udseende (Laage-Pedersen og Hendriksen 2015: 109). Også når det kommer til danskernes lyst til at bidrage til udviklingen i Grønland er sympatien fraværende. I Wilkes meningsmåling for Jyllands-Posten i 2014 afviser hver anden dansker, at Danmark i højere grad bør styre den politiske udvikling i Grønland for at få landet på ret kurs, mens kun hver fjerde ønsker, at Danmark skal træde til (Laage-Pedersen og Hendriksen 2015: 166f).

5.3 Indlejrede forestillinger

Som problemfeltets gennemgang af eksisterende forskning på området viste, er den danske grønlandsrepræsentation et forskningstungt emne. Det var netop derfor, at jeg i indholds- og framinganalysen valgte at gå induktivt til værks. Ambitionen var at opdage nye nuancer af grønlandsskildringen, som den etablerede forskning måske ikke havde med, i stedet for bare at genbevise den beslægtede litteraturs pointer. Men jeg er bevidst om, at det kan være svært, hvis ikke nærmest umuligt, at lægge alt forforståelse fra sig, når man beskæftiger sig med så belyst et emne.

Når jeg sammenholder dette speciale med eksisterende relateret forskning, bliver det da også tydeligt, at flere konklusioner om de danske grønlandsbilleder går igen. De *emnespecifikke* frames, som jeg har identificeret, har nogle andre *problemdefinitioner* end det er tilfældet for den tidligere forskning på området. Temaerne er altså nogle andre. Men den dominerende *årsagsdiagnosticering* og *moralske vurdering* er i høj grad uændret: Grønlands samfund og befolkning er umodent, naivt og uselvstændigt, og landets problemer er i højere grad selvforskyldte end forårsagede af den historiske danske kolonisering. Dette er i overensstemmelse med tidligere forskning på området, der som nævnt i problemfeltet identificerer to gennemgående stereotyper, nemlig den socialt udsatte, fordrukne grønlænder og grønlænderen som et ædelt naturmenneske, der bør isoleres for den moderne globaliserede verden.

Det tyder altså på, at en bestemt forestilling om Grønland er urokkeligt indlejret i både litteratur, film og mediers repræsentation af landet. Med en henvisning til Edward Saids beskrivelse af orientalismen er den med andre ord institutionaliseret som en »ontologisk og epistemologisk skelnen« mellem Os i Danmark og Dem i Grønland (Said 2003: 4).

Alle de nævnte undersøgelser om danskernes fordomme om og syn på Grønland og grønlænderne viser desuden, at samme holdning dominerer i den danske offentlighed. Det er uden for dette speciales formål at vurdere, hvorvidt litteratur og film om Grønland har påvirket den danske befolkning. Men jeg vil argumentere for, at medierne unægteligt spiller en rolle med deres 'dobbelte' dagsordenssættende funktion, hvor de både påvirker og påvirkes af offentlig meningsdannelse.

Når Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken reproducerer de eksisterende opfattelser af Grønland, som jeg argumenterer for, er tilfældet, bliver de samme stereotyper og fordomme ved at overleve. Fordi kolonitiden overvejende er fraværende i mediedækningen af landstingsvalget, bidrager det desuden til kolonial afasi i den danske offentlighed. Dette kan bevirke en historieløshed i forhold til Danmarks koloniale arv i Grønland.

5.4 En ny journalistisk praksis

Selv om konklusioner går igen, vil jeg også argumentere for, at den induktive tilgang i dette speciales indholds- og framinganalyse har bidraget med muligheden for at se nye sammenhænge, som ikke allerede er beskrevet i den beslægtede forskningslitteratur.

Som tidligere nævnt er det særligt for dette speciale, at det analytiske fokus er på det grønlandske samfundsniveau frem for individniveau, samt at én tidsafgrænset begivenhed – det grønlandske landstingsvalg i 2018 – analyseres. Endvidere adskiller specialet sig ved at gøre medier til genstand for analysen, hvor tidligere forskning især har beskæftiget sig med skildringen af grønlændere i litteratur og film. Medier udmærker sig ved deres dagsordenssættende funktion og mulighed for indblik i den journalistiske tilblivelsesproces, og hvem der framer artiklerne. Det har i dette speciale derfor været muligt at identificere nogle nye sammenhænge mellem kildevalg, journalistens geografiske placering og framingen af Grønland. Jeg kan ikke fastslå kausalitet mellem disse forhold, men de giver anledning til en diskussion af mulige løsninger og tiltag for medierne i forhold til at udfordre den koloniale afasi og reproduktionen af stereotyper og fordomme om Grønland.

Den kvantitative undersøgelse af Jyllands-Postens, Berlingskes og Politikens mediedækning af de seneste syv landstingsvalg viste ingen betydelig stigning i antallet af artikler om emnet (Figur 1). Man kan altså argumentere for, at et øget mediefokus kan styrke danskernes kendskab til den politiske situation i Grønland.

Men allervigtigst er, *hvordan* aviserne dækker Grønland, for det påvirker den danske offentligheds holdning til det arktiske land og dets befolkning. Her er det selvfølgelig vigtigt at være opmærksom på, at befolkningen ikke er én homogen størrelse, og at der altid vil være variationer og forandrede dynamikker i opfattelsen af Grønland. Desuden kan Jyllands-Posten,

Berlingske og Politiken ikke alene forme den danske offentligheds holdning, men som de tre største landsdækkende dagblade og første led i nyhedskæden vil jeg argumentere for, at de har stor indflydelse.

Dette speciales indholds- og framinganalyse har som nævnt vist nogle forskelle i Berlingskes, Jyllands-Postens og Politikens mediedækning. Dette er tidligere i analysen primært blevet tilskrevet avisernes ideologiske forskelle, men jeg vil argumentere for, at den journalistiske tilstedeværelse på Grønland også spiller en rolle. Jyllands-Posten og Politiken har begge udsendt en journalist for at dække landstingsvalget i 2018, mens Berlingske ikke har. Det er derfor ikke så overraskende, at de to førstnævnte aviser bringer flere artikler, hvor journalisten er til stede i Grønland, end det er tilfældet for Berlingske.

Men hvad er mere bemærkelsesværdigt er, at Jyllands-Posten og Politiken også bruger flere erfaringskilder lokaliseret i Grønland (Figur 18). Den ene af Berlingskes to artikler med overvejende 'grønlandske' erfaringskilder er tilmed navnestof om den grønlandske politiker Sara Olsvig – og altså ikke en artikel, som centralt omhandler landstingsvalget.

Det tyder altså – ikke overraskende – på, at flere stemmer fra Grønland får taletid, hvis journalisten er til stede i landet. Her er tilgængeligheden af 'almindelige' grønlandske borgere større, da journalisten blot kan stoppe dem på gaden. Jeg har da også i min indholdsanalyse identificeret denne sammenhæng. Som det fremgår af Figur 19, gør artiklerne i langt højere grad overvejende brug af erfaringskilder lokaliseret i Grønland, hvis journalisten, som har skrevet artiklen, er til stede i landet.

Kigger man på sammenhængen mellem journalistens placering og kildevalget og framingen i de enkelte artikler, tyder noget på, at det også har en betydning for artiklernes framing, om journalisten har befundet sig i Grønland – netop fordi, det påvirker hvilke stemmer, som kommer til orde. Jeg berørte kort dette i analysen, og det uddybes nedenfor.

Indholds- og framinganalysen viste, at de artikler, som er framet med selvstændig-kategorien – og altså legitimerer ønsket om selvstændighed med Grønlands koloniale fortid – er kendetegnet ved at have en overvægt af kilder, der er geografisk placeret i Grønland (Figur 11). Dette er eksempelvis tilfældet i artiklen »*Vi vil have vores land og vores sprog tilbage*«, bragt i Jyllands-Posten den 17. april 2018. Journalisten er til stede i Grønland og giver ordet til 'almindelige' grønlændere, der eksempelvis beskriver, at »selvstændighed er vigtigt. Bl.a. fordi vi i dag har problemer med alt for mange regler, der kommer fra Danmark« (Frø 2018a). Her får grønlandske borgere altså mulighed for at give udtryk for, hvordan de konkret oplever, at Danmarks historiske kolonisering tynger deres samfund. Også artiklerne med potentiale-ramen, der er alene om et optimistisk syn på Grønlands fremtid, er domineret af kilder lokaliseret i Grønland.

Omvendt får flest kilder i Danmark taletid i artiklerne med selvforskyldt-ramen og uselvstændig-ramen (Figur 11). Fælles for disse frames er, at Grønlands portrætteres som et uansvarligt, uselvstændigt samfund med egen skyld i sine udfordringer. I artiklen *Eksperter afviser nyt grønlandsk mål om medlemskab af Nato*, bragt i Jyllands-Posten den 18. maj 2018, udtaler Dansk Folkepartis grønlandsordfører Søren Espersen sig eksempelvis om Grønlands ønske om medlemskab af NATO:

»Det virker nærmest provokatorisk, at man kommer med det (forslaget om grønlandsk NATO-medlemskab, *red.*), når man ved, at det ikke kan lade sig gøre. Derfor bør man også lade være med at komme med den slags slag i luften, som bare ødelægger forholdet endnu mere mellem Danmark og Grønland.« (Kehlet 2018)

I citatet skildrer den danske politiker Grønland som et provokerende uansvarligt land, der selv er skyld i den konfliktfyldte relation til Danmark. Det henleder tankerne på den udbredte teenageanalogi om Grønland (Gad 2008: 117).

Det tyder altså på, at stemmer fra Grønland påvirker, om den koloniale fortid indgår i mediedækningen af det grønlandske samfund. Desuden er det især de grønlandsk lokaliserede kilder, som peger på landets muligheder og gør det til et handlende subjekt med den optimistiske potentiale-frame. Denne iagttagelse om sammenhængen mellem kilder og framing er i overensstemmelse med konklusionen fra mange mediestudier, som viser, at kilderne i

højere grad former nyhedshistorierne end journalisterne selv (Berkowitch og Beach 1993: 4). Dette sker både, fordi kilderne med deres synspunkter er med til at definere artiklens vinkel, men også mere eksplicit i de udsagn, de kommer med i artiklen.

Det er svært med sikkerhed at afgøre, hvorfor kilderne i Grønland i højere grad inddrager landets koloniale fortid i deres forklaring af det grønlandske samfunds aktuelle udfordringer. Men det er rimeligt at antage, at de kilder, som befinder sig i Grønland, har en førstehåndsindsigt i samfundets strukturer og formentlig har øje for problematikker og deres årsager, som det er sværere at få indblik i fra Danmark. Og noget kunne altså tyde på, at de har opfattelsen af, at den koloniale fortid stadig tynger samfundet omkring dem, hvilket må siges at være en relevante erfaring at inddrage i mediedækningen af Grønland.

Når danske folketingsvalg dækkes, er et at de primære journalistiske greb også at spørge 'manden på gaden' om hans syn på tingene. Det skyldes netop, at det er borgerne, som oplever samfundet på nærmeste hold. Derfor er det også interessant, at kilder i Grønland i højere grad peger på landets potentiale, end kilder i Danmark, som vurderer situationen fra tusindvis af kilometers afstand. Jeg vil desuden argumentere for, at flere kilder i Grønland kan modvirke den *danske vinkel* om selvstændighed, så Grønland i højere grad repræsenteres i sin egen essens, og landstingsvalgkampens reelle temaer får spaltepads.

Men som tidligere beskrevet er det ikke udelukkende kilderne, der afgør framingen i en artikel. Ifølge Max McCombs har journalisten også selv indflydelse på mediedækningens agenda (McCombs 2014: 132). Man kan altså argumentere for, at det ikke kun er adgangen til flere grønlandske kilder, som påvirker framingen, hvis journalisten er til stede i Grønland. Journalisten selv får formentligt også øjnene op for dagsordener, som det ikke havde været muligt at opdage fra skrivebordet i København. Dermed kan journalisten også i sit emnevalg og vinkling være med til at ændre framingen af Grønland.

Jeg er bevidst om, at avisbudgetterne bliver stadig mindre, men det virker til at spille en rolle for repræsentationen af Grønlands udfordringer og potentiale og danskernes forståelse af vores koloniale fortid i landet, at redaktionerne prioriterer at sende en eller flere journalister til det arktiske land. I forhold til journalistens egen indflydelse på artiklernes framing, er det desuden en fordel med en vidende journalist, der har kendskab til den grønlandske (koloni)historie og politiske situation frem for en historieløs 'nyhedshund', der blot flyver til Nuuk et par dage; en såkaldt *faldskærmsjournalist*, som forfatter og journalist Søren Schultz-Sørensen beskriver det i en mediekommentar i Politiken, der blev brugt som eksempel i framinganalysen (Schultz-Sørensen 2018).

Det er et velkendt problem i udlandsjournalistikken, at der ikke afsættes ressourcer nok til vidende korrespondenter, som er bosat i det land, de dækker, og har et ordentligt kildenetværk her. Og det er bevist, at denne manglende prioritering går ud over den journalistiske kvalitet (Berggren og Jørgensen 2016: 87). Jeg vil argumentere for at denne problematik er højrelevant i mediedækningen af Grønland som tidligere dansk koloni, hvor det er særligt vigtigt, at den danske offentlighed får et grundigt indblik i konsekvenserne af vores historiske kolonisering.

I den nævnte kommentar kommer Schultz-Sørensen med et løsningsforslag, som jeg vil mene er værd at overveje, hvis avisredaktionerne ikke har adgang eller budget til at udsende grønlandskendere: Nemlig at hyre lokale grønlandske journalister til at levere førstehåndsberetninger fra Grønland. Mange grønlandere snakker dansk, og alternativt er en oversættelse af artiklerne en mulighed. Dette speciale peger i hvert fald på, at den mest effektive måde at udfordre de sejlivede stereotyper og fordomme om Grønland er at give ordet til flere grønlandske stemmer.

Grønlandske journalister kan også supplere det overdrevne danske selvstændighedsfokus, der giver indtrykket af, at Grønland primært eksisterer gennem sin relation til Danmark, med emner, som reelt optager grønlanderne. Desuden må man antage, at grønlandske journalister i højere grad end danske har den historiske viden om Grønland, som er så afgørende for, at konsekvenserne af fortidens kolonisering får den nødvendige spaltepads.

Jeg mener derfor, at et oplagt studie i forlængelse af dette speciale er en undersøgelse af, hvordan grønlandske journalister dækker deres eget samfund. Man kunne oplagt starte med at undersøge grønlandske mediers landstingsvalgdækning, så resultaterne er sammenlignelige med dette speciale. En sådan undersøgelse kan både belyse, hvordan det påvirker framingen af Grønland, når kilderne overvejende er geografisk lokaliseret i landet – som man må formode er tilfældet, når journalisten konsekvent befinder sig i Grønland – samt hvorvidt den foreslåede løsning med brug af lokale journalister reelt kan udfordre de eksisterende fordomme og stereotyper om Grønland.

6. Konklusion

Formålet med dette speciale har været at undersøge, hvordan de tre største danske dagblade Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken har dækket det grønlandske landstingsvalg i 2018, og hvilke frames som har præget avisernes dækning. Jeg har endvidere belyst og diskuteret, hvilken påvirkning den undersøgte mediedækning kan have på den danske befolknings opfattelse af Grønland, samt hvilke journalistiske praksisser, der potentielt kan påvirke dækningen.

Jeg kan konkludere, at der ikke har været en øget mediedækning af de grønlandske landstingsvalg i Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken i løbet af de sidste syv valgår. I 2018 er landstingsvalget især dækket i journalistiske egenproduktioner og holdningsstof. Der er ligevægt mellem, hvor stor en andel af kilder placeret i henholdsvis Grønland og Danmark, som kommer til orde i artiklerne om valget. De største forskelle mellem de to geografiske kildekategorier er, at der er flest 'grønlandske' erfaringskilder, men flest 'danske' partskilder. Sidstnævnte skyldes, at mange danske politikere kommer til orde i artiklerne, og at holdningsstoffet overvejende er skrevet af danskere.

I den induktive framinganalyse har jeg identificeret seks gennemgående frames, hvoraf en er neutral og ikke tjener et særligt analytisk formål. De fem resterende frames er forskellige, hvad angår om emnet er selvstændighed, og om synet på Grønland medtager landets koloniale fortid. I landstingsvalgdækningen i 2018 er *uselvstændig-ramen* den mest udbredte i både Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken. Ifølge rammen er Grønlands ønske om selvstændighed urealistisk, fordi det grønlandske samfund er uansvarligt, passivt og har udfordringer, der i højere grad er selvforskyldte end forårsagede af kolonitiden. Denne grønlandsrepræsentation har ligheder med *eskimo-orientalismen* og den dominerende fortælling om Danmark som en nødvendig beskyttende modernation over for den uregerlige 'teenager' Grønland.

Der er flere forskelle i måden, de tre dagblade har dækket det grønlandske landstingsvalg i 2018 på. Det vidner om, at de er en del af *segmentpressen*. Berlingske har som den eneste avis ikke sendt en journalist til Grønland. Avisen er ligeledes den, som har publiceret færrest artikler om landstingsvalget og gør mindst brug af erfaringskilder i Grønland. Politiken adskiller sig ved at have den største andel af frames, som inddrager det historiske, asymmetriske magtforhold mellem Grønland og Danmark. Dette er sammenfaldende med avisens ideologiske standpunkt, som er mere venstreorienteret end både Jyllands-Postens og Berlingskes. Der eksisterer altså ikke kun én homogen fortælling om Grønland i mediedækningen, men flere differentierede *erindringsfigurationer*.

Udgangspunktet for specialiets diskussion er, at dagbladene har en *dagsordenssættende funktion* og både påvirker modtagerne på et *traditionelt* og et *attribut* niveau. I deres ledere, journalistiske udvælgelse af historier og kilder, redaktionelle valg af holdningsstof og gennem framingen af det grønlandske samfund fremhæver og fravælger de særlige forhold ved Grønland. Dette præger, hvordan den danske offentlighed opfatter landet. Det kan altså konkluderes, at Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken primært påvirker offentligheden i retning af

uselvstændig-ramens skildring af Grønland. Denne frame deler *moralsk vurdering* med selvforskyldt-ramen, som er den mest dominerende af de frames, der ikke omhandler selvstændighed.

Grønlandsrepræsentationen i de to nævnte frames er overensstemmende med de herskende danske stereotyper og fordomme om Grønland. Undersøgelser viser, at danskerne i overvejende grad anskuer grønlænderne som fordrukne, sociale tabere, der ikke selv kan varetage den politiske udvikling i deres land. Dermed kan jeg konkludere, at de eksisterende stereotyper og fordomme om Grønland reproduceres i mediedækningen af landstingsvalget i 2018.

Fordi dette speciale er gået induktivt til værks og har analyseret medier, hvor det er muligt at få indblik i den journalistiske tilblivelsesproces, og hvem som framer artiklerne, har det i indholdsanalysen været muligt at identificere sammenhænge mellem journalistens placering og artiklernes kildebrug og framing.

Det tyder på, at perspektivet på Grønland forskydes, når journalisten er til stede i landet. Når det er tilfældet, kommer flere kilder i Grønland til orde og især mængden af 'grønlandske' erfaringskilder øges. Endvidere inddrager artiklernes framing i højere grad Grønlands koloniale fortid, som i tråd med postkolonial *afhængighedsteori* antages fortsat at udfordre det grønlandske samfund. Her er framingens *moralske vurdering* altså, at Danmarks tidligere kolonisering bærer en ikke ubetydelig del af skylden for Grønlands aktuelle problemer. Samtidigt fremhæver kilderne i Grønland i højere grad landets potentiale i stedet for at svælge i eksisterende fordomme.

Det er på baggrund af dette speciale ikke muligt at fastslå en direkte årsagssammenhæng mellem de beskrevne forhold. Men noget kunne tyde på, at framingen af Grønland ændres, når flere kilder i Grønland kommer til orde om deres virkelighed, men potentielt også, fordi journalisten ved at være til stede i landet får øjnene op for emner, problematikker og muligheder, som er blinde vinkler fra skrivebordet i København.

Derfor argumenterer jeg for, at en mulig løsning på dagbladenes reproduktion af stereotyper og fordomme om Grønland er, at aviserne udsender journalister til Grønland, når landet dækkes, eller alternativt – og måske mere realiserbart – gør brug af lokale journalister. Dermed får grønlænderne selv ordet i skildringen af det grønlandske samfund. Et oplagt fokus for studier i forlængelse af dette speciale er således, hvordan grønlandske journalister dækker deres eget land.

For det er ikke ligegyldigt, hvordan den danske offentlighed forstår vores koloniale fortid i Grønland og de fortsatte konsekvenser heraf. Hvis *kolonial afasi* og forstokkede stereotyper præger avisernes spalter, fodrer det en historieløshed i befolkningen, som både truer forholdet til Grønland og den fælles forståelsesramme for vores kultur og samfund.

7. Litteratur

Faglitteratur

Anderson, Benedict (2006) *Imagined communities, reflections on the origin and spread of nationalism*. Verso

Ashcroft, Bill, Gareth Griffiths og Hellen Tiffin (2013): *Post-Colonial Studies: The Key Concepts*. Routledge.

Berggren, Henrik og Asbjørn Jørgensen (2016) *Det handler om at forstå verden – helt tæt på* i Kabel, Lars m.fl. (2016) 'Mediernes (nye) verdensbilleder. En forskningsrapport om nyhedsmedier og tærskellande'. Forlaget Ajour

Berkowitz, Dan og Douglas W. Beach (1993) *Newssources and newscontext - the effect of routine news, conflict and proximity*. Journalism Quarterly, Vol. 70, Nr. 1

Bjørst, Lill R. (2008) *En anden verden. Fordomme og stereotyper om Grønland og Arktis*. Forlaget BIOS

Bjørnsson, Iben (2016) "Vi har ikke brug for forsoning." *Det danske selvbillede i relation til Grønland 1953-2015*. Temp – tidsskriftet for historie, Årg. 7, Nr. 13

Blom, Jonas Nygaard (2014) *Analyse af medieindhold i dybden* i David Nicolas Hopmann og Morten Skovsgaard (red.) (2014) 'Forskningsmetoder i journalistik og politisk kommunikation'. Hans Reitzels Forlag

Christensen, Else og Siddhartha Baviskar (2015) *Unge i Grønland. Med fokus på seksualitet og seksuelle overgreb*. SFI

DIIS (2007) *Afvikling af Grønlands Kolonistatus 1945-54 – En historisk udredning*. Dansk Institut for Internationale Studier

Elmelund-Præstekær, Christian (2014) *Analyse af medieindhold i bredden* i David Nicolas Hopmann og Morten Skovsgaard (red.) (2014) 'Forskningsmetoder i journalistik og politisk kommunikation'. Hans Reitzels Forlag

Entman, Robert M. (2015) *Framing: Til afklaring af et spredt paradigme*. Mediekultur: Journal of media and communication research, Vol. 31, Nr. 58

Eskjær, Mikkel Fugl og Rasmus Helles (2015) *Kvantitativ indholdsanalyse*. Samfundslitteratur

Fienup-Riordan, Anne (1995) *Freeze Frame: Alaska Eskimos in the movies*. University of Washington Press

- Freund, Aya Mortag (2009) »Hvorfor er du ikke sådan?«. Speciale på Aalborg Universitet
- Gad, Ulrik (2008) *Når mor/barn-relationen bliver teenager*. *Politica*, Årg. 40, Nr. 2
- Gant, E. (2004). *Eskimotid. Analyse af filmiske fremstillinger af eskimoer med udgangspunkt i postkolonialistisk teori og med særlig vægtning af danske grønlandsfilm*. Aarhus Universitet.
- Hansen, Anders og David Machin (2013) *Media & Communication Research Methodes*. Palgrave Macmillan
- Hjarvard, Stig (2007) *Den politiske presse. En analyse af danske avisers politiske orientering*. *Journalistica*, Nr. 5
- Hjarvard, Stig (2015): *Framing: Introduktion til et begreb og en klassisk tekst*. *MedieKultur: Journal of media and communication research*, Vol. 31, Nr. 58
- Jensen, Lars (2015) *Greenland, Arctic Orientalism and the search for definitions of a contemporary postcolonial geography*. *KULT*, Vol. 12
- Jensen, Leif Becker (2011) *Indføring i tekstanalyse*. Samfundslitteratur
- Johansen, Kresten Roland (2016) *Domesticeret, platformsafhængig dækning?* i Kabel, Lars m.fl. (2016) 'Mediernes (nye) verdensbilleder. En forskningsrapport om nyhedsmedier og tærskellande', Forlaget Ajour
- Kim, Sei-Hill, Dietram Scheufele og James Shanahan (2002) *Think about it This Way: Attribute Agenda-Setting Function of the Press and the public's Evaluation of a Local Issue*. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, Vol. 71, Nr. 1
- Kobbernaggel, Christian (2014) *Deskriptiv analyse af kvantitative data* i Hopmann, David Nicolas og Morten Skovsgaard (red.) (2014) 'Forskningsmetoder i journalistisk og politisk kommunikation'. Hans Reitzels Forlag
- La Cour, Eva Alexandra (2011) *Den postkoloniale forløsning. En undersøgelse af fremstillingen af det grønlandske i ny dansk litteratur med fokus på Kim Leines 'Kalak'*. Speciale ved Københavns Universitet
- Lippmann, Walter (2004) *Public Opinion*. Dover Publications
- Laage-Petersen, Jette og Lise Garkier Hendriksen (2015) *Ligebehandling af grønlandere I Danmark*. Institut for Menneskerettigheder
- McCombs, Maxwell og Donald Shaw (1972) *The Agenda-Setting Function of Mass Media*. *The Public Opinion Quarterly*, Vol. 36, Nr. 2

- McCombs, Maxwell (2014) *Setting the Agenda: Mass Media and Public Opinion*. Polity Press
- Olick, Jeffrey K. (2007) *The Politics of Regret – On Collective Memory and Historical Responsibility*. Routledge.
- Pedersen, Charlotte Holm (2016) *Danske mediers italesættelse af grønlandere. En kritisk diskursanalyse*. Speciale på Roskilde Universitet
- Pihl-Thingvad (2014) *Kombinationsdesign* i Hopmann, David Nicolas og Morten Skovsgaard (red.) (2014) 'Forskningsmetoder i journalistisk og politisk kommunikation'. Hans Reitzels Forlag
- Rud, Søren (2014) *Danmark og ønskeøen*, Baggrund
- Rådet for Socialt Udsatte (2014) »I Grønland er jeg for dansk, i Danmark er jeg 'bare' grønlander«. Rådet for Socialt Udsatte
- Said, Edward (2003) *Orientalism*. Penguin
- Schmidt, Solveig (2011) *Journalistikkens grundtrin*. Forlaget Ajour
- Schultz, Ida (2007) *Fra Partipresse over Omnibuspresse til Segmentpresse*. Journalistica, Nr. 5
- Shaw, Eugene (1979) *Agenda-setting and mass communication theory*. International Communication Gazette, Vol. 25, Nr. 2
- Shaw, Donald og David Weaver (2014) *Media Agenda-Setting and Audience Agenda-Melding* i McCombs, Maxwell (2014) 'Setting the Agenda: Mass Media and Public Opinion'. Polity Press
- Sperschneider, Werner (2003) *Landet bag isen. Grønland i 1920'ernes og 30'ernes kulturfilm*. Kosmorama, Årg. 49, Nr. 232
- Stoler, Ann Laura (2016) *Duress. Imperial durabilities in our times*. Duke University Press
- Thisted, Kirsten (2003) *Danske Grønlands-fiktioner. Om billedet af Grønland i dansk litteratur*. Kosmorama, Årg. 49, Nr. 232
- Thisted, Kirsten (2004) "Hvem går qivittoq?" *Kampen om et litterært symbol eller relationen Danmark – Grønland i postkolonial belysning*. TijdSchrift voor Skandinavistiek, Vol. 25, Nr. 2
- Thisted, Kirsten (2014a) *Gamle og nye fortællinger om Rigsfællesskabet mellem Danmark og Grønland*. Baggrund
- Thisted, Kirsten (2014b) *Kolonialisme og forsoning. Dansk-grønlandske relationer i en selvstyretid*. Tidsskriftet Grønland, Bind 62, Nr. 3

Thomsen, Hanne (1998) *Ægte grønlandere og nye grønlandere – om forskellige opfattelser af grønlandskhed*. Den Jyske Historiker, Nr. 81

Togeby, Lise (2004) *Grønlandere i Danmark – en overset minoritet*. Aarhus Universitetsforlag

Willig, Ida & Anker Brink Lund (2009) *Publicistisk produktion: Sådan gør man nåheder til nyheder* i Willig, Ida, Anker Brink Lund og Mark Blach-Ørsten (2009 'Hvor kommer nyhederne fra? Den journalistiske fødekæde i Danmark før og nu'. Forlaget Ajour.

Webkilder

Aquut (2018) *Grønlandernes organisation klager over Esben Kjær*. DR P1. Publiceret 02.04.18, senest besøgt 28.09.18. Link: <https://www.aquut.com/da/2018/04/02/groenlaendernes-organisation-klager-over-esben-kjaer-dr-p1/>,

Berlingske Media (2018) *Målgruppe*. Senest besøgt 25.09.18. Link: <https://annoncering.berlingske.dk/da-dk/audience>,

DR (2018) *DR dækker det grønlandske valg tæt – med særligt fokus på de unge*. Senest besøgt 25.09.18. Link: <https://www.dr.dk/presse/dr-daekker-det-groenlandske-valg-taet-med-saerligt-fokus-paa-de-unge>,

Gallup (2017) *Læsertal fra Index Danmark/Gallup 2. kvartal 2017 + 3. kvartal 2017*. Senest besøgt 25.09.18. Link: <http://gallup.dk/da/node/277>,

Gallup (2018) *Kompas segmenter*. Senest besøgt 25.09.18. Link: <http://www2.tns-gallup.dk/vores-markedsfokus/medier/printmedier/gallupkompas/kompas-segmenter.aspx>,

JP (2018) *Jyllands-Postens redaktionelle værdier*. Senest besøgt 25.09.18. Link: <http://jyllands-posten.org/vaerdier.php>,

JP/Politikens Hus (2018) *Politiken*. Senest besøgt 25.09.18. Link: <http://jppol.dk/da/artikler/dagblade/politiken.aspx>,

Kerrn-Jespersen, Rasmus (2016) *Grønland i tal: Forstå verdens største ø gennem statistik*. Publiceret 24.05.16, senest besøgt 28.09.18. Link: <https://videnskab.dk/kultur-samfund/gronland-i-tal-forsta-verdens-storste-o-gennem-statistik>,

Ritzau (2013) *Danskerne mere vidende om Grønland trods mediers flagbrølere og valgbøffer*. Publiceret 13.03.13, senest besøgt 28.09.18. Link: <https://www.avisen.dk/ritzauinfo/danskerne-mere-vidende-om-groenland-trods-mediers-fl-209845.aspx>,

Sæhl, Marie (2018) *Bor du i en iglo? Organisationer kræver Grønland og Færøerne på skoleskemaet*, dr.dk. Publiceret 10.09.18, senest besøgt 18.10.18. Link: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/bor-du-i-en-iglo-organisationer-kræver-groenland-og-faeroerne-paa-skoleskemaet>

TV 2 (2018) *TV 2 skruer op for grønlandsk valgdækning*. Senest besøgt 25.09.18. Link: <https://omtv2.tv2.dk/nyhedsartikler/nyhedsvisning/tv-2-skrue-op-for-groenlandsk-valgdaekning/>

Artikler til analyse

Berlingske (2018a) *Grønland på vej til selvstændighed*. Berlingske, publiceret 02.04.18

Berlingske (2018b) *Grønland har givet sig selv en ny chance*. Berlingske, publiceret 26.04.18

Engell, Anthon (2018) *Nej, grønlandere bor ikke i toetagers igloer*. Politiken, publiceret 16. september 2018

From, Lars (2018a) *»Vi vil have vores land og vores sprog tilbage«*. Jyllands-Posten, publiceret 17.04.18

From, Lars (2018b) *Fortiden er grim, men nu er flasken lagt væk, og fremtiden venter*. Jyllands-Posten, publiceret 19.04.18

From, Lars (2018c) *Præsidentvalg i Grønland mellem en rød og en endnu mere rød kandidat*. Jyllands-Posten, publiceret 24.04.18

Graversen, Mathilde (2018) *Valg i Grønland: Her er de fem vigtigste emner – og en joker*. Berlingske, publiceret 22.04.18

Hvilsom, Frank (2018) *Facebook kan give unge grønlandere en stemme*. Politiken, publiceret 17.04.18

Jyllands-Posten (2018a) *Grønlands valg*. Jyllands-Posten, publiceret 20.04.18

Jyllands-Posten (2018b) *Grønlands drøm*. Jyllands-Posten, publiceret 28.04.18

Kehlet, Marie (2018) *Ekspertter afviser nyt grønlandsk mål om medlemskab af Nato*. Jyllands-Posten, publiceret 18.05.18

Klarskov, Kristian (2018) *»Vi vil selv udvikle Grønland, og ingen skal lægge hindringer i vejen for det«*. Politiken, publiceret 23.04.18

Knuth, Marcus (2018) *Bevar det danske sprog i Grønland*. Berlingske, publiceret 08.05.18

- Kruse, Simon (2018) *Derfor udløste Løkkes pengepose en politisk nedsmeltning i Grønland*. Berlingske, publiceret 13. september 2018.
- Lidegaard (2018) *I Grønland har flertallet et bud på fremtidens politik*. Politiken, publiceret 07.05.18
- Nielsen, Svend Erik (2018) *Isfjorden til lands, til vands og i luften*. Jyllands-Posten, publiceret 29.04.18
- Nuka, Gukki (2018) *Flere og flere fortæller nu om de overgreb, de har oplevet som børn*. Jyllands-Posten, publiceret 27.05.18
- Olsvig, Sara (2018) *Debatten i danske medier er uærlig*. Jyllands-Posten, publiceret 18.04.18
- Politiken (2018a) *Sammen er vi bedst*. Politiken, publiceret 21.04.18
- Politiken (2018b) *Grønlandsk realisme*. Politiken, publiceret 26.04.18
- Ritzau (2018) *Broget regering på plads*. Politiken, publiceret 05.05.18.
- Schultz-Jørgensen, Søren (2018) *Faldskærmstroppe på indlandsisen*. Politiken, publiceret 26.04.18
- Straka, Rasmus (2018) *»Selvstændighed i morgen ville være en social katastrofe«*. Politiken, publiceret 22.04.18
- Winkel, Henrik C. (2018) *En grønlandsk tak udbedes*. Berlingske, publiceret 28.05.18

8. Formidlende artikel

Følgende artikel har til formål at videreformidle nogle af specialets grundlæggende resultater og pointer. Den er tiltænkt fagbladet Journalisten, som online bringer såkaldte blogs, der er kommentarer skrevet af journalistiske fagpersoner om journalistikkens praksis, etik og aktuelle udfordringer. Disse blogs giver ofte anledning til en interessant debat i kommentarsporet, hvor forskellige perspektiver diskuteres af især Journalistens læsere. Dette ville også være oplagt for min kommentar. Der er ikke noget fast format for længden, men kommentarerne er ofte lange. Min formidlende artikel til Journalisten er 10.827 tegn.

Der er brug for grønlandske stemmer, hvis mediernes stereotyper og fordomme om Grønland skal ændres

Et fordrukkent, socialt belastet samfund, som er afhængigt af generøse Danmark. Mediedækningen af landstingsvalget i Grønland i 2018 tegnede samme stereotype billede af landet, som har eksisteret siden kolonitiden. Men det kan måske ændres ved at give grønlænderne ordet, skriver Louise Schou Drivsholm

Louise Schou Drivsholm

Journalist

'Ædle vilde' eller 'fordrukne sociale tabere'. Det er de to dominerende fortællinger om grønslænderne, der opstod under den mere end 200 år lange danske kolonisering af Grønland. De spæde spadestik til koloniseringen blev taget i 1721, da præsten Hans Egede gik i land på den arktiske megaø, og den sluttede først formelt i 1953 med grundlovsændringen.

I dag er den politiske situation i Grønland noget anderledes. Den 24. april 2018 kunne grønslænderne gå til deres 13. landstingsvalg siden hjemmestyret blev indført i 1979. Valget gav – som altid – anledning til, at alle større danske medier rettede deres opmærksomhed mod nord. Den danske mediedækning af landstingsvalget har tidligere skabt en del intern selvransagelse og -kritik i den danske journaliststand. Især i kølvandet på det grønslandske landstingsvalg i 2013, hvor TV 2 og DR's tv-aviser fik bragt henholdsvis det japanske flag og et grønslandsk flag på hovedet, mens Politiken ikke havde styr på basale forhold om det grønslandske stemmesystem.

Valgdækningen i 2018 var altså en mulighed for at rette op på fortidens faktuelle fejl og stereotyper og skildre Grønland korrekt og grundigt med hvad det indebærer af kolonial fortid og konsekvenserne heraf. Men det var ikke det grønslandsbillede, som læserne af landets tre største aviser Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken blev konfronteret med. 42 procent af de artikler, der blev bragt om det grønslandske landstingsvalg i månederne op til og efter valgdagen, skildrede Grønland som et uselvstændigt, udfordret og passivt samfund, der selv er skyld i sine udfordringer.

Det er en af hovedkonklusionerne i min undersøgelse af de tre største dagblades dækning af det grønlandske landstingsvalg i 2018, som jeg har lavet som en del af mit speciale i journalistik. Konklusionen understøtter det veletablerede faktum, at medierne aldrig dækker begivenheder helt neutralt. Hver artikel fremhæver og udvælger særlige udsnit af virkeligheden, mens andre dele nedtones eller fravælges helt. Dette betegnes *framing*.

Medier sætter dagsordenen

Medier har en dagsordenssættende funktion, og derfor er det afgørende, hvordan de beskriver omverdenen. De påvirker nemlig både, *hvad* deres modtagere skal interessere sig for, men også *hvordan* de skal anskue et givent emne. Sidstnævnte afgøres af, hvordan medierne *framer* emnet. Berlingskes, Jyllands-Postens og Politikens dækning af Grønland er altså med til at forme, hvilke billeder af landet, som skal præge den danske offentlighed.

I dækningen af landstingsvalget i 2018 *framede* langt størstedelen af dagbladenes artikler Grønland som et udfordret og problemfyldt samfund. Kun syv procent af artiklerne var fremadskuende og optimistiske på Grønlands vegne. Men artiklerne, som anskuede Grønland mere pessimistisk, tilbød to forskellige forklaringer på landets udfordringer. I den ene er det grønlandske samfunds udfordringer selvforskyldte, og ønsket om selvstændighed er urealistisk, fordi Grønland er økonomisk afhængigt af det generøse danske bloktilskud. I den anden er kolonitiden hovedskurken, og Grønland er altså ikke selv skyld i landets udfordringer.

Fælles for alle tre aviser var, at førstnævnte forklaring var langt mere udbredt end sidstnævnte. Den udgjorde som allerede beskrevet 42 procent af alle artikler, mens kun 14 procent af artiklerne medtog kolonitidens konsekvenser i deres skildring af det grønlandske samfund. Grønlands koloniale fortid var altså overvejende fraværende i den politiske mediedækning af landet anno 2018.

Jeg vil argumentere for, at denne dominerende skildring af Grønland som et udfordret, uansvarligt samfund, der er afhængigt af Danmark og selv er skyld i sine problemer, er i tråd med kolonitidens stereotyp om grønlandere som fordrukne, sociale tabere. Der er da også flere direkte eksempler på denne stereotyp i den undersøgte mediedækning. Eksempelvis i Jyllands-Postens artikel »*Fortiden er grim, men nu er flasken lagt væk, og fremtiden venter*«, hvor en familiefar i Nuuk beskrives som »tidligere "lønudbetalingsdranker". Ingen uddannelse. Alene med sine to børn. Hjemløs. Ramt af selvmord i den nærmeste familie (...)«.

Der er altså tale om, at de tre største danske dagblade reproducerer eksisterende stereotyper og fordomme om Grønland. Dermed bliver den danske offentlighed stadig konfronteret med den samme forstokkede forestilling om Grønland, som går helt tilbage til kolonitiden.

Et væld af undersøgelser viser også, at dette syn på Grønland har sat sig fast hos danskerne. Et flertal associerer primært den grønlandske befolkning med druk, misbrug og sociale problemer, og de føler ikke selv et ansvar for at imødekomme Grønlands udfordringer. Med andre ord: Landet ligger, som det selv har redt. Det tyder altså på, at medierne er et slags dobbeltspejl for

den danske offentligheds syn på Grønland. De både påvirkes af og påvirker befolkningen med de samme stereotyper og fordomme.

Brug for grønlandske stemmer

Men selv om de tre største dagblade i deres landstingsvalgdækning i 2018 overvejende repræsenterede Grønland ens, er der også forskelle at spore mellem dem.

Især adskilte Politiken sig fra Berlingske og Jyllands-Posten ved at bringe mere nuancerede ledere om Grønland og flest artikler, hvor Grønlands kolonitid tilskrives en betydning for de aktuelle udfordringer. Mens disse artikler udgjorde 27 procent af Politikens dækning, var den tilsvarende andel for Jyllands-Posten og Berlingske kun henholdsvis 15 og 8 procent. Dette stemmer overens med Politikens ideologiske standpunkt og læsersegment, der er mere venstreorienteret end både Jyllands-Postens og Berlingskes. Det kritiske blik den danske kolonitid har traditionelt trivedes bedst på venstrefløjen.

Det er dog ikke kun avisernes forskellige ideologiske standpunkter, som påvirker, hvordan de fremstiller Grønland i deres dækning af landstingsvalget. Jeg har i min undersøgelse af valgdækningen også fokuseret på, hvilke typer kilder, som får taletid, og om de befinder sig i Grønland eller Danmark.

Når jeg sammenholder, hvilke kilder som kommer til orde i artiklerne, med hvordan artiklerne *framer* Grønland, bliver flere sammenhænge tydelige. Jeg kan konkludere, at de artikler, hvor stemmer, som befinder sig i Grønland, får taletid, i højere grad inddrager landets koloniale fortid og peger på dets potentiale. Det er ikke muligt for mig at bevise en direkte sammenhæng mellem de forhold. Men noget kunne tyde på, at kilderne i Grønland, som oplever det grønlandske samfund på nærmeste hold, har opfattelsen af, at den koloniale fortid stadig tynger. Og at de også i højere grad peger på muligheder for Grønland i stedet for at svælge i eksisterende fordomme.

Spørgsmålet er, om deres virkelighedsopfattelse er mere relevant, end danske politikere, som kloger sig på Grønland fra tusindvis af kilometers afstand? Fra et journalistisk synspunkt er svaret umiddelbart ja. Det er jo også derfor, at et af de mest populære greb i dækningen af danske folketingsvalg er at gå på gaden og spørge 'almindelige' mennesker, hvad de har af politiske prioriteter og klagepunkter.

Der findes én måde, som er den absolut mest effektive til at få stemmerne fra Grønland i spalterne, viser min undersøgelse. Resultatet kommer nok ikke som en overraskelse: Det er ved, at journalisten selv er tilstede i Grønland. For når journalisten selv går rundt på gaderne i Nuuk eller en Grønlands mindre bygder, er der direkte adgang til de grønlandske borgere og alle deres førstehåndsberetninger om livet og den politiske situation i Grønland. Samme kontakt kan være svær at skabe fra skrivebordet i København.

Både Jyllands-Posten og Politiken udsendte en journalist til Nuuk i dagene omkring landstingsvalget den 24. april 2018. Artiklerne, som er skrevet fra Grønland, giver både taletid til flere kilder, som befinder sig i Grønland, og mere spalteplass til kolonitidens betydning for

det grønlandske samfunds aktuelle udfordringer. Det er altså næppe tilfældigt, at Berlingske, der som den eneste avis ikke har sendt en journalist til Grønland, også er den af de tre dagblade, der bruger færrest stemmer fra Grønland.

Ny praksis i dag

Hvis medierne skal udfordre de sejlivede danske stereotyper og fordomme om Grønland, er det altså nødvendigt, at de prioriterer at sende journalister afsted, som på nært hold kan skildre Grønland. Både fordi det giver mulighed for, at journalisten får øjnene op for grønlandske dagsordener, der ville være blinde vinkler fra den hjemlige redaktion. Men især fordi det er den mest effektive måde at give grønlænderne ordet og dermed muligheden for at bryde ud af de kasser, danskerne på tusindvis af kilometers afstand har placeret dem i.

Jeg er bevidst om, at det kan være svært at prioritere redaktionelle midler til at købe dyre flybilletter til Grønland i en moderne medievirkelighed, hvor avisbudgetterne bliver stadig mindre, samtidigt med at teknologien har gjort det muligt bare at Skype med udlandskilder fra skrivebordet.

Derfor vil jeg også pege på en anden mulig journalistisk løsning, som det er vigtigt at understrege, at jeg ikke i min undersøgelse har haft anledning til at kigge på effekten af. Men som alternativ til at udsende egne journalister, kan de danske dagblade potentielt indgå et samarbejde med lokale grønlandske journalister. For manges tilfælde taler de dansk, og så har de et langt mere indgående kendskab til Grønlands samfund og historie end de danske journalister. Herved løses både behovet for at være tilstede i Grønland samt vigtigheden af at grønlandske stemmer kommer til orde. Desuden undgås risikoen for at bedrive den så kritiserede *faldskærmsjournalistik*, hvor journalister blot for et par dage flyver til en destination og rapporterer herfra uden særlig forhåndsviden eller et ordentligt netværk af kilder.

Uanset metoden er ét i hvert fald sikkert: Det er afgørende, at vi i den danske befolkning forstår vores koloniale fortid i Grønland og de fortsatte konsekvenser heraf. Hvis det ikke er tilfældet, kan det fodre en historieløshed, der både truer vores forhold til Grønland og den fælles forståelsesramme for vores kultur og samfund. Kun ved at lære af historiens fejl, kan vi undgå at begå dem igen. Og her spiller medierne unægtelig en afgørende rolle med deres dagsordenssættende indflydelse på offentligheden. Derfor er der behov for, at danske medier ændrer deres journalistiske tilgange til at dække Grønland. Hellere i dag end i morgen.

Louise Schou Drivsholm

Louise Schou Drivsholm er nyuddannet journalist og har skrevet speciale på Roskilde Universitet om den danske mediedækning af det grønlandske landstingsvalg i 2018.

9. Oversigt over bilag

Bilag 1: Pilotkodning

Inden udførelsen af indholdsanalysen lavede jeg en pilotkodning af et udsnit af mit datasæt, som førte til en række justeringer i indholdsanalysens kodningsmanual.

Bilag 2: Analyse af syv landstingsvalg

Kvantitativ undersøgelse af artikler bragt ved de seneste syv landstingsvalg i 2018, 2014, 2013, 2009, 2005, 2002 og 1999 i Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken. Figur 1 og 2 er baseret på denne.

Bilag 3: Indholdsanalyse

Indholdsanalyse af 115 artikler om det grønlandske landstingsvalg, bragt i Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken i perioden 05.03.2018-01.10.2018. Figur 3-17 er baseret på denne.

Bilag 4: Interkoder reliabilitetstest

Efter udførelsen af pilotkodningen er der foretaget en interkoder reliabilitetstest, hvor en uafhængig medstuderende har kodet godt en tiendedel af indholdsanalysens sample – svarende til 12 artikler – for at sikre kodningens reliabilitet.

Bilag 5: Pivottabeller

Med udgangspunkt i indholdsanalysen er der i Microsoft Excel udarbejdet en række pivottabeller, hvor indholdsanalysens forskellige kategorier sammenholdes. Figur 3-17 er baseret på disse.

Bilag 5A: Artikler fordelt tidsmæssigt over 2018. Figur 3

Bilag 5B: Artikler om landstingsvalget fordelt på medier. Figur 4

Bilag 5C: Artikler om landstingsvalget fordelt på tekstgenrer. Figur 5

Bilag 5D: Kilders overvejende geografiske placering. Figur 6

Bilag 5E: Kildetyper med geografisk placering i Danmark. Figur 7

Bilag 5F: Kildetyper med geografisk placering i Grønland. Figur 8

Bilag 5G: Frames i artikler. Figur 9

Bilag 5H: Frames fordelt på tekstgenrer. Figur 10

Bilag 5I: Kilders geografiske placering fordelt på frames. Figur 11

Bilag 5J: Frames i Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken. Figur 12-14

Bilag 5K: Frames fordelt på tekstgenrer i Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken. Figur 15-17

Bilag 5L: Kildetyper lokaliseret i Grønland. Figur 18

Bilag 5M: Journalistens placering og kildetyper i Grønland. Figur 19